

Правен анализ

Тема:

Анализ на нередностите и съдебните актове във връзка с често допускани грешки/нарушения по Закона за обществените поръчки и Закона за управление на средствата от европейските структурни и инвестиционни фондове, при изпълнение на проекти, финансирани по Оперативна програма „Добро управление“ - 2014-2020 (ОПДУ)

Съдържание

- I. Цел на анализа и източници на данни
- II. Роля и дейност на УО и на ИА на ОЕСС по отношение на нередностите
- III. Неправилни съдебни решения, правна квалификация, диспозитив и обжалване в административния процес
- IV. Статистически анализ на актовете на УО – вид на процедурата, основание за налагане на ФК, систематизиране на видовете нередности, наличие на препоръки, устойчивост на решенията по инстанция, разграничение по бенефициенти
- V. Обобщение на случаите по бенефициенти, процедури, основания за отмяна
- VI. Анализ на съдебната практика по предоставените съдебни преписки
- VII. Финансови корекции по ЗОП и ЗУСЕСИФ - съдебна практика и нормативни предизвикателства
- VIII. Примери на липса на съответствие между мотиви и основания за отмяна в съдебните решения

Димитров & Пелов
Адвокатско
дружество

улица "Алабин" № 38
град София
Република България

тел. 02/437 25 05
02/437 25 06

<https://dp.bulgarianlawyers.eu>

имейл office@bulgarianlawyers.eu

КЛИЕНТ

**АДМИНИСТРАЦИЯТА НА
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ**

актуален до 29.07.2025 г.

Министерство
на регионалното развитие и благоустройство,
Благоевград

СЪДЪРЖАНИЕ ПО ТОЧКИ

<i>Правен анализ</i>	1
I. Цел на анализа и източници на данни	5
1. Цел на анализ	5
2. Правно основание	6
3. Източници на данни	6
4. Използван метод	23
II. Роля и дейност на Управляващия орган (УО) по Оперативна програма „Добро управление“ - 2014-2020 (ОПДУ) и на Изпълнителна агенция „Одит на средствата от Европейския съюз“ (ИА на ОСЕС) по отношение на нередностите.	25
1. Какво е финансова корекция	25
1.1. Определение на финансова корекция	25
1.2. Законодателство на Република България и на Европейския съюз в контекста на обществените поръчки и управлението на средствата от европейските фондове	25
1.3. Съдебна практика на Съда на Европейския съюз	28
1.4. Процедурата по установяване на нередности и налагане на финансови корекции	30
1.5. Документи и ключови елементи в процеса	31
1.6. Принципи на финансовите корекции	31
2. Отношение на препоръките от ИА ОСЕС в процеса по издаване на ФК	32
2.1. Правна рамка на ИА ОСЕС в процеса по издаване на финансови корекции	32
3. Роля на ИА ОСЕС в контекста на финансовите корекции	35
3.1. Задължителност на препоръките на ИА ОСЕС	35
3.2. Оперативна самостоятелност или обвързана компетентност на УО	36
3.3. Правна същност на окончателните одитни доклади на ИА ОСЕС	37
III. Неправилни съдебни решения, правна квалификация, диспозитив и обжалване в административния процес	39
1. Неправилни съдебни решения – понятие и видове	39
1.1. Нарушение на материалноправните норми (нарушение на материалния закон)	39
1.2. Съществено нарушение на процесуалноправните норми (нарушение на съдопроизводствените правила)	39

Чуждестранни кореспонденти- Швейцария, Русия, Израел, Обединени арабски емирства

Местни кореспонденти- София, Пловдив, Бургас, Варна, Русе, Плевен, Ловеч, Враца, Благоевград

1.3.	Необоснованост на съдебния акт	39
2.	Роля на правната квалификация в съдебното решение	40
2.1.	Формиране на правната квалификация	41
2.2.	Последици при неправилна квалификация	41
3.	Диспозитивната част на съдебното решение – значение, съдържание и обвързваща сила 42	
3.1.	Значение и обвързваща сила	42
3.2.	Правна сила на диспозитива (res judicata)	43
3.3.	Изискване за яснота и непротиворечивост	43
3.4.	Липса на конкретно отменително основание в съдебното решение	43
4.	Роля на обжалването на правната квалификация, а не на мотивите	44
IV.	Статистически анализ на актовете на УО – вид на процедурата, основание за налагане на ФК, систематизиране на видовете нередности, наличие на препоръки, устойчивост на решенията по инстанция, разграничение по бенефициенти	46
1.	Бенефициенти	46
1.1.	Община Велико Търново	46
1.2.	Министерство на правосъдието	49
1.3.	Висш съдебен съвет	51
1.4.	Държавна агенция „Електронно управление“ (ДАЕУ)	55
1.5.	Национален институт на правосъдието (НИП)	57
1.6.	Агенция „Митници“	60
1.7.	Община Бургас	63
1.8.	Главна дирекция "Изпълнение на наказанията" (ГДИН)	66
1.9.	Български институт по метрология (БИМ)	69
1.10.	Община Кюстендил	70
1.11.	Агенция по геодезия, картография и кадастър (АГКК)	72
1.12.	Дирекция „Национален парк Рила“	75
1.13.	Национално сдружение на общините в Република България (НСОРБ)	78
1.14.	Държавна агенция „Архиви“	79
1.15.	Инспекторат към Висш съдебен съвет (ИВСС)	81
1.16.	Прокуратура на Република България	84

Чуждестранни кореспонденти- Швейцария, Русия, Израел, Обединени арабски емирства

Местни кореспонденти- София, Пловдив, Бургас, Варна, Русе, Плевен, Ловеч, Враца, Благоевград

1.17.	Министерство на електронното управление (МЕУ)	87
1.18.	Община Благоевград	88
1.19.	Дирекция „Комуникационни и информационни системи“ (ДКИС) към МВР	91
1.20.	Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията (МТИТС)	93
1.21.	Община Хасково	96
1.22.	Фондация „Фондация за прозрачни регламенти“	97
1.23.	Община Смолян	99
1.24.	Изпълнителна агенция "Автомобилна администрация" (ИААА)	100
1.25.	Администрация на Министерския Съвет	102
1.26.	Община Перник	103
1.27.	Фондация „Северозападен институт за младежки политики“	104
1.28.	Министерство на регионалното развитие и благоустройството (МРРБ)	107
1.29.	Инцидентни случай – 1 брой дела	108
2.	Висящи административни производства	117
2.1.	Сдружение „Спортен клуб по баскетбол Перущица“	117
2.2.	Национален институт на правосъдието (НИП)	118
2.3.	Национално сдружение на общините в Република България	120
2.4.	Агенция "Митници"	122
V.	Обобщение на случаите по бенефициенти, процедури, основания за отмяна	123
1.	Тенденции по нередности	123
1.1.	Обобщена статистика за видовете нередности по чл. 70, ал. 1 ЗУСЕСИФ	123
1.2.	Етапи на допускане на нередности и често срещани нарушения	125
1.3.	Бенефициенти с множество случаи на нередности	130
2.	Тенденции по съдебна практика на бенефициентите	131
2.1.	Бенефициенти с успешно обжалване и основанията, посочени от съда	131
2.2.	Повтарящи се основания, посочвани от съда при отмяна	135
VI.	Анализ на съдебната практика по предоставените съдебни преписки	142
VII.	Финансови корекции по ЗОП и ЗУСЕСИФ - съдебна практика и нормативни предизвикателства	146
1.	Въведение	146

Чуждестранни кореспонденти- Швейцария, Русия, Израел, Обединени арабски емирства

Местни кореспонденти- София, Пловдив, Бургас, Варна, Русе, Плевен, Ловеч, Враца, Благоевград

2.	Нормативна уредба и развитие през различните програмни периоди	147
3.	Съдебна практика: спорни въпроси и противоречия	150
3.1.	Правен характер на актовете за финансова корекция (договорно или властническо волеизявление)	150
3.2.	Обжалване на решенията на УО: подсъдност, срок и суспензивен ефект.....	151
3.3.	“Тежки нарушения” на ЗОП и пропорционалност при определяне на корекциите	152
3.4.	Отмяна и изменение на актовете на УО (вкл. последващи корекции)	154
3.5.	Заключение	155
VIII.	Примери на липса на съответствие между мотиви и основания за отмяна в съдебните решения.....	157
1.	Делата с немотивирани съдебни актове	157
2.	Делата с липса на конкретно основание за отмяна.....	158
3.	Делата с необосновани решения спрямо релевантните основания	159
	https://dp.bulgarianlawyers.eu	Error! Bookmark not defined.

I. Цел на анализа и източници на данни

1. Цел на анализ

Целта на настоящия анализ е да се изследва практиката на Управляващия орган (УО) при налагането на финансови корекции по Оперативна програма „Добро управление“ (ОПДУ), както и упражняваният съдебен контрол върху тези актове. Анализът обхваща видовете нередности и съдебни актове, свързани с често допускани грешки и нарушения по Закона за обществените поръчки (ЗОП) и Закона за управление на средствата от европейските структурни и инвестиционни фондове (ЗУСЕСИФ/ ЗУСЕСФУ), възникнали при изпълнението на проекти, финансирани по ОПДУ за периода 2014–2020 г.

Настоящият анализ има за цел да изследва практиката на Управляващия орган (УО) на ОПДУ при налагане на финансови корекции (ФК), както и упражнявания върху тях съдебен контрол.

2. Правно основание

Настоящият анализ е изготвен въз основа на възлагателно писмо от 03.06.2025 г. и сключения Договор № МС-18/21.02.2024 г. между Администрацията на Министерския съвет и Адвокатско дружество „Димитров и Пелов“. Правното основание включва разпоредбите на Закона за обществените поръчки (ЗОП), Закона за управление на средствата от европейските структурни и инвестиционни фондове (ЗУСЕСИФ), съответно ЗУСЕСФУ, както и на Регламент (ЕС) № 1303/2013 и Регламент (ЕС) 2018/1046.

Анализът представлява правна услуга, попадаща в обхвата на Приложение № 2 към чл. 11, ал. 3 от ЗОП, като включва извършване на комплексни правни дейности, свързани с изпълнението на ОПДУ. Това включва проучване, оценка и анализ на документи и изготвяне на юридически становища с особена правна значимост съгласно т. 1.2, подточка „г“ от договора.

3. Източници на данни

За целите на настоящия анализ са използвани следните основни източници на информация:

- **Актове на Управляващия орган (УО):** включително решения, доклади, писма, становища и други официални документи, свързани с административното управление и контрола по съответната програма;
- **Съдебни решения:** актове на административни съдилища и Върховния административен съд (ВАС), отнасящи се до оспорени актове на УО;
- **Предоставени преписки:** съдържащи документи, кореспонденция, възражения, писма и други материали, свързани с конкретни случаи, предоставени от съответните институции или страни по производствата.

Предоставени преписки, използвани като източник на информация:

Бенефициент	Номер на Решение за ФК	Номер на Решение пред първа инстанци я	Номер на дело пред първа инстанци я	Съд	Номер на Решени е ВАС	Номер на дело ВАС
<hr/>						

Чуждестранни кореспонденти- Швейцария, Русия, Израел, Обединени арабски емирства

Местни кореспонденти- София, Пловдив, Бургас, Варна, Русе, Плевен, Ловеч, Враца, Благоевград

Национален институт по правосъдието	Решение № ФК-2018 - 117/02.04.2018	№ 4055/15.06.2018	адм. дело № 4297/2018	АССГ, 61 състав	8188/03.06.2019	адм. дело № 10012/2018
Висш съдебен съвет	Решение № ФК – 2022 – 313 от 25.03.2022	№ 5022/22.07.2022	адм. дело № 3316/2022	АССГ, 11 състав	4158/20.04.2023	адм. дело № 10387/2022
Фондация „Икономика и право“	Решение № ФК-2021-290 от 11.10.2021	28/18.02.2022	адм. дело № 339/2021	Административен съд – Кюстендил	7395/22.07.2022	адм. дело № 4041/2022
Агенция „Митници“	Решение № ФК-2022-305 от 17.01.2022	6798/14.1.2022	адм. дело № 951/2022	АССГ, 62 състав	8137/26.07.2023	адм. дело № 951/2022
Агенция „Митници“	Решение № ФК-2020 - 214/07.01.2020 , поправено с Решение за поправка на очевидна фактическа грешка № ФК-2020-214-1/16.01.2020	№ 2029/14.04.2020	адм. дело № 1325/2020	АССГ, 61 състав	15738/18.12.2020	адм. дело № 6990/2020
Висш съдебен съвет	Решение № ФК-2022-304 от 17.01.2022	№ 6939/18.11.2022	адм. дело № 952/2022	АССГ, 46 състав	4523/27.04.2023	адм. дело № 1115/2023
Община Смолян	Решение № ФК- 2018-106/12.01.2018	Решение № 4076/15.06.2018	адм. дело № 1228/2018	АССГ, 36 състав	5186/08.04.2019	адм. дело № 9387/2018
Министерство на правосъдието	ФК-2020–227/10.04.2020	3811/13.07.2020	адм. дело № 3729/2020	АССГ, 55 състав	4275/02.04.2021	адм. дело № 10113/2020
НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ	ФК-2020-216/24.01.2020	3356/29.06.2020	адм. дело № 1396/2020	АССГ, 54 състав	2767/01.03.2021	адм. дело № 1396/2020
Община Пловдив	ФК-2016-22 от 26.09.2016	8411/29.12.2016	адм. дело № 10359/2016г	АССГ, 51 състав		

Чуждестранни кореспонденти- Швейцария, Русия, Израел, Обединени арабски емирства

Местни кореспонденти- София, Пловдив, Бургас, Варна, Русе, Плевен, Ловеч, Враца, Благоевград

Национално сдружение на общините в Република България (НСОРБ)	№ ФК-2021-283 / 08.07.2021	№ 6862 / 16.11.2022	адм. дело № 7398/2021	АССГ 73 състав		
Държавна агенция „Архиви“	ФК-2022-322/12.05.2022	5610/06.10.2022	адм. дело № 4821/2022	АССГ 73 състав	7347/05.07.2023	адм. дело № 11568/2022
Изпълнителна агенция по околна среда (ИАОС)	№ ФК-2023-340/19.06.2023	№ 7123 от 21.11.2023	адм. дело № 6458/2023	АССГ, 74 състав	6832 от 05.06.2024	адм. дело № 1344/2024
Община Велико Търново	№ ФК-2017-76/14.07.2017	№ 1176 от 23.02.2018	адм. дело № 8774/2017	АССГ, III отделение	17694 от 27.12.2019	адм. дело № 8403/2019
Министерство на правосъдието	ФК-2020-248 / 14.08.2020	Решение № 623 / 04.02.2021	адм. дело № 8527/2020	АССГ, III отделение, 2-ри състав	9265 / 23.08.2021	адм. дело № 3558/2021
Община Велико Търново	ФК-2017-41 / 26.01.2017	№ 5659 от 08.10.2018	адм. дело № 705/2018	АССГ, III отделение, 36-ри състав	11178 от 18.07.2019	адм. дело № 13697/2018
Национално сдружение на общините в Република България (НСОРБ)	ФК-2018-111 от 19.02.2018	Решение № 5652 от 02.10.2019	адм. дело № 2529/2018	АССГ, III отделение, 60-ти състав	10632 от 31.07.2020	адм. дело № 13319/2019
Национално сдружение на общините в Република България (НСОРБ)		Решение № 5392 / 16.09.2021	адм. дело № 5277/2021	АССГ, III отделение, 71-ти състав	5185 / 31.05.2022	адм. дело № 11141/2021
Областен информационен център – Ямбол	ФК-2016-14 от 25.08.2016	Решение №960 от 17.02.2017	адм. дело № 9526/2016	АССГ, III отделение, 54-ти състав		

Регионална здравна инспекция – Кърджали	ФК-2022-321 от 11.05.2022	№ 259 от 16.08.202 2	адм. дело № 217/2022	Админист ративен съд – Кърджали	4047 от 13.04.20 23	адм. дело № 9436/2022
Агенция "Митници"	ФК-2017-80 от 31.07.2017	№ 2390/05.0 4.2019 , поправен о с № 4330/25.0 6.2019	адм. дело № 8/2019	АССГ, III отделение , 70 състав	5518/12. 05.2020	адм. дело № 9655/2019
АДМИНИСТРА ЦИЯ НА МИНИСТЕРСК ИЯ СЪВЕТ	ФК-2021- 288/16.09.2021	Няма решение по същество	адм. дело № 9629/2021	АССГ, III отделение , 7 състав		
Министерств о на електронното управление	ФК-2023- 333/01.02.2023	№ 305/11.01. 2024	адм. дело № 1601/2023	АССГ, 3-то отделение , 60 състав	9210/25. 07.2024	адм. дело № 3531/2024
Министерств о на регионалното развитие и благоустройс твото	ФК-2017-93 от 20.10.2017	№ 993 от 19.02.201 8	адм. дело № 12293/201 7	АССГ, 3-то отделение , 45 състав	10462 от 08.08.20 18	адм. дело № 4557/2018
Община Кюстендил	ФК-2017-66 от 23.06.2017	№ 6324 от 06.11.201 7	адм. дело № 7357/2017	АССГ, 3 отделение , състав 63	5555 от 27.04.20 18	адм. дело № 672/2018
Сдружение „Международе н център за развитие“	Решение № ФК-2023- 342/07.07.2023	Решение № 255/03.11. 2023	адм. дело № 449/2023	Админист ративен съд – Велико Търново, трети състав	1547/09. 02.2024	адм. дело № 11743/202 3
Агенция "Митници"	Решение № ФК-2022-247/ 29.07.2020	№ 1961/25.0 3.2021	адм. дело № 8045/2020	АССГ, 3 отделение , състав 66	4421/10. 05.2022	адм. дело № 9706/2021
Министерств о на електронното управление	Решение ФК- 2024-372 от 15.10.2024	Опреде ние № 26179 от 06.12.202 4	адм. дело № 10853/202 4	АССГ, Трето отделение , 51 състав		

Чуждестранни кореспонденти- Швейцария, Русия, Израел, Обединени арабски емирства

Местни кореспонденти- София, Пловдив, Бургас, Варна, Русе, Плевен, Ловеч, Враца, Благоевград

Областни дирекции по безопасност на храните	ФК-2022-317 от 19.04.2022	№ 6275 от 28.10.2022	адм. дело № 4315/2022	АССГ, Трето отделение, 45 състав	7522 от 10.07.2023	адм. дело № 197/2023
Държавна агенция „Електронно управление“ (ДАЕУ)	ФК-2020-239 от 30.06.2020	№ 7554 от 29.12.2020	адм. дело № 6773/2020	АССГ, Трето отделение, 34 състав	№902 от 29.07.2021	адм. дело № 2069/2021
Община Благоевград	Решение № ФК-2016-37 от 27.12.2016	1887/21.03.2017	адм. дело № 264/2017	АССГ 51 състав	11404/29.09.2017	адм. дело № 6110/2017
Висш съдебен съвет	Решение № ФК-2019-177 от 14.08.2019	2539/14.05.2020	адм. дело № 9963/2019	АССГ 62 състав	13211/23.10.2020	адм. дело № 6755/2020
Министерство на правосъдието	Решение № ФК-2020-252 от 04.11.2020	4003/17.06.2021	адм. дело № 11465/2020	АССГ 8 състав	722/27.01.2022	адм. дело № 8354/2021
Сдружение „Професионална асоциация Европейски и национални програми за развитие“	Решение № ФК-2020-223 от 18.02.2020	4751/31.08.2020	адм. дело № 2656/2020	АССГ 61 състав	260/21.03.2021	адм. дело № 11344/2020
Фондация „Северозападен институт за младежки политики“	Решение № ФК-2023-339 от 09.06.2023	576/28.09.2023	адм. дело № 425/2023	Административен съд Монтана 4 състав	7019/07.06.2024	адм. дело № 11448/2023
Национален институт на правосъдието (НИП)	Решение № ФК-2021-277 от 15.04.2021	5837/15.01.2021	адм. дело № 4478/2021	АССГ 63 състав	7619/05.08.2022	адм. дело № 445/2022
Община Перник	Решение № ФК-2016-15 от 01.09.2016	7060/14.11.2016	адм. дело № 9267/2016	АССГ 2 състав	4956/20.04.2017	адм. дело № 417/2017
Държавна агенция „Електронно управление“ (ДАЕУ)	Решение № ФК-2020-232 от 12.05.2020	5146/06.01.2020	адм. дело № 4458/2020	АССГ 51 състав	4655/13.04.2021	адм. дело № 12927/2020

Чуждестранни кореспонденти- Швейцария, Русия, Израел, Обединени арабски емирства

Местни кореспонденти- София, Пловдив, Бургас, Варна, Русе, Плевен, Ловеч, Враца, Благоевград

Сдружение „Спортен клуб Приорити спорт“	Решение № ФК-2020-217 от 27.01.2020	1306/01.0 3.2021	адм. дело № 1813/2020	АССГ 62 състав		
Български институт по метрология (БИМ)	Решение № ФК-2019-212 от 18.12.2019	4911/21.0 9.2020	адм. дело № 948/2020	АССГ 54 състав	5535/05. 05.2021	адм. дело № 12967/202 0
Община Велико Търново	Решение № ФК-2018-132 от 18.09.2018	7877/27.1 2.2018	адм. дело № 10639/201 8	АССГ 11 състав	4791/2.0 4.2020	адм. дело № 4377/2019
Община Велико Търново	Решение № ФК-2017-81 от 21.08.2017	3226/16.0 5.2018	адм. дело № 10123/201 7	АССГ 46 състав	7939/28. 05.2019	адм. дело № 9497/2018
Министерств о на правосъдието	Решение № ФК-2019-184 от 10.10.2019	2151/22.0 4.2020	адм. дело № 12218/201 9	АССГ 16 състав	1087/28. 01.2021	адм. дело № 6480/2020
Дипломатичес ки институт към Министерств о на външните работи.	Решение № ФК-2017-69 от 06.07.2017	2460/12.0 4.2018	адм. дело № 8274/2017	АССГ 8 състав	15890/1 9.12.201 8	адм. дело № 7670/2018
Национален институт на правосъдието (НИП)	Решение № ФК-2021-264 от 07.01.2021	4075/21.0 6.2021	адм. дело № 1204/2021	АССГ 74 състав	4051/28. 04.2022	адм. дело № 10568/202 1
Министерств о на правосъдието	Решение № ФК-2020-240 от 01.07.2020	4297/30.0 6.2021	адм. дело № 6933/2020	АССГ 46 състав	281/13.0 1.2022	адм. дело № 9689/2021
Министерств о на правосъдието	Решение № ФК-2020-240 от 01.07.2020	4056/16.0 6.2022	адм. дело № 586/2022	АССГ 2 състав	2895/12. 03.2024	адм. дело № 7266/2022
Сдружение „Гражданско Сдружение право на избор“	Решение № ФК-2019-198 от 18.11.2019	1057/18.0 2.2020	адм. дело № 13738/201 9	АССГ 55 състав	11476/0 4.09.202 0	адм. дело № 6264/2020
Дирекция „Национален парк Рила“	Решение № ФК-2022-311 от 07.03.2022	1142/14.0 6.2022	адм. дело № 252/2022	Админист ративен съд	10975/3 0.11.202 2	адм. дело № 7625/2022

Чуждестранни кореспонденти- Швейцария, Русия, Израел, Обединени арабски емирства

Местни кореспонденти- София, Пловдив, Бургас, Варна, Русе, Плевен, Ловеч, Враца, Благоевград

	Благоевград					
Областна дирекция по безопасност на храните – Велико Търново (ОДБХ – Велико Търново) Община Бургас	Решение № ФК-2022-317 от 19.04.2022	234/25.07.2022	адм. дело № 210/2022	Административен съд Велико Търново 8 състав	250/07.03.2022	адм. дело № 9029/2022
	Решение № ФК-2020-261 от 22.12.2020	630/27.04.2021	адм. дело № 55/2021	Административен съд Бургас 10 състав		
Държавна агенция „Електронно управление“ (ДАЕУ)	Решение № ФК-2022-302 от 13.01.2022	4625/06.07.2022	адм. дело № 815/2022	АССГ 55 състав	3337/29.03.2023	адм. дело № 9044/2022
Министерство на вътрешните работи (МВР) чрез Института по психология към МВР	Решение № ФК-2018-123 от 25.06.2018	7844/21.12.2018	адм. дело № 7434/2018	АССГ 46 състав	1474/29.01.2020	адм. дело № 3567/2019
Областна дирекция по безопасност на храните – Враца (ОДБХ-Враца)	Решение № ФК-2022-317 от 19.04.2022	278/28.07.2022	адм. дело № 268/2022	Административен съд Враца 6 състав	3164/27.03.2023	адм. дело № 9730/2022
Висш съдебен съвет (ВСС)	Решение № ФК-2021-297 от 30.12.2021	3369/18.05.2022	адм. дело № 507/2022	АССГ 60 състав	11121/05.12.2022	адм. дело № 7530/2022
Община Велико Търново	Решение № ФК-2018-134 от 26.09.2018	7298/04.12.2018	адм. дело № 10714/2018	АССГ 71 състав	2602/18.02.2020	адм. дело № 1867/2019

Държавна агенция „Електронно управление“ (ДАЕУ)	Решение № ФК-2019-199 от 19.11.2019	2331/29.0 4.2020	адм. дело № 13737/201 9	АССГ 51 състав	10585/3 1.07.202 0	адм. дело № 6992/2020
Държавна агенция „Електронно управление“ (ДАЕУ)	Решение № ФК-2022-307 от 17.01.2022	5446/15.0 9.2022	адм. дело № 954/2022	АССГ 45 състав	5377/22. 05.2023	адм. дело № 10872/202 2
Община Кюстендил	Решение № ФК-2017-61 от 01.06.2017	6422/07.1 1.2017	адм. дело № 6630/2017	АССГ 62 състав	6265/15. 05.2018	адм. дело № 212/2018
Министерств о на правосъдието	Решение № ФК-2021-276 от 05.04.2021	8071/30.1 2.2022	адм. дело № 4000/2021	АССГ 75 състав	8117/26. 07.2023	адм. дело № 2924/2023
Община Велико Търново	Решение № ФК-2017-76 от 14.07.2017	1176/23.0 2.2018 и 3825/05.0 6.2019	адм. дело № 8774/2017	АССГ 36 състав	17694/2 7.12.201 9	адм. дело № 8403/2019
Изпълнителна агенция "Автомобилна администраци я" (ИААА)	Решение № ФК-2023-355 от 16.10.2023	1710/15.0 3.2024	адм. дело № 10374/202 3	АССГ 13 състав	10470/0 7.10.202 4	адм. дело № 4533/2024
Министерств о на правосъдието	Решение № ФК-2019-185 от 10.10.2019	3077/18.0 6.2020	адм. дело № 12217/201 9	АССГ 8 състав	1162/29. 01.2021	адм. дело № 8907/2020
МВР - Дирекция „Комуникацион ни и информационн и системи“	Решение № ФК-2021-281 от 18.05.2021	5761/13.1 0.2021	адм. дело № 5230/2021	АССГ 73 състав		
Министерств о на електронното управление (МЕУ)	Решение № ФК-2023-332 от 25.01.2023	5611/18.0 9.2023	адм. дело № 1357/2023	АССГ 57 състав	2709/07. 03.2024	адм. дело № 10899/202 3
Община Благоевград	Решение № ФК-2017-54 от 12.04.2017	5694/12.1 0.2017	адм. дело № 4411/2017	АССГ 13 състав	4589/11. 04.2018	адм. дело № 13699/201 7

Чуждестранни кореспонденти- Швейцария, Русия, Израел, Обединени арабски емирства

Местни кореспонденти- София, Пловдив, Бургас, Варна, Русе, Плевен, Ловеч, Враца, Благоевград

Община Пловдив	Решение № ФК-2016-29 от 10.11.2016	1236/27.0 2.2017	адм. дело № 11766/201 6	АССГ 16 състав		
Национален институт на правосъдието (НИП)	Решение № ФК-2018-141 от 13.11.2018	4740/15.0 7.2021	адм. дело № 12679/201 8	АССГ 51 състав	3214/05. 04.2022	адм. дело № 10081/202 1
Областна дирекция по безопасност на храните – Варна (ОДБХ- Варна)	Решение № ФК-2022-317 от 19.04.2022	1086/02.0 8.2022	адм. дело № 1024/2022	Админист ративен съд Варна 12 състав	3190/27. 03.2023	адм. дело № 10431/202 2
Областна дирекция по безопасност на храните – Пловдив (ОДБХ- Пловдив)	Решение № ФК-2022-317 от 19.04.2022	1394/18.0 7.2022	адм. дело № 1164/2022	Админист ративен съд Пловдив 25 състав	4698/03. 05.2023	адм. дело № 9688/2022
Община Бургас	Решение № ФК-2020-262 от 30.12.2020	586/20.04. 2021	адм. дело № 104/2021	Админист ративен съд Бургас 21 състав		
Комисия за защита на потребители те (КЗП)	Решение № ФК-2021-273 от 05.03.2021	1719/16.0 3.2022	адм. дело № 2726/2021	АССГ 60 състав	12025/2 3.12.202 2	адм. дело № 6079/2022
Министерств о на културата	Решение № ФК-2020-241 от 01.07.2020	6777/27.1 1.2020	адм. дело № 6952/2020	АССГ 63 състав	4023/30. 03.2021	адм. дело № 1022/2021
Община Велико Търново	Решение № ФК-2016-12 от 22.08.2016	2437/12.0 4.2018	адм. дело № 8951/2016	АССГ 49 състав	11370/2 4.07.201 9	адм. дело № 14383/201 8
Дирекция „Национален парк Рила“	Решение № ФК-2023-358 от 21.12.2023	1056/05.0 4.2024	адм. дело № 23/2024	Админист ративен съд Благоевгр ад 4 състав	11207/2 1.10.202 4	адм. дело № 6522/2024

Регионална здравна инспекция – Плевен	Решение № ФК-2023-350 от 19.09.2023	1220/29.0 3.2024	адм. дело № 838/2023	Админист ративен съд Плевен 3 състав	12110/1 1.11.202 4	адм. дело № 7616/2024
Национален институт на правосъдието (НИП)	Решение № ФК-2018-116 от 16.03.2018	4081/18.0 6.2018	адм. дело № 3769/2018	АССГ 13 състав	11175/1 8.07.201 9	адм. дело № 9563/2018
община Хасково	Решение № ФК-2017-62 от 02.06.2017	6611/13.1 1.2017	адм. дело № 7039/2017	АССГ 62 състав	8889/29. 06.2018	адм. дело № 14780/201 7
Администрац ия на Министерски съвет - УО на ОПДУ	Решение № ФК-2019-175 от 05.08.2019	4751/28.0 6.2021	адм. дело № 9891/2019	АССГ 60 състав	12374/0 3.12.202 1	адм. дело № 11389/202 1
Комисия за финансов надзор (КФН)	Решение № ФК-2021-296 от 01.12.2021	6759/14.1 1.2022	адм. дело № 12758/202 1	АССГ 49 състав	7118/28. 06.2023	адм. дело № 1645/2023
Държавна агенция „Архиви“	Решение № ФК-2024-363 от 09.01.2024	2555/17.0 4.2024	адм. дело № 866/2024	АССГ 75 състав	8557/16. 07.2024	адм. дело № 6549/2024
Министерств о на транспорта, информационн ите технологии и съобщенията (МТИТС)	Решение № ФК-2021-263 от 04.01.2021	3988/17.0 6.2021	адм. дело № 1199/2021	АССГ 61 състав	13051/2 1.12.202 1	адм. дело № 8233/2021
Министерств о на транспорта, информационн ите технологии и съобщенията (МТИТС)	Решение № ФК-2021-263 от 04.01.2021	1301/01.0 3.2022	адм. дело № 12773/202 1	АССГ 71 състав	11147/0 6.12.202 2	адм. дело № 5033/2022

Областна дирекция по безопасност на храните – Сливен (ОДБХ – Сливен)	Решение № ФК-2022-317 от 19.04.2022	171/01.08.2022	адм. дело № 184/2022	Административен съд Сливен	2801/16.03.2023	адм. дело № 9387/2022
Община Бургас	Решение № ФК-2018-135 от 28.09.2018	7870/27.12.2018	адм. дело № 11160/2018	АССГ 11 състав	2984/25.02.2020	адм. дело № 4202/2019
Държавна агенция „Електронно управление“ (ДАЕУ)	Решение № ФК-2019-160 от 12.03.2019	4344/25.06.2019	адм. дело № 3481/2019	АССГ 71 състав	6816/08.06.2020	адм. дело № 9166/2019
община Хасково	Решение № ФК-2017-60 от 25.05.2017	439/22.01.2018	адм. дело № 6429/2017	АССГ 46 състав	10526/14.08.2018	адм. дело № 3378/2018
МВР - Дирекция „Комуникационни и информационни системи“	Решение № ФК-2023-341 от 23.06.2023	7176/22.11.2023	адм. дело № 6507/2023	АССГ 10 състав	7009/07.06.2024	адм. дело № 1982/2024
Прокуратура на Република България	Решение № ФК-2018-104 от 08.01.2018	4355/27.06.2018	адм. дело № 1061/2018	АССГ 8 състав	10969/15.07.2019	адм. дело № 10059/2018
Български институт по метрология (БИМ)	Решение № ФК-2019-211 от 18.12.2019	1956/09.04.2020	адм. дело № 371/2020	АССГ 17 състав	1532/05.02.2021	адм. дело № 7906/2020
Прокуратура на Република България	Решение № ФК-2019-179 от 19.09.2019	3201/24.06.2020	адм. дело № 11652/2019	АССГ 49 състав	2521/23.02.2021	адм. дело № 9000/2020
Български институт по метрология (БИМ)	Решение № ФК-2022-309 от 08.02.2022	3115/14.04.2022	адм. дело № 1875/2022	АССГ 45 състав		
Министерство на правосъдието	Решение № ФК-2018-127 от 13.07.2018	111/07.01.2019	адм. дело № 8080/2018	АССГ 45 състав	4696/22.04.2020	адм. дело № 3429/2019

Община Велико Търново	Решение № ФК-2016-11 от 22.08.2016	166/10.01.2017	адм. дело № 8952/2016	АССГ 45 състав	6568/25.05.2017	адм. дело № 2459/2017
Български институт по метрология (БИМ)	Решение № ФК-2020-242 от 03.07.2020	3924/15.06.2021	адм. дело № 7315/2020	АССГ 51 състав		
Община Кюстендил	Решение № ФК-2017-65 от 22.06.2017	6468/09.11.2017	адм. дело № 7358/2017	АССГ 13 състав	9888/18.07.2018	адм. дело № 490/2018
Община Кюстендил	Решение № ФК-2016-21 от 20.09.2016	8316/23.12.2016	адм. дело № 9881/2016	АССГ 13 състав	10207/02.08.2017	адм. дело № 1682/2017
Изпълнителна агенция "Автомобилна администрация" (ИААА)	Решение № ФК-2023-354 от 09.10.2023	1392/01.03.2024	адм. дело № 10106/2023	АССГ 7 състав	11208/21.10.2024	адм. дело № 5179/2024
Държавна агенция „Електронно управление“ (ДАЕУ)	Решение № ФК-2021-291 от 13.10.2021	2734/04.04.2022	адм. дело № 10728/2021	АССГ 74 състав	10037/09.11.2022	адм. дело № 10009/2022
Държавна агенция „Електронно управление“ (ДАЕУ)	Решение № ФК-2020-236 от 26.05.2020	5131/06.10.2020	адм. дело № 5077/2020	АССГ 74 състав	3620/18.03.2021	адм. дело № 12760/2020
Сдружение „Национален институт по обществени поръчки“	Решение № ФК-2021-296 от 09.11.2021	5/06.01.2022	адм. дело № 519/2021	Административен съд Монтана	7596/04.08.2022	адм. дело № 2619/2022
Агенция "Митници"	Решение № ФК-2017-79 от 28.07.2017	932/15.02.2018	адм. дело № 9447/2017	АССГ 61 състав	2326/18.02.2019	адм. дело № 4284/2018
Омбудсман на Република България	Решение № ФК-2019-193 от 11.11.2019	2866/10.06.2020	адм. дело № 13367/2019	АССГ 70 състав		
Национален осигурителен институт (НОИ)	Решение № ФК-2022-326 от 10.08.2022	8064/29.12.2022	адм. дело № 7972/2022	АССГ 45 състав	7329/04.07.2023	адм. дело № 1644/2023

Чуждестранни кореспонденти- Швейцария, Русия, Израел, Обединени арабски емирства

Местни кореспонденти- София, Пловдив, Бургас, Варна, Русе, Плевен, Ловеч, Враца, Благоевград

Областна дирекция по безопасност на храните – Благоевград (ОДБХ-Варна)	Решение № ФК-2022-317 от 19.04.2022	1843/04.1 1.2022	адм. дело № 384/2022	Административен съд Благоевград	6556/20.06.2023	адм. дело № 516/2023
Община Монтана	Решение № ФК-2017-102 от 15.12.2017	3735/14.0 6.2018	адм. дело № 3828/2018	АССГ 36 състав		
Прокуратура на Република България	Решение № ФК-2021-278 от 20.04.2021	693/08.02. 2022	адм. дело № 4261/2021	АССГ 75 състав	7333/21.07.2022	адм. дело № 3355/2022
Главна дирекция "Охрана"	Решение № ФК-2023-338 от 16.05.2023	5507/04.0 9.2023	адм. дело № 5221/2023	АССГ 81 състав	1831/15.02.2024	адм. дело № 10894/2023
Главна дирекция "Изпълнение на наказанията" (ГДИН)	Решение № ФК-2021-289 от 30.09.2021	3208/15.0 5.2023	адм. дело № 10219/2021	АССГ 49 състав	262/10.01.2024	адм. дело № 7168/2023
Министерство на правосъдието	Решение № ФК-2020-224 от 19.02.2020	6821/30.1 1.2020	адм. дело № 2657/2020	АССГ 54 състав		
Агенция "Митници"	Решение № ФК-2017-80 от 31.07.2017	2390/05.0 4.2019	адм. дело № авг.19	АССГ 70 състав	5518/12.05.2020	адм. дело № 9655/2019
Държавна агенция „Архиви“	Решение № ФК-2024-362 от 05.01.2024	4973/14.0 5.2025	адм. дело № 690/2024	АССГ 13 състав	12965/02.12.2024	адм. дело № 6526/2024
Инспекторат към Висш съдебен съвет (ИВСС)	Решение № ФК-2019-161 от 12.03.2019	4606/03.0 7.2019	адм. дело № 3923/2019	АССГ 74 състав	4493/15.04.2020	адм. дело № 11105/2019
Дирекция „Комуникационни и информационни системи“ (ДКИС) при МВР	Решение № ФК-2023-351 от 28.09.2023	983/14.02. 2024	адм. дело № 9975/2023	АССГ 74 състав	12422/18.11.2024	адм. дело № 5900/2024

Държавна агенция „Електронно управление“ (ДАЕУ)	Решение № ФК-2019-192 от 30.10.2019	3736/09.0 6.2021	адм. дело № 13058/201 9	АССГ 60 състав	7109/13. 07.2022	адм. дело № 12502/202 1
Община Велико Търново	Решение № ФК-2017-41 от 26.01.2017	5659/08.1 0.2018	адм. дело № 705/2018	АССГ 36 състав	11178/1 8.07.201 9	адм. дело № 13697/201 8
Министерств о на електронното управление (М ЕУ) като правоприемни к на Държавна агенция „Електронно управление“ (Д АЕУ)	Решение № ФК-2022-303 от 13.01.2022	5207/02.0 8.2023	адм. дело № 869/2022	АССГ 60 състав	3749/28. 03.2024	адм. дело № 10970/202 3
Агенция по геодезия, картография и кадастър (АГКК)	Решение № ФК-2021-291 от 13.10.2021	3169/12.0 5.2023	адм. дело № 604/2023	АССГ 7 състав	12179/0 7.12.202 3	адм. дело № 8040/2023
Фондация „Фондация за прозрачни регламенти“	Решение № ФК-2019-170 от 07.06.2019	2616/22.0 5.2020	адм. дело № 7119/2019	АССГ 49 състав	500/15.0 1.2021	адм. дело № 6641/2020
Фондация „Фондация за прозрачни регламенти“	Решение № ФК-2021-271 от 11.02.2021	3528/31.0 5.2021	адм. дело № 1761/2021	АССГ 62 състав	12388/0 3.12.202 1 и 941/02.0 2.2022	адм. дело № 7856/2021
Висш съдебен съвет (ВСС)	Решение № ФК-2023-343 от 11.07.2023	6530/01.1 1.2023	адм. дело № 7299/2023	АССГ 2 състав	6724/04. 06.2024	адм. дело № 56/2024
Национален институт на правосъдието (НИП)	Решение № ФК-2018-140 от 25.10.2018	1483/07.0 3.2019	адм. дело № 12131/201 8	АССГ 34 състав	4763/23. 04.2020	адм. дело № 5611/2019

Национален институт на правосъдието (НИП)	Решение № ФК-2018-146 от 13.12.2018	7518/23.1 2.2020	адм. дело № 179/2019	АССГ 36 състав		
Сдружение „ОГЪН И МОРЕ“	Решение № ФК-2019-202 от 27.11.2019	4130/23.0 6.2021	адм. дело № 14158/2019	АССГ 60 състав		
Агенция по геодезия, картография и кадастър (АГКК)	Решение № ФК-2017-84 от 31.08.2017	1525/09.0 3.2018	адм. дело № 10498/2017	АССГ 63 състав	11252/2 5.09.2018	адм. дело № 5761/2018
Висш съдебен съвет (ВСС)	Решение № ФК-2020-260 от 02.12.2020	2345/08.0 4.2021	адм. дело № 12315/2020	АССГ 7 състав	12566/0 8.12.2021	адм. дело № 7855/2021
Висш съдебен съвет (ВСС)	Решение № ФК-2020-260 от 02.12.2020	2079/29.0 3.2022	адм. дело № 12718/2021	АССГ 61 състав	11216/0 7.12.2022	адм. дело № 5540/2022
Сдружение „Национален борд по туризъм“	Решение № ФК-2019-208 от 11.12.2019	2548/15.0 5.2020	адм. дело № 43/2020	АССГ 60 състав		
Инспекторат към Висш съдебен съвет (ИВСС)	Решение № ФК-2019-158 от 11.03.2019	5500/13.0 9.2019	адм. дело № 3480/2019	АССГ 54 състав	13633/0 4.11.2020	адм. дело № 13630/2019
Областна дирекция по безопасност на храните – Хасково (ОДБХ-Хасково)	Решение № ФК-2022-317 от 19.04.2022	440/08.06. 2022	адм. дело № 418/2022	Административен съд Хасково	8047/26. 09.2022	адм. дело № 8522/2022
Висш съдебен съвет (ВСС)	Решение № ФК-2017-87 от 09.10.2017	3172/14.0 5.2018	адм. дело № 11998/2017	АССГ 7 състав	10713/0 9.07.2019	адм. дело № 9036/2018
Висш съдебен съвет (ВСС)	Решение № ФК-2017-87 от 09.10.2017	5863/10.1 0.2019	адм. дело № 8123/2019	АССГ 11 състав	9313/10. 07.2020	адм. дело № 14125/2019

Чуждестранни кореспонденти- Швейцария, Русия, Израел, Обединени арабски емирства

Местни кореспонденти- София, Пловдив, Бургас, Варна, Русе, Плевен, Ловеч, Враца, Благоевград

Министерство на правосъдието	Решение № ФК-2019-191 от 28.10.2019	1756/17.0 3.2020	адм. дело № 12919/201 9	АССГ 46 състав	917/25.0 1.2021	адм. дело № 6902/2020
Дирекция „Национален парк Рила“	Решение № ФК-2022-300 от 11.01.2022	666/18.04. 2022	адм. дело № 70/2022	Административен съд Благоевград	10359/1 6.11.202 2	адм. дело № 6223/2022
Министерство на регионалното развитие и благоустройството (МРРБ)	Решение № ФК-2017-93 от 20.10.2017	993/19.02. 2018	адм. дело № 12293/201 7	АССГ 45 състав	10462/0 8.08.201 8	адм. дело № 4557/2018
Инспекторат към Висш съдебен съвет (ИВСС)	Решение № ФК-2023-352 от 03.10.2023	609/25.01. 2024	адм. дело № 10036/202 3	АССГ 55 състав	9599/26. 08.2024	адм. дело № 3584/2024
Сдружение „Експертен пул – България“	Решение № ФК-2019-180 от 02.10.2019	4984/25.0 9.2020	адм. дело № 12007/201 9	АССГ 60 състав		
Агенция по геодезия, картография и кадастър (АГКК)	Решение № ФК-2017-98 от 24.11.2017	3452/23.0 5.2018 и 1814/18.0 3.2019	адм. дело № 13834/201 7	АССГ 51 състав	4936/27. 04.2020	адм. дело № 6454/2019
Агенция по геодезия, картография и кадастър (АГКК)	Решение № ФК-2020-244 от 09.07.2020	140/10.01. 2022	адм. дело № 7183/2020	АССГ 60 състав		
Община Бургас	Решение № ФК-2018-120 от 08.05.2018	Определе ние от 20.06.201 8	адм. дело № 1265/2018	Административен съд Бургас 1 състав		
Община Бургас	Решение № ФК-2018-120 от 08.05.2018	907/15.02. 2019	адм. дело № 6705/2018	АССГ 60 състав	3494/06. 03.2020	адм. дело № 4560/2019
Сдружение „Спортен клуб по баскетбол Перушица“	Решение № ФК-2022-330 от 14.12.2022	512/17.03. 2023	адм. дело № 3276/2022	Административен съд Пловдив 25 състав	11579/2 4.11.202 3	адм. дело № 5417/2023

Чуждестранни кореспонденти- Швейцария, Русия, Израел, Обединени арабски емирства

Местни кореспонденти- София, Пловдив, Бургас, Варна, Русе, Плевен, Ловеч, Враца, Благоевград

Фондация „Северозападен институт за младежки политики“	Решение № ФК-2024-370 от 02.08.2024	1399/08.1 1.2024	адм. дело № 368/2024	Административен съд Монтана 3 състав	2974/21. 03.2025	адм. дело № 514/2025
Висш съдебен съвет (ВСС)	Решение № ФК-2024-360 от 03.01.2024	12148/17. 07.2024	адм. дело № 623/2024	АССГ 60 състав	2101/04. 03.2025	адм. дело № 10979/2024
Главна дирекция "Изпълнение на наказанията" (ГДИН)	Решение № ФК-2024-366 от 05.03.2024	16566/11. 09.2024	адм. дело № 3076/2024	АССГ 70 състав	3032/24. 03.2025	адм. дело № 10879/2024
Главна дирекция "Изпълнение на наказанията" (ГДИН)	Решение № ФК-2024-346 от 31.07.2024	24238/20. 11.2024	адм. дело № 7015/2024	АССГ 13 състав	4035/15. 04.2025	адм. дело № 280/2025
Община Смолян	Решение № ФК-2016-31 от 29.11.2016	2302/04.0 4.2018	адм. дело № 10361/2017	АССГ 2 състав		
Община Смолян	Решение № ФК-2018-124 от 29.06.2018	7401/06.1 2.2018	адм. дело № 7741/2018	АССГ 51 състав		
Община Велико Търново	Решение № ФК-2016-10 от 08.08.2016	7962/14.1 2.2016	адм. дело № 8950/2016	АССГ 17 състав	7230/08. 06.2017	адм. дело № 1532/2017
Община Велико Търново	Решение № ФК-2016-23 от 04.10.2016	165/10.01. 2017	адм. дело № 10571/2016	АССГ 45 състав	6205/17. 05.2017	адм. дело № 2367/2017
Община Велико Търново	Решение № ФК-2017-75 от 14.07.2017	5575/03.1 0.2018 г-	адм. дело № 8775/2017	АССГ 49 състав		
Община Перник	ФК-2017-50/09.03.2017	№ 5123 от 03.08.2017	адм. дело № 3248/2017	АССГ, трето отделение , 13 състав	15306 от 13.12.2017	адм. дело № 10997/2017

Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“	ФК-2023-346 от 31.07.2023	№ 1085/19.02.2024	адм. дело № 7857/2023	АССГ, трето отделение , 62 състав	№ 7951/26.06.2024	адм. дело № 4086/2024
Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“	ФК-2023-346 от 31.07.2023	№ 24238 от 20.11.2024	адм. дело № 7015/2024	АССГ, трето отделение , 13 състав	4035 от 15.04.2025	адм. дело № 280/2025
Община Велико Търново	ФК-2016-7/29.07.2016	№ 6711/02.11.2016	адм. дело № 6711/02.11.2016	АССГ, трето отделение , 20 състав	2342/23.02.2017	адм. дело № 14280/2016
Дирекция „Национален парк Рила“	ФК-2024-367/11.03.2024	№ 2022 от 20.06.2024	адм. дело № 405/2024	Административен съд – Благоевград	4044 от 15.04.2025	адм. дело № 49/2024
Община Смолян	№ ФК-2018-106 / 12.01.2018	№ 4076 / 15.06.2018	адм. дело № 1228/2018	АССГ, Трето отделение , 36 състав	5186 / 08.04.2019	адм. дело № 9387/2018
Дирекция „Комуникационни и информационни системи“ (ДКИС) към МВР	ФК-2023-353 от 05.10.2023	№ 18743 от 03.10.2024	адм. дело № 10337/2023	АССГ, Трето отделение , 60 състав	2458 от 11.03.2025	адм. дело № 11184/2024
Комисия за защита на конкуренцията	ФК-2024-361 от 04.01.2024	№ 8610/13.06.2024	адм. дело № 574/2024	АССГ, III отделение , 44 състав	4733 от 08.05.2025	адм. дело № 3160/2025
Министерство на вътрешните работи	№ ФК- 2016 - 34/08.12.2016г	№ 2396/10.04.2017	адм. дело № 12779/2016	АССГ, III отделение , 61 състав	13778/14.11.2017	адм. дело № 6230/2017
Община Благоевград	ФК-2016-17 от 07.09.2016	№ 233 от 12.01.2017	адм. дело № 9772/2016	АССГ, III отделение , 7 състав	10391 от 08.08.2017	адм. дело № 2597/2017

*данните са описани подробно в Приложение №1

4. Използван метод

В настоящото изследване е приложен комплексен методологически подход, включващ анализ на приложимата нормативна уредба, извеждане на типология на видовете нередности, както и систематизиране на съдебната практика по съответните категории нередности. Осъществен е и количествен анализ на установените случаи, съпоставен с постановените съдебни решения по тях. Въз основа на извършените анализи е формулирано обобщено заключение относно честотата, естеството и правните последици на различните видове нередности.

1. Анализ на ролята и функциите на Управляващия орган (УО) при прилагането на финансови корекции.

Изследване на правомощията, отговорностите и практическите действия на УО при идентифициране и налагане на финансови корекции.

2. Оценка на влиянието на препоръките на Изпълнителна агенция „Одит на средствата от ЕС“ (ИА ОСЕС) върху процеса по налагане на финансови корекции

Разглеждане на връзките между извършените одити, направените препоръки и последващите решения на УО.

3. Количествен анализ на видовете установени нередности по бенефициенти

Извършване на систематизиране и класифициране на най-често срещаните нередности с цел открояване на повтарящи се модели и тенденции.

4. Идентифициране на често допускани грешки от страна на бенефициентите при различните етапи на възлагане

Анализиране на типични пропуски и нарушения при провеждане на процедури за обществени поръчки.

5. Събиране и анализ на препоръките, отправени към УО от страна на ИА „ОСЕС“

Оценяване на тяхната същност, обосновааност и устойчивост в съдебните инстанции.

6. Преглед и анализ на решенията на УО на ОПДУ за налагане на финансови корекции

Анализиране на мотивите, правната аргументация и практическите последици от взетите решения.

7. Анализ на резултатите от съдебни производства, свързани с наложени финансови корекции

Чуждестранни кореспонденти- Швейцария, Русия, Израел, Обединени арабски емирства

Местни кореспонденти- София, Пловдив, Бургас, Варна, Русе, Плевен, Ловеч, Враца, Благоевград

Изследване на съдебната практика, отразяваща споровете между бенефициенти и УО.

8. Съответствие на съдебната практика и нормативната уредба с постановените решения

Оценка на съответствието между приложимата правна рамка и съдебните решения, с цел идентифициране на непоследователно тълкуване от съда.

II. Роля и дейност на Управляващия орган (УО) по Оперативна програма „Добро управление“ - 2014-2020 (ОПДУ) и на Изпълнителна агенция „Одит на средствата от Европейския съюз“ (ИА на ОСЕС) по отношение на нередностите.

1. Какво е финансова корекция

1.1. Определение на финансова корекция

Финансова корекция представлява административна мярка за защита на бюджета на Европейския съюз, която се изразява в пълно или частично изключване на определени разходи от финансиране поради наличие на нередност при тяхното извършване.

Целта на финансовата корекция е да се гарантира законосъобразното използване на публични средства, да се възстановят суми, изплатени въз основа на неправомерно поведение, грешки или нарушения и да се предотврати двойно финансиране или нарушаване на принципа на доброто финансово управление.

1.2. Законодателство на Република България и на Европейския съюз в контекста на обществените поръчки и управлението на средствата от европейските фондове

➤ Национална рамка

- Закон за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове (ЗУСЕСИФ) от 01.07.2022 г. с променено наименование Закон за управление на средствата от европейските фондове при споделено управление (ЗУСЕФСУ)**

Чуждестранни кореспонденти- Швейцария, Русия, Израел, Обединени арабски емирства

Местни кореспонденти- София, Пловдив, Бургас, Варна, Русе, Плевен, Ловеч, Враца, Благоевград

- **Наредба за посочване на нередности, представляващи основания за извършване на финансови корекции, и процентните показатели за определяне размера на финансовите корекции по реда на Закона за управление на средствата от европейските фондове при споделено управление (загл. изм. - ДВ, бр. 59 от 2024 г.), приета с ПМС № 57 от 28.03.2017 г.:**
- **Административнопроцесуален кодекс (АПК)** – ред за обжалване на решенията.
- Европейска рамка
- **Регламент (ЕС) № 2021/1060** – чл. 97: финансови корекции от страна на държавите членки;
- **Регламент (ЕС) № 2988/95** – защита на финансовите интереси на ЕС;
- **Регламент (ЕС, Евратом) № 2018/1046** – Финансов регламент;
- **Насоки на Европейската комисия** за корекции при обществени поръчки (Corrigendum Tables).

Управлението и прилагането на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ), както и провеждането на обществени поръчки, са подчинени на многостепенна правна рамка, включваща нормативни актове на Европейския съюз (ЕС) и националното законодателство. Европейското право има водеща роля, като съчетава различни правни инструменти – регламенти, директиви, насоки и съдебна практика – които оформят рамката за прилагането на политиките на Съюза.

➤ Регламенти на ЕС

Регламентите са правни актове с общо приложение, които са задължителни в тяхната цялост и се прилагат пряко във всички държави членки, без необходимост от транспониране. Те имат **непосредствено правно действие** и се използват за уреждане на ключови въпроси, свързани с управлението на фондовете и прилагането на бюджетни правила.

Примери в контекста на ЗУСЕФСУ и обществените поръчки:

- **Регламент (ЕС) 2021/1060 – Общ регламент за фондовете за периода 2021–2027.**

- Регламент (ЕС) 2021/1059 – Специфичен за Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР) и Кохезионния фонд.
- Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 – Финансов регламент на ЕС(от 01.01.2025 г. заменен с Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509, който е в сила на 1 януари 2025 г.

Тези актове установяват правила относно допустимостта на разходите, контрола, одита, управлението на средствата, конфликта на интереси и други ключови аспекти.

➤ Директиви на ЕС

Директивите са правни инструменти, които задължават държавите членки **да постигнат определен резултат, но оставят на тях свобода при избора** на формата и средствата за изпълнение. Те трябва да бъдат транспонирани в националното законодателство чрез закони или подзаконови актове.

В сферата на обществените поръчки ключови са:

- Директива 2014/24/ЕС – относно обществените поръчки.
- Директива 2014/25/ЕС – относно поръчките в секторите водоснабдяване, енергетика, транспорт и пощенски услуги.

В България тези директиви са транспонирани чрез Закона за обществените поръчки (ЗОП) и съответните подзаконови нормативни актове.

➤ Насоки, указания и ръководства

Насоките, наричани още ръководства или указания са издавани от Европейската комисия или национални институции, които целят да подпомогнат **тълкуването и прилагането** на правото на ЕС. Те представляват **не правно обвързващи документи**, които целят да установят правилното прилагане на европейското законодателство от държавата-членка, която сама следва да направи необходимите корекции. Те не създават преки задължения, но в практиката имат отношение при проверките и одитите, и най-вече при оценка за законосъобразност на извършените разходи.

Целта им е да предоставят насоки и да помогнат за тълкуването на правото. Например, ако някоя държава членка има затруднения в прилагането на специфична регулация, тя може да се опре на тези документи за указания относно най-добри

практики или методи за прилагане. Основната характеристика на тези документи е, че те **не пораждат пряко действие** за държавите-членки или други субекти. Това означава, че, макар да съдържат препоръки, те не могат да наложат конкретни *действия* на национално ниво. В случай, че държава-членка не следва тези насоки, тя не може да бъде санкционирана.

Насоките, указанията и ръководствата не са правно обвързващи документи и не създават директни задължения за техните получатели. Въпреки това, те играят важна роля в практическото прилагане на правото на ЕС, като често се използват като ориентири за оценка на законосъобразността, особено при проверки, одити и оценка на разходите по програми, финансирани от ЕС.

1.3. Съдебна практика на Съда на Европейския съюз

Съдът на Европейския съюз (СЕС) черпи своите правомощия от учредителните договори на ЕС, основно от Договора за Европейския съюз (чл. 19, TEU) и Договора за функционирането на ЕС (TFEU). Съдът е създаден, за да осигурява еднакво тълкуване и прилагане на правото на ЕС във всички държави членки, като играе ключова роля в поддържането на правния ред в Съюза. СЕС действа в рамките на предоставените му от договорите компетенции и не може да излиза извън тях. Съдебната му практика обаче има голямо значение – чрез тълкуванията си Съдът доразвива правото на ЕС и често допринася за неговата интеграция и хармонизация.

Съдът на Европейския съюз играе основна роля в **тълкуването и прилагането** на правото на ЕС. Решенията му имат **задължителен характер** за всички държави членки и оказват съществено влияние върху развитието на правото, включително в областта на обществените поръчки и управлението на европейски фондове.

Чрез съдебната практика се регулират:

- принципите на прозрачност, пропорционалност и равно третиране;
- дефинициите на икономически оператори и институции от публичното право;
- правилата за възлагане без обществена поръчка (ин хаус);
- правото на достъп до ефективни средства за правна защита.

Примери:

- C-94/99 ARGE – за определяне на прагове и процедури.

- C-406/08 Uniplex – относно срокове за обжалване.
- C-465/11 Forposta – за недопускане на дискриминационни изисквания.

Балансът между националния суверенитет и правото на Европейския съюз – предизвикателства и рискове за правния ред

Въпросът за съотношението между националния суверенитет и примата на правото на Европейския съюз (ЕС) е от основно значение за правния ред на всяка държава членка. Още от решението по делото *Costa v. ENEL*, Съдът на ЕС (СЕС) утвърждава, че правото на ЕС има примат над националното, включително над конституционни разпоредби. Това означава, че при противоречие между норма от националното законодателство и правото на ЕС, последното има предимство.

С присъединяването си към ЕС, държавите членки доброволно приемат учредителните договори (ДФЕС, ДЕС), с което се обвързват с *юрисдикцията на СЕС*, принципа на пряко действие и примата на правото на Съюза. Това представлява акт на прехвърляне на част от националния суверенитет към наднационално равнище, договорено чрез ратифициран международен договор.

Важно е да се подчертае, че *решенията на СЕС* не целят пряко да отменят национални закони, а да гарантират тяхното съответствие с правото на ЕС. По този начин се реализира принципът на споделен суверенитет, характерен за правния ред на ЕС. Националните съдилища, включително и конституционните, са задължени да тълкуват националното законодателство в съответствие с правото на Съюза.

Въпреки това, възникват рискове, когато СЕС постанови решение, което по преценка на национален върховен орган, например Конституционния съд, излиза извън предоставената му компетентност (т.нар. **ultra vires** действия).

Примери за подобно противоречие съществуват в практиката на Полша и Германия, където националните конституционни съдилища са поставили под въпрос границите на компетентността на Съда на ЕС. Въпреки че в България към момента такива противоречия не са налични, прилагането на решения, които биха били възприети като надхвърлящи правомощията на Съда на ЕС, също би породило въпроси относно конституционната идентичност и ролята на националното законодателство.

В заключение, макар приматът на правото на ЕС да не представлява само по себе си вмешателство, съществува реален риск от колизия, когато се възприеме, че

Съдът на ЕС излиза извън пределите на правомощията, предоставени му от държавите членки, а именно в своята дейност при прилагане на правилата на преките нормативни актове на Европейския съюз - регламентите.

Решенията на Съда на ЕС са обвързващи за държавите членки, тъй като те доброволно са приели примата на правото на ЕС чрез своето членство. Въпреки това, ако Съдът постанови решение, което излиза извън рамките на определената нормативна рамка, това би представлявало надхвърляне на правомощията му и би могло да се възприеме като вмешателство в националната правна система. Прилагането на такова решение би застрашило правната сигурност и баланса между националния суверенитет и наднационалната юрисдикция, създавайки риск от институционален конфликт между Конституционните съдилища на държавите членки и Съда на ЕС.

1.4. Процедурата по установяване на нередности и налагане на финансови корекции

Процедурата по установяване на нередности и налагане на финансови корекции от страна на Управляващия орган представлява ключов механизъм за гарантиране на законосъобразното и ефективно управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове. Тя се реализира в съответствие с националната и европейската нормативна уредба и има за цел да осигури превенция, откриване и санкциониране на действия или бездействия, които водят до неправомерно разходване на публичен ресурс.

Процесът започва с установяване на предполагаема нередност – независимо дали по сигнал, резултат от контролна дейност или *след извършен одит* от одитен орган. Въз основа на събраните доказателства се изготвя анализ на случая, който включва правна квалификация на нередността и предложение за конкретен размер на финансовата корекция.

На бенефициента се предоставя възможност да изложи своето становище и да представи възражения в рамките на предоставения срок. Този етап е съществен за гарантиране на правото на защита и осигуряване на справедливо административно производство. След разглеждане на възраженията, Управляващият орган издава решение за налагане на финансова корекция, което подлежи на обжалване пред съответния административен съд в двуинстанционно административно производство.

С оглед осигуряване на прозрачност и отчетност, информацията за установената нередност се вписва в Информационната система за управление и *Чуждестранни кореспонденти- Швейцария, Русия, Израел, Обединени арабски емирства*

Местни кореспонденти- София, Пловдив, Бургас, Варна, Русе, Плевен, Ловеч, Враца, Благоевград

наблюдение (ИСУН) и се докладва към съответните национални и европейски институции. При необходимост се прилагат механизми за възстановяване на недопустимо разходвани средства – чрез доброволно изпълнение, прихващане или принудително събиране.

В заключение, процедурата е съществен елемент от системата за управление и контрол на програмите, съфинансирани от ЕС, като гарантира спазване на принципите на законосъобразност, прозрачност и финансова дисциплина.

1.5. Документи и ключови елементи в процеса

Процесът включва няколко ключови документа и етапа. Процедурата започва с изготвяне на доклад по проверка, в който се описват установените факти и обстоятелства. След това се извършва правна квалификация на нередността, която определя естеството на нарушението спрямо приложимото законодателство. На база на това се прилага методология за изчисление, с цел точно определяне на финансовата корекция. Следва изпращане на уведомително писмо до бенефициента, с което той се информира за установената нередност и предложената мярка. Бенефициентът има право да представи писмено възражение, в което излага своите аргументи и доказателства, в случай че се противопоставя на издадената финансова корекция. Въз основа на всички събрани данни се издава решение за финансова корекция, което може да доведе до съставяне на документ за събиране или прихващане на средствата. Накрая, цялата информация по случая се регистрира в ИСУН, за осигуряване на проследимост и отчетност.

1.6. Принципи на финансовите корекции

- Финансовата корекция не е наказание, а **възстановителна мярка**.
- При неоснователно издадена корекция, бенефициентът има **право на защита и обжалване**.
- Ако корекцията не бъде наложена, а има установена нередност, **ЕК може да наложи санкция на държавата** чрез механизма net financial correction.
- **Не всички административни нарушения водят до ФК** – необходима е причинно-следствена връзка с разхода.

2. Отношение на препоръките от ИА ОСЕС в процеса по издаване на ФК

В рамките на процеса по издаване на Финансови корекции, препоръките на Изпълнителна агенция „Одит на средствата от ЕС“ (ИА ОСЕС) имат съществено значение. Компетентността на ИА ОСЕС произтича от националната правна рамка, регламентираща функциите на агенцията като независим орган, упражняващ одит върху използването на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове.

От особено значение е въпросът относно задължителния характер на тези препоръки спрямо Управляващия орган (УО). Правната природа на препоръките предполага, че те не са формално обвързващи, но имат силна индикативна стойност поради експертния характер на направените констатации и тълкувания. В този контекст, УО запазва известна оперативна самостоятелност при преценката дали и как да приложи препоръките, включително при определянето на размера на финансовата корекция. Все пак тази самостоятелност е ограничена от необходимостта да се съобразят принципите на законосъобразност, целесъобразност и пропорционалност, както и с изискванията на Регламент (ЕС) № 1303/2013 и съответната национална нормативна уредба.

Окончателните доклади на ИА ОСЕС притежават съществено експертно значение, тъй като оформят становището на одитния орган по констатирани нарушения. Въпреки че не представляват административни актове в смисъла на АПК, те играят ключова роля при формирането на решението на УО за налагане на ФК. Това придава на докладите характер на действащи с преобладаващо фактическо и експертно значение документи, с които УО следва да се съобрази, освен при наличие на убедителни правни и фактически основания за отклонение.

2.1. Правна рамка на ИА ОСЕС в процеса по издаване на финансови корекции

➤ Национално законодателство

Закон за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове (ЗУСЕСИФ) от 01.07.2022 г. с променено наименование Закон за управление на средствата от европейските фондове при споделено управление (ЗУСЕФСУ)

Изпълнителна агенция „Одит на средствата от Европейския съюз“ (ИА ОСЕС) е определена като независим одитен орган, осъществяващ одит на проекти, операции и програми, финансирани от ЕСИФ.

Съгласно закона:

- ИА ОСЕС изготвя одитни доклади и препоръки, съдържащи констатации за нарушения или слабости в системите за управление и контрол;
- Управляващите органи (УО) са длъжни да разглеждат препоръките и да предприемат подходящи коригиращи действия, включително налагане на ФК, когато е приложимо.

Наредба за посочване на нередности, представляващи основания за извършване на финансови корекции, и процентните показатели за определяне размера на финансовите корекции по реда на Закона за управление на средствата от европейските фондове при споделено управление, приета с ПМС № 57 от 28.03.2017 г.

Наредбата урежда условията и реда за определяне на финансови корекции, включително:

- критериите за установяване на нередности,
- приложимите проценти на корекция,

Административнопроцесуален кодекс (АПК)

Одитните доклади на ИА ОСЕС не представляват административни актове, но оказват влияние върху волята на УО при вземането на решения.

Издаването на акт за налагане на ФК от страна на УО подлежи на процедурите по АПК, включително задължението за мотивираност и допустимост на съдебен контрол.

Национални правила за функциониране на системите за управление и контрол

Тези правила конкретизират:

- механизмите за сътрудничество между ИА ОСЕС и УО,
- задължението УО да разглежда констатациите и препоръките от одитните доклади,

- стъпките по прилагане или обосновано отклонение от тях.

➤ **Европейско законодателство**

Регламент (ЕС) № 1303/2013 (програмен период 2014–2020)

Чл. 124–127 и 143–144 регламентират:

- функциите на одитния орган (вкл. одит на системи и операции),
- задължението за прилагане на корекции при установени нередности,
- правомощията на УО да предприема мерки въз основа на одитните констатации.

Регламент (ЕС) 2021/1060 (програмен период 2021–2027)

Чл. 80–82 определят функциите на одитния орган, включително:

- изготвяне на одитна стратегия,
- извършване на одити на системи и операции,
- издаване на становища с правна и фактическа стойност, които УО следва да вземе предвид при своите решения.

Насоки на Европейската комисия относно финансовите корекции

Съдържат:

- описание на често срещани нередности и методология за определяне на ФК;
- указания за използване на одитни констатации като основа за определяне на размера на корекциите.

Насоките на Европейската комисия относно финансовите корекции представляват **не обвързващ**, но широко прилаган инструмент, предназначен да подпомогне държавите членки при установяване на нередности и прилагане на финансови корекции в рамките на проекти, финансирани от Европейските структурни и инвестиционни фондове. Те осигуряват методическа рамка за оценка на тежестта на нарушенията и определяне на подходяща санкция, в съответствие с принципа на пропорционалност.

Насоките съдържат:

Чуждестранни кореспонденти- Швейцария, Русия, Израел, Обединени арабски емирства
Местни кореспонденти- София, Пловдив, Бургас, Варна, Русе, Плевен, Ловеч, Враца, Благоевград

- **Примери за често срещани нередности**, включително нарушения на правилата за възлагане на обществени поръчки, конфликти на интереси, необосновано ограничаване на конкуренцията, липса на необходимата документация и други;
- **Препоръчителни процентни ставки за ФК**, диференцирани според естеството и тежестта на установената нередност – обичайно в диапазона от 5% до 100% от съответния разход;
- **Методология за прилагане на корекции**, която предвижда използване на фиксирани ставки в случаите, когато не е възможно точно да се изчисли финансовата вреда за бюджета на ЕС.

Макар и да **нямат задължителна правна сила**, насоките се прилагат на практика от органите на Европейската комисия, Европейската сметна палата и одитните органи на държавите членки, включително ИА ОСЕС. Те служат като ориентир при преценката дали дадено нарушение обосновава прилагането на ФК, както и какъв да бъде техният размер.

3. Роля на ИА ОСЕС в контекста на финансовите корекции

Изпълнителна агенция „Одит на средствата от Европейския съюз“ (ИА ОСЕС) изпълнява функциите си на независим одитен орган чрез извършване на одити на системи, проекти и операции, изготвяне на одитни доклади с констатации, тълкувания и препоръки, както и чрез участие в процеса по контрол на допустимостта на разходите и спазването на нормативната уредба в рамките на Европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ). Макар и не притежаващи задължителна правна сила, препоръките на ИА ОСЕС имат висока доказателствена, експертна и процедурна стойност и следва да бъдат отчетени от управляващия орган при вземането на решение за налагане на финансова корекция. В случай че управляващият орган реши да не ги приложи, той е длъжен да изложи убедителни правни и фактически основания за отклонението.

3.1. Задължителност на препоръките на ИА ОСЕС

Препоръките на ИА ОСЕС **не представляват административни актове** и поради това не са формално задължителни съгласно административното право. Те са елемент от одитния процес и се включват в одитния доклад като негов резултат.

Въпреки това, препоръките на ИА ОСЕС имат обвързващ характер, предвид следните обстоятелства:

- системното наблюдение от страна на Европейската комисия (ЕК);
- рискът от налагане на финансови корекции на програмно ниво при липса на адекватна реакция от страна на Управляващия орган (УО);
- отговорността на УО да гарантира допустимостта и законосъобразността на отчетените разходи.

Следователно, макар и да не са задължителни в юридически смисъл, препоръките на ИА ОСЕС придобиват задължителен резултатен характер в следните случаи:

- когато одитът е признат от ЕК като валиден;
- когато неизпълнението на препоръките може да застраши допустимостта на финансирането.

3.2. Оперативна самостоятелност или обвързана компетентност на УО

УО запазва **оперативна самостоятелност** в процеса по издаване на финансова корекция, дори когато има одитен доклад от ИА ОСЕС.

Това означава, че:

- УО не е **юридически задължен** автоматично да приеме предложената корекция.
- УО е **дължен да извърши собствен анализ**, включително проверка дали е налице нередност, нейния обхват и размер на вредата.
- Възможно е УО да **приложи различен процент на корекция** или да обоснове несъгласие с одиторската препоръка (макар това да подлежи на последващ контрол от ЕК и Сметна палата).

Но в практическо отношение, отклонение от препоръка на ИА ОСЕС изисква **много силна правна и фактическа обосновка**, тъй като:

- отказ да се приложи корекция по доклад на ИА ОСЕС подлага програмата на **риск от финансови последици при годишното одобрение на сметките от ЕК**;
- може да доведе до налагане на **корекция на ниво програма** (net financial corrections).

3.3. **Правна същност на окончателните одитни доклади на ИА ОСЕС**

Окончателният одитен доклад на Изпълнителната агенция „Одит на системите за Европейските средства“ (ИА ОСЕС) представлява документ с препоръки, който не е индивидуален административен акт и не подлежи на самостоятелно обжалване. Тези доклади се основават на извършени одити и предоставят заключения относно спазването на правилата и процедурите при управление на европейски средства, като същевременно предлагат мерки за коригиране на откритите несъответствия и слабости.

➤ **Правен характер на одитния доклад**

Окончателните одитни доклади на ИА ОСЕС имат характер на професионални, вътрешни заключения на институцията, като те не са предназначени да бъдат административни актове, които директно регулират правата и задълженията на субектите. Тези доклади се считат за вътрешнослужебни документи, които обаче играят съществена роля в по-късните етапи на управлението на европейските средства. Те не водят до правни последици сами по себе си, но са основа за предприемането на действия от страна на Управляващия орган (УО).

➤ **Роля на одитния доклад в административната процедура**

Съдържащите се в одитния доклад препоръки и констатации водят до предприемане на конкретни административни действия от страна на УО. Това включва, но не се ограничава до налагане на финансова корекция или издаване на други актове, които се отнасят до правилността на използваните средства. В зависимост от установените отклонения от установените правила, УО може да предприеме различни мерки – от корекция на разходите до спиране на финансирането.

Финансовите корекции, наложени на базата на одитния доклад, се определят в съответствие с разпоредбите на Европейското законодателство, който регулира финансовото управление на европейските фондове. При това, всяко решение за

Чуждестранни кореспонденти- Швейцария, Русия, Израел, Обединени арабски емирства
Местни кореспонденти- София, Пловдив, Бургас, Варна, Русе, Плевен, Ловеч, Враца, Благоевград

финансова корекция може да има сериозни последици за бенефициентите, като включва възстановяване на неправомерно използвани средства.

➤ Правна стойност на одитния доклад при съдебни производства

Одитните доклади имат значение и като доказателствено средство в съдебни производства, в случаите когато бенефициентът обжалва наложената финансова корекция. Те могат да бъдат представени като част от доказателствата в административни и съдебни процедури, при които се обсъждат правомерността на предприетите действия от страна на Управляващия орган. В този контекст, съдът разглежда докладите, като оценява дали при извършване на одита са спазени съответните нормативни актове и дали препоръките и заключенията са достатъчно обосновани.

➤ Влияние върху цялостната реализация на програмата

В допълнение към своето вътрешно значение, окончателните одитни доклади оказват влияние и върху цялостната реализация на европейските програми. Когато се установяват значителни слабости или неправомерни практики, те могат да доведат до редица последици, като забавяне на изпълнението на проекти, отказ от финансиране и дори отказ за приемане на разходите от Европейската комисия.

Следователно, одитните доклади не само че отразяват текущото състояние на управлението на средствата, но и формират бъдещата стратегия за изпълнение на програмите и за тяхното наблюдение от страна на управляващите органи и Европейската комисия.

➤ Съображения за подобрения в управлението на Европейските средства

Докладите на ИА ОСЕС предлагат и възможности за подобрения в системите за управление на европейските средства. Чрез систематично отчитане на резултатите от одитите и навременното предприемане на коригиращи действия, може да се осигури не само по-добро спазване на правилата, но и по-голяма прозрачност и ефективност при разходването на публични средства. Това от своя страна подобрява цялостната работа на програмите и увеличава доверието в тях.

III. Неправилни съдебни решения, правна квалификация, диспозитив и обжалване в административния процес

1. Неправилни съдебни решения – понятие и видове

Неправилно съдебно решение (в контекста на административното правораздаване) е такова, което не съответства на закона или на установените факти по делото. Административнопроцесуалният кодекс (АПК) изрично посочва основанията, поради които едно съдебно решение се смята за неправилно. Съгласно чл. 209, т. 3 АПК неправилността на решението се проявява в три основни форми:

1.1. Нарушение на материалноправните норми (нарушение на материалния закон)

Налице е, когато съдът е приложил неправилно или изтълкувал неправилно приложимия материален закон. Това означава, че крайният акт противоречи на действащите правни норми, които уреждат спорното правоотношение, например ако съдът е приложил неточна правна разпоредба или е тълкувал закона в разрез с неговия смисъл. В съдебната практика се приема, че всяко нарушение на материалния закон води до неправилност на решението и попада сред касационните отменителни основания.

1.2. Съществено нарушение на процесуалноправните норми (нарушение на съдопроизводствените правила)

Налице е, когато при разглеждане на делото са допуснати сериозни нарушения на процесуалните правила, които ограничават правото на защита на страните или опорочават съдебния акт. Например отсъствие на надлежно призоваване, отказ на съда да разгледа относими доказателства или вътрешно противоречие в мотивите. Подобно нарушение означава, че съдебният акт не е постановен при спазване на установения от закона ред и това може да повлияе на изхода на процеса. Тежките процесуални нарушения се считат за основание за отмяна на решението.

1.3. Необоснованост на съдебния акт

Налице е, когато изводите на съда не произтичат логично от събраните доказателства, липсват мотиви или мотивите са вътрешно противоречиви.

Необосноваността означава, че решението не е подкрепено от фактите по делото или съдът не е изложил убедителни съображения защо е достигнал до даден резултат. Липсата на ясни мотиви се приравнява на липса на мотиви изобщо, което е съществен порок. В съдебната практика се приема, че противоречието между мотивите и диспозитива на решението е толкова сериозно нарушение, че се счита равносилно на липса на мотиви и представлява съществено процесуално нарушение – порок във формата на съдебния акт. Поради това **необосноваността** е третата изрично посочена форма на неправилност на решението.

Неправилното решение подлежи на касационно обжалване пред по-горната инстанция. Ако бъде установено някое от горните основания – нарушение на материалния закон, на процесуалните правила или необоснованост – касационният съд може да отмени или измени решението. В допълнение към неправилността, АПК разграничава и други пороци на първоинстанционните решения, като **нищожност** (напр. при липса на компетентност на съда) и **недопустимост** (напр. когато делото не е могло да бъде образувано или решението е постановено по недопустима жалба). Тези пороци обаче се отличават от неправилността. Докато нищожните или недопустими актове нямат правно действие и подлежат на обезсилване, **неправилните** решения са валидни, но съдържат посочените по-горе грешки и подлежат на отмяна по надлежния ред.

2. Роля на правната квалификация в съдебното решение

Правната квалификация представлява определяне на приложимата правна норма към установените по делото факти. Това е процесът, при който съдът преценява фактическата обстановка и я **подвежда под съответната правна норма**. Определянето на правилната правна квалификация на спорното правоотношение е фундаментална задача на съда и се осъществява служебно, независимо от квалификацията, която страните са дали на спора. В българското процесуално право е възприет принципът *iura novit curia* („съдът познава закона“), според който съдът не е обвързан от правните доводи или обозначения на страните, а сам преценява кой закон следва да се приложи. **Съдът е длъжен сам да определи правната квалификация въз основа на твърдените факти, без да се ограничава от квалификацията, дадена от страните.** Именно затова съдът може да уважи иск или жалба на основания, различни от посочените от ищеца/жалбоподателя, ако фактическите обстоятелства го налагат, стига да не излиза извън предмета на спора.

Правилната правна квалификация гарантира, че спорът се разглежда под точния правен режим. Например при обжалване на административен акт съдът трябва да определи дали актът е *индивидуален, общ или нормативен*, тъй като процесуалният ред и съдържанието на решението ще зависят от това. **Ако съдът даде неправилна правна квалификация**, това може да доведе до прилагане на неправилен

Чуждестранни кореспонденти- Швейцария, Русия, Израел, Обединени арабски емирства

Местни кореспонденти- София, Пловдив, Бургас, Варна, Русе, Плевен, Ловеч, Враца, Благоевград

закон или неправилен раздел на закона. Последиците са сериозни: неправилната квалификация практически представлява **нарушение на материалния закон**. В тълкувателната практика на Върховния касационен съд (по отношение на гражданския процес) изрично е посочено, че погрешната правна квалификация се счита за нарушение на императивна материалноправна норма. Съответно, ако първоинстанционният съд е квалифицирал неправилно спорното право, решението му ще бъде неправилно поради нарушение на материалния закон – основание за отмяна при касационно обжалване.

2.1. Формиране на правната квалификация

Съдията извежда правната квалификация след като установи всички релевантни факти. В административния процес съдът проверява законосъобразността на административния акт на основанията, посочени в жалбата, но и следи служебно за законосъобразността. По силата на чл. 168, ал. 1 АПК съдът дължи цялостна проверка на акта – включително правилното прилагане на материалния закон. Така съдът може да преквалифицира спорното правоотношение, ако прецени, че страните неправилно са го обозначили.

2.2. Последици при неправилна квалификация

Ако дадено решение почива на неправилна правна квалификация, то обикновено бива отменено при обжалване. Неправилната квалификация води до неправилно приложение на закона и попада под основанията „нарушение на материалния закон“. В практиката на ВАС подобни решения се отменят и делото се връща за ново разглеждане с указания за вярна правна квалификация, или пък касационният съд сам прилага правилния закон, *ако не се налага събиране на нови доказателства*. Освен това, когато квалификацията на спорното право се промени между инстанциите, на засегнатата страна трябва да се даде възможност да се защити по новата квалификация – например чрез становище или допълнителни доказателства. Ако такава възможност не е дадена, е налице нарушение на правото на защита и на процесуалните правила.

Важно е да се отбележи, че съдът следва да посочи конкретната правна норма, за да бъде точна правната квалификация. Съдът следва да посочи конкретното правно основание, а не общото родово. Родовите норми са общи правни правила, които регулират широки области и определят основни принципи. Видовите норми са конкретни и специализирани, които се прилагат в специфични ситуации, като детайлизират правилата от родовите норми. С други думи, родовите норми са основа за видовете, които ги конкретизират за конкретни случаи.

В обобщение, правната квалификация е **основата на съдебното решение**. Тя определя рамката, в която съдът прилага правото. Правилната квалификация укрепва съдебния акт, а неправилната почти неизбежно води до неговата неправилност и отмяна. Затова съдът е длъжен внимателно и обективно да квалифицира спора въз основа на фактите и закона, като не се ограничава от евентуални неточности в искането или жалбата на страните.

3. Диспозитивната част на съдебното решение – значение, съдържание и обвързваща сила

Диспозитивът на съдебното решение представлява неговата заключителна част, в която съдът формулира своя краен резултат по спора. На практика диспозитивът отговаря на въпроса: „*Какво реши съдът?*“ – дали отменя оспорения административен акт, отхвърля жалбата, изменя акта, присъжда разноски. Диспозитивът е тази част от съдебния акт, която **поражда правни последици** и подлежи на изпълнение.

Всяко съдебно решение се състои от две необходими и взаимно свързани части: **мотиви и диспозитив**. **Мотивите** са писмените разсъждения на съда – в тях се излагат преценката на доказателствата, фактическите установявания и правните изводи, въз основа на които съдът е стигнал до своя краен резултат. **Диспозитивът** е самият краен резултат, оформен като разпоредителна част на решението. Мотивите и диспозитивът трябва да са логически свързани – диспозитивът следва от мотивите.

3.1. Значение и обвързваща сила

Диспозитивът има задължителна сила. **Мотивите сами по себе си нямат самостоятелно правно действие**, а обосновават резултата – т.е. диспозитива. Това означава, че само постановеното в диспозитива подлежи на обжалване, изпълнение и обвързва страните. Съгласно чл. 177, ал. 1 АПК, **влязлото в сила решение има сила за страните по делото**. Ако оспореният административен акт бъде отменен или изменен с това решение, **решението има действие спрямо всички**. Това правило означава, че при индивидуалните административни актове силата на решението (т.е. силата на пресъдено нещо) се отнася само между страните (жалбоподателят и издателя на акта или заинтересованите лица), докато при общите и нормативните актове, когато съдът ги отмени, тази отмяна засяга *erga omnes* – всички правни субекти, тъй като актът се заличава като действащо право.

3.2. Правна сила на гиспозитива (res judicata)

След влизане в сила на решението, диспозитивът придобива качество на пресъдено нещо. Това значи, че спорът не може да бъде разглеждан отново между същите страни за същия предмет – съдебният акт е окончателен. Например, ако съдът окончателно е отхвърлил жалбата срещу един административен акт като законосъобразен, жалбоподателят не може отново да оспорва същия акт на същите основания. Силата на пресъдено нещо обвързва страните и техните правоприменници.

От друга страна, мотивите на решението, макар и важни, нямат такава сила – те служат за да се разбере как и защо съдът е стигнал до диспозитива, но **не могат самостоятелно да се изпълняват или обжалват**. Например, ако в мотивите съдът критикува действия на административния орган, но в диспозитива жалбата е отхвърлена, самите критики нямат обвързващо значение – важен е диспозитивът, който запазва акта в сила.

3.3. Изискване за яснота и непротиворечивост

Диспозитивът трябва да бъде ясен и непротиворечив. Вътрешно противоречие в диспозитива (когато в рамките на самия диспозитив съдът взема несъвместими решения) представлява тежък порок на решението. Съдебната практика сочи, че **несъответствието между мотиви и диспозитив** (когато диспозитивът не следва логично от мотивите) е **особено съществено нарушение**, тъй като затруднява разбирането на действителната воля на съда. Ако мотивите сочат едно, а диспозитивът постановява друго, това противоречие прави решението необосновано и практически опорочава съдебния акт. В такива случаи касационната инстанция третира решението като неправилно и го отменя, тъй като на практика липсват мотиви или волята на съда е неясна.

3.4. Липса на конкретно отменително основание в съдебното решение

Обжалваема част на решението е неговият диспозитив – страната не може да обжалва само мотивите (тъй като те не пораждат самостоятелно действие), но на практика при обжалване тя навежда доводи срещу мотивите, за да атакува диспозитива.

При административното правораздаване всяко съдебно решение трябва ясно да посочва на какво основание по чл. 146, ал. 1 АПК се отменя оспореният акт. Когато съдът се позове само общо на чл. 146 АПК, без да уточни конкретната точка (напр. липса на компетентност, съществено нарушение на процедурата, противоречие с

материалния закон), се поражда съществен порок в мотивите на съдебния акт. На практика това означава, че **решението е немотивирано или недостатъчно мотивирано**, тъй като не става ясно коя точно законоустановена незаконосъобразност е констатирана. Подобна липса на конкретика нарушава изискванията за структурата и обосноваността на съдебния акт – **в мотивите липсват фактически установявания и правни изводи** относно законосъобразността на акта по същество. Това **затруднява контрола** върху решението при обжалване, защото касационната инстанция няма как да провери правилността му, ако не знае на какво основание първоинстанционният съд го е отменил.

Непосочването на конкретно отменително основание се счита за **съществено нарушение на съдопроизводствените правила**, респ. на задължението на съда да мотивира решението си (в аналогия с чл. 236, ал. 2 ГПК във вр. с 144 АПК). **Последицата от този порок** е опорочаване на съдебното решение – то става *неправилно* поради *необоснованост*. В съдебната практика се приема, че когато липсват ясни мотиви, е налице именно такъв съществен порок, който обуславя неправилност на решението (основание за отмяната му), а не неговата недопустимост или нищожност. **Липсата на мотиви не води до нищожност** на съдебния акт, тъй като не се приравнява на липса на волеизявление – решението поражда правни последици и остава валидно, но подлежи на отменяне по надлежния ред. В този смисъл, дори и при напълно немотивирано решение, порокът не е *недопустимост* на акта, а неговата *незаконосъобразност*, подлежаща на касационно отстраняване.

Съдебната практика на административните съдилища и Върховния административен съд последователно третира подобен порок като основание за отмяна на решението. ВАС многократно е отменял решения на по-долни инстанции именно защото **липсва конкретно посочване на нарушеното основание по чл. 146 АПК или изобщо липсват мотиви** относно материалната законосъобразност. Същевременно практика ВАС изрично посочва, че подобна неяснота в съображенията или противоречиви мотиви **не водят до недопустимост**, понеже не засягат процесуалните предпоставки на иска. Следователно, пропускът на съда да конкретизира отменителното основание по чл. 146 АПК се квалифицира като *необоснованост и неправилност* на решението, налагащи неговата отмяна, но не и като порок, който би обезсилил решението *ipso jure*. Такава е установената съдебна практика на административните съдилища и ВАС при случаи на общо позоваване на чл. 146 АПК без конкретизация на точката от закона.

4. Роля на обжалването на правната квалификация, а не на мотивите

При обжалване на отказ в административното производство, предмет на съдебен контрол е не толкова субективната преценка на органа, а правната

Чуждестранни кореспонденти- Швейцария, Русия, Израел, Обединени арабски емирства
Местни кореспонденти- София, Пловдив, Бургас, Варна, Русе, Плевен, Ловеч, Враца, Благоевград

квалификация, която той е дал на фактите. С други думи, съдът не преценява „мотивите“, а дали правилно е приложено правото спрямо установените факти.

Тук възникват няколко важни аспекта.

➤ Разграничение между фактическа и правна обосновка

Мотивите в решението следва да съдържат и правна обосновка, която да подлежи на съдебен контрол. Липсата на такава води до нищожност или незаконосъобразност на акта.

➤ Съдебната проверка включва правната квалификация на отказа

Например, ако административният орган е приел, че не са налице законовите основания за издаване на определен акт, съдът може да провери дали това тълкуване на закона е правилно, дори при наличие на фактически основания.

➤ Невъзможност да се обжалват мотиви сами по себе си

В теорията и практиката се приема, че мотивите не са самостоятелен предмет на обжалване, освен ако не водят до неправилна правна преценка. Следователно, жалбата следва да се насочи срещу решението като цяло, при фокус върху неправилна правна квалификация, а не върху „неубедителни“ или липсващи мотиви.

➤ В хипотезата на отказ - съдебният контрол на правната квалификация

Когато административният орган откаже да издаде искания акт, отказът трябва да се базира на ясно определени законови основания. В този контекст:

- Ако не са изложени мотиви, съдът може да приеме, че актът е нищожен или незаконосъобразен поради липса на форма.
- Ако са изложени неправилни мотиви или неправилна правна квалификация, съдът ще извърши пълна проверка за съответствие със закона.
- Съдебният контрол в тази хипотеза не се ограничава до формалните основания, а навлиза и в материалната законосъобразност на отказа, включително дали неправилно е приложен правен текст или дали органът е излязъл извън компетентността си.

IV. Статистически анализ на актовете на УО – Виг на процедурата, основание за налагане на ФК, систематизиране на видовете нередности, наличие на препоръки, устойчивост на решенията по инстанция, разграничение по бенефициенти

1. Бенефициенти

По възложените случаи се установи, че са налични общо 68 уникални бенефициента, за които са разгледани общо 160 преписки. Всеки от бенефициентите има различен брой преписки. Най-много производства са инициирани срещу Община Велико Търново, Министерството на правосъдието, Висшия съдебен съвет и Държавна агенция „Електронно управление“ (ДАЕУ).

1.1. Община Велико Търново

- С най-много производства е **Община Велико Търново**, ЕИК: 000133634 с Адрес на седалище: гр. Велико Търново, общ. Велико Търново, пл. МАЙКА БЪЛГАРИЯ № 2. Общо водените производства срещу **Община Велико Търново** са 13 на брой, от които 12 Процедури по обществена поръчка и една Процедура на избор с публична покана по ЗУСЕСИФ и ПМС 160 от 01.07.2016 г.
- Наложени са следните Финансови корекции: ФК-2017-76/14.07.2017, ФК-2017-41/26.01.2017, ФК-2018-132 от 18.09.2018, ФК-2017-81 от 21.08.2017, ФК-2018-134 от 26.09.2018, ФК-2017-76 от 14.07.2017, ФК-2016-12 от 22.08.2016, ФК-2016-11 от 22.08.2016, ФК-2017-41 от 26.01.2017, ФК-2016-10 от 08.08.2016, ФК-2016-23 от 04.10.2016, ФК-2017-75 от 14.07.2017, ФК-2016-7/29.07.2016 г.
- Етапите на нередност са както следва - Подготовка по 4 случая, Провеждане по 5 случая, Подготовка и провеждане по 1 случай; Подготовка, откриване и провеждане по 1 случай и Подготовка и откриване по 2 случая
- Всички 13 случая на нередности са издадени по чл. 70, ал. 1, т. 9 от ЗУСЕСИФ (ЗУСЕФСУ).
- Установените нередности по наредбата са
 - 5 случая по т. 9 от Наредба за посочване на нередности.
 - 3 случая по т. 4 от Наредба за посочване на нередности.
 - 3 случая по т. 10 от Наредба за посочване на нередности

Чуждестранни кореспонденти- Швейцария, Русия, Израел, Обединени арабски емирства

Местни кореспонденти- София, Пловдив, Бургас, Варна, Русе, Плевен, Ловеч, Враца, Благоевград

- 1 случай по т. 3 от Наредба за посочване на нередности.

- Срещу всяко тях са подавани възражения, като съответно е заведено административно дело. Всички 13 производства са протекли пред АССГ. От тях в 4 случая са потвърдени наложените финансови корекции, в 7 случая са отменени финансовите корекции, а в 2 случая съдът е отменил частично решението за налагане на финансова корекция и е потвърдил частично останалата част.
- Най-честите основания за отмяна са - чл. 146 т.3 АПК – 4 броя, чл.146 т.4 АПК – 6 броя. Има едно наличие в основанията на чл. 146 т.2 АПК.
- В отменените случаи 3 са поради съществено нарушение на административно производствени правила, а 6 (и един частично) поради противоречие с материалноправни разпоредби.

Материалноправните разпоредби са нарушени съгласно следните мотиви:

- **Три случая са поради липса на фактически състав на нередност** – Установено е, че не са налице всички елементи на фактическия състав на нередност по смисъла на Регламент (ЕС) 1303/2013.
- **Един случай е поради неправилно определена финансова корекция** – Финансовата корекция не е посочена в абсолютна стойност, което я прави неизпълнима.
- **Три случая на недостатъчно мотивиран акт и липса на фактически състав на нередност** – Административният акт е отменен поради липса на достатъчна мотивация и обосновка.

В трите случая на процесуални нарушения са установени следните мотиви на съда:

- **Два случая на липса на правна квалификация и обосновка** - Съдът установява **липса на мотивировка** относно правната квалификация. Критериите не са ясно обвързани с нуждите на възложителя. Не са посочени конкретни мотиви за **вреда за бюджета на ЕС и липсва абсолютна стойност** на корекцията.
- **Един случай на поправка в мотивите – формално уточнение** - Съдът допуска **поправка на техническа грешка** – мотивът трябва да се позовава на **т. 10 от Наредбата**, а не т. 9.

От водените дела всички са обжалвани на горна инстанция – пред ВАС.

По **4 дела** се потвърждават финансовите корекции, като в два случая макар да се потвърждава решението се намаля размера на корекцията

По 4 дела Финансовата корекция е частично отменена. Мотивите на съда са:

- **Липса на конкретни мотиви от административния орган** – органът не е посочил достатъчно ясни и конкретни основания.
- **Неправилно определяне на основата за финансова корекция** – първоначално определената база се променя.
- **Намаляване на наложената корекция** – съдът отменя частично финансови корекции, когато са надвишили обоснован праг.

По 7 дела е отменена финансовата корекция. Основанията са следните:

- **Нарушение на материалния закон** – мотивите подчертават случаи, в които административният орган не е спазил закона при издаване на акта.
- **Липса на вреда за бюджета на ЕС** – често се отбелязва, че няма реална или потенциална щета за бюджета, което прави корекциите неправомерни.
- **Немотивирани решения** – акцентът е върху необходимостта административният акт да бъде мотивиран с конкретни фактически и правни основания, а не просто да се цитира процент или санкция.
- **Неспазване на принципите на АПК** – решенията, които нарушават принципите за публичност, прозрачност и предвидимост, се приемат за незаконосъобразни.

Така решенията за отмяна на финансова корекция се основават на нарушение на материалния закон и необоснованост.

В 2 решения, издадени след препоръка на ИА ОСЕС по този бенефициент са налични по ФК-2017-41 от 26.01.2017 и ФК-2016-10 от 08.08.2016.

По ФК-2017-41 от 26.01.2017 е налична препоръка с мотиви за установени три нарушения на ЗОП:

- Негостатъчен срок за закупуване на документация (чл. 64, ал. 2) – нередност по т. 4 от МОФК.
- Превишен размер на гаранцията за участие (чл. 59, ал. 2).
- Дискриминационно условие за задържане на гаранцията при обжалване (чл. 25, ал. 5) – най-тежко нарушение.

Финансовата корекция е потвърдена от съда.

По ФК-2017-41 от 26.01.2017 е налична препоръка с мотиви за установени три нарушения на ЗОП:

Чуждестранни кореспонденти- Швейцария, Русия, Израел, Обединени арабски емирства

Местни кореспонденти- София, Пловдив, Бургас, Варна, Русе, Плевен, Ловеч, Враца, Благоевград

- ГД „Регионална и урбанистична политика“ на ЕК, ИА ОЕСС и Насоките за финансови корекции от 19.12.2013 г.

Финансовата корекция е отменена от съда.

1.2. Министерство на правосъдието

- Следващия бенефициент е **Министерство на правосъдието**, ЕИК: 000695349 с Адрес на седище: гр. София, общ. Столична, ул. СЛАВЯНСКА, № 1. Общо водените производства срещу **Министерство на правосъдието** са 11 на брой, от които 11 Процедури по обществена поръчка.
- Наложени са следните Финансови корекции: ФК-2020–227/10.04.2020, ФК-2020-248 / 14.08.2020, ФК-2020-252 от 04.11.2020, ФК-2019-184 от 10.10.2019, ФК-2020-240 от 01.07.2020, ФК-2020-240 от 01.07.2020, ФК-2021-276 от 05.04.2021, ФК-2019-185 от 10.10.2019, ФК-2018-127 от 13.07.2018, ФК-2020-224 от 19.02.2020, ФК-2019-191 от 28.10.2019.
- Етапите на нередност са както следва – Изпълнение по 3 случая, Подготовка по 4 случая, Провеждане по 3 случая и Подготовка и откриване по 1 случай.
- По 9 случая на нередности са издадени по чл. 70, ал. 1, т. 9 от ЗУСЕСИФ (ЗУСЕФСУ), а 2 случая са по чл. 70, ал. 1, т. 7 и т. 9 от ЗУСЕСИФ (ЗУСЕФСУ).
- Установените нередности по наредбата са
 - 7 случая по т. 11, б. "б" от Приложение № 1 на Наредбата за посочване на нередности.
 - 2 случая по т. 23 от Приложение № 1 на Наредбата за посочване на нередности.
 - 2 случая по т. 6 от Приложение № 1 на Наредбата за посочване на нередности.
 - 1 случай по т. 14 от Приложение № 1 на Наредбата за посочване на нередности.
 - 1 случай по 10, б. „б“ от Приложение № 1 на Наредбата за посочване на нередности.

Срещу всяко тях са подавани възражения, като съответно е заведено административно дело. Всички 11 производства са протекли през АССГ. От тях в **8 случая са потвърдени** наложените финансови корекции, в **2 случая са отменени** финансовите корекции, а в **1 случай** съдът е отменил **частично** решението за налагане на финансова корекция и е потвърдил частично останалата част.

Най-честите основания за отмяна са - чл. 146 т.4 АПК – 3 броя, чл.146 т.3 АПК – 1 брой и чл.146 т.5 АПК – 1 брой.

В отменените случаи 1 е поради съществено нарушение на административно производствени правила, а 2 поради противоречие с материалноправни разпоредби.

Нарушенията на материално правните норми са със следните мотиви:

- **Няма нарушение на закона:** Изискванията към експертите са обосновани, липсва конкретика в акта, а наложената финансова корекция не съответства на реалната вреда или риск за ЕСИФ.
- **Не е налице нередност:** Няма вреда за бюджета на ЕС, процедурните правила са спазени, а експертът не е „трето лице“, затова няма основание за отстраняване.

В случая на процесуални нарушения са установени следните мотиви на съда:

- **Съществено нарушение на административно производствените правила** – при налагане на корекциите не са спазени законовите изисквания за процедурата. **Несъответствие с целта на закона** – санкциите не съответстват на целите на финансиращата програма.

От водените дела всички са обжалвани на горна инстанция – пред ВАС.

По **8 дела** се потвърждават финансовите корекции.

По **1 дело** финансовата корекция е частично отменена поради нарушение на материалния закон. Мотивите на съда са:

- Върховният административен съд приема, че наложената финансова корекция в размер е неправилна. Решението е мотивирано с **необоснованост на корекцията и нарушение на материалния закон**, поради което ФК е частично отменена.

По **2 дела** е отменена финансовата корекция. Основанията са следните:

- **Допуснати нарушения на съдопроизводствените правила** - по чл. 172а, ал. 2 от АПК. АССГ не е изложил самостоятелни мотиви, а е преповторил изложеното от Управляващия орган, като липсва анализ на доказателствата. Не са обсъдени възраженията на касатора – Министерството на правосъдието. Решението на първата инстанция е неправилно, тъй като е необосновано. ВАС не се произнася по същество, а само по процесуалната допустимост и мотивировката на съдебния акт.
- **Неправилно приложение на материалния закон** - едно и също фактическо основание – неизпълнение на дейности – обосновава едновременно две различни нередности. Липсва обосновка за

Чуждестранни кореспонденти- Швейцария, Русия, Израел, Обединени арабски емирства

Местни кореспонденти- София, Пловдив, Бургас, Варна, Русе, Плевен, Ловеч, Враца, Благоевград

съществено изменение на договора, както и доказателства за наличие на воля или комуникация между страните за подобно изменение. Посочва се, че не е допустимо нормативно двойно санкциониране за един и същи факт. Посочени са следните правни основания: нарушение на материалния закон – **чл. 70, ал. 1 от ЗУСЕФСУ**; липса на обосновка за правната квалификация на нередностите.

Така решенията за отмяна на финансова корекция се основават на нарушение на материалния закон (едно) и процесуално нарушение на първа инстанция (едно).

Не са налични Решения, издадени след препоръка на ИА ОСЕС по този бенефициент.

1.3. Висш съдебен съвет

- Следващия бенефициент е **Висш съдебен съвет**, ЕИК: 121513231 с Адрес на седалище: гр. София, общ. Столична, Екзарх Йосиф, № 12. Общо водените производства срещу **Висш съдебен съвет** са 10 на брой, от които 9 Процедури по обществена поръчка, 1 по процедура по обществена поръчка или публична покана по ЗУСЕСИФ (ЗУСЕФСУ).

Наложени са следните Финансови корекции: ФК-2022-313 от 25.03.2022, ФК-2022-304 от 17.01.2022, ФК-2019-177 от 14.08.2019, ФК-2021-297 от 30.12.2021, ФК-2023-343 от 11.07.2023, ФК-2020-260 от 02.12.2020, ФК-2020-260 от 02.12.2020, ФК-2017-87 от 09.10.2017, ФК-2017-87 от 09.10.2017, ФК-2024-360 от 03.01.2024.

- Етапите на нередност са:
 - Изпълнение по 1 случай.
 - Подготовка по 1 случай.
 - Подготовка и откриване по 1 случай.
 - Подготовка и провеждане по 4 случая.
 - Провеждане и изпълнение по 2 случая.
 - Подготовка, откриване и провеждане по 1 случай.
- По 10 случая на нередности са издигнати по чл. 70, ал. 1, т. 9 от ЗУСЕСИФ (ЗУСЕФСУ).
- Установените нередности по наредбата са:
 - 6 случая по т. 11, б. "б" от Приложение № 1 на Наредбата за посочване на нередности.
 - 1 случай по т. 22 от Приложение № 1 на Наредбата за посочване на нередности.

- 2 случая по т. 8 от Приложение № 1 на Наредбата за посочване на нередности.
- 2 случая по т. 9 от Приложение № 1 на Наредбата за посочване на нередности.
- 1 случай по т. 2 от Приложение № 1 на Наредбата за посочване на нередности.
- 3 случая по т. 14 от Приложение № 1 на Наредбата за посочване на нередности.

Срещу всяко тях са подавани възражения, като съответно е заведено административно дело. Всички 10 производства са протекли пред АССГ. От тях в **9 случая са отменени** финансовите корекции, а в **1 случай** съдът е отменил **частично** решението за налагане на финансова корекция и е потвърдил частично останалата част.

Най-честите основания за отмяна са

- чл. 146 т.4 АПК – 8 броя,
- чл.146 т.3 АПК – 2 брой
- чл.146 т.5 АПК – 1 брой.

В отменените случаи:

- 2 случая са поради съществено нарушение на административно производствени правила и противоречие с материалноправни разпоредби.
- 6 случая са поради противоречие с материалноправни разпоредби.

Нарушенията на материално правните норми са със следните мотиви:

- **Липса на нередност** – Посочено е, че не е налице нередност по смисъла на закона, което изключва необходимостта от корекция.
- **Разделяне на обществени поръчки** – Няма доказателства за неправомерно разделяне на поръчки с цел избягване на процедури, съгласно ЗОП.
- **Формална валидност, но материална незаконосъобразност** – Актът е валиден от формална гледна точка, но е издаден при неправилно тълкуване на материалните правни норми.
- **Противоречие с материалноправни норми** – Отбелязва се, че липсва нарушение на правилата за избор на изпълнител или доказателства за заобикаляне на ЗОП.

- **Липса на достатъчно доказателства** – Съдът отменя акта за финансова корекция поради липса на достатъчно доказателства.

В случая на съществено нарушение на административно производствени правила и противоречие с материалноправни разпоредби са установени следните мотиви на съда:

- Отмяна поради нарушения при ЗОП:
 - Противоречие с материални разпоредби на Закона за обществените поръчки (ЗОП);
 - Съществени процесуални нарушения (напр. липса на самостоятелна проверка от Управляващ орган);
 - Неспазване на изискванията за мотивираност по чл. 59, ал. 2, т. 4 от АПК.
- Общи основания за отмяна на акт за финансова корекция:
 - Налице е нарушение на материалния закон;
 - Липса на доказателства за вреда за бюджета на ЕС;
 - Противоречие с целта на закона;
 - Неспазване на процесуалните изисквания по чл. 146 от АПК.

От водените дела всички са обжалвани на горна инстанция – пред ВАС.

По **1 дело** финансовата корекция е частично отменена поради Нарушение на материалния закон, необоснованост и нарушение на съдопроизводствените правила. Мотивите на съда са:

- **Недостатъчна мотивировка** - Административният орган не е обосновал защо налага финансова корекция (ФК) от 10%, нито защо не е приложил минималния размер от 5%. Мотивите му са оскъдни и формални.
- **Непропорционалност** - ВАС намира, че наложената 10% ФК не съответства на тежестта на установеното нарушение. Като се има предвид, че поръчката е проведена при добро ниво на конкуренция (4 оферти), корекцията от 5% е по-справедлива и съразмерна.

По **9 дела** е отменена финансовата корекция. Основанията са следните:

- **Липса на мотиви** - Оспореният административен акт е немотивиран, което само по себе си обосновава неговата незаконосъобразност. Липсата на конкретни и ясни мотиви нарушава чл. 59, ал. 2 от АПК и създава невъзможност за ефективно упражняване на правото на защита.

- **Неточно изпълнение не е основание за нередност** - Разликата между изменение и неточно изпълнение е правнозначима. Последното не представлява нередност по смисъла на чл. 2, т. 36 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, доколкото не води до вреда за бюджета на ЕС, не нарушава разпоредбите на правото на Съюза или националното право и не засяга финансирането от европейските фондове.
- **Изискването за транспорт не е част от критериите за оценка** - Липсата на това изискване в критериите за оценка означава, че то не е оказало влияние върху класирането на участниците. Следователно, дори и да има спор относно изпълнението му, той не е от съществено значение за резултатите от процедурата.
- **Не са изпълнени кумулативните предпоставки за „нередност“** - Съгласно чл. 2, т. 36 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, нередност е „всяко нарушение на правото на Съюза или на националното право, свързано с прилагането на европейските фондове, което е резултат от действие или бездействие на икономически оператор и което има или би могло да има за резултат увреждане на бюджета на Съюза“.
- **Нарушения на материалния закон** - Административният акт нарушава чл. 2, т. 36 и т. 37 от Регламент 1303/2013, тъй като нито едно от условията за нередност не е изпълнено. Освен това, не са представени доказателства за наличието на всички кумулативни елементи, които биха могли да обосноват нередност.
- **Неяснота относно жалбоподателя** - ВАС е установил, че не е било ясно кой е подал жалбата – дали Висшият съдебен съвет (ВСС) или конкретно лице. Това е довело до неустановено процесуално представителство, което представлява нарушение на чл. 150, ал. 1, т. 4 от АПК (изисквания към съдържанието на жалбата). Вместо да остави жалбата „без движение“, АССГ е разгледал делото по същество. Това е **нарушение на процесуалните правила**.
- **Недостатъчна фактическа преценка от АССГ** - ВАС посочва, че АССГ не е извършил пълна проверка и анализ на фактическите установявания на административния орган, които са в основата на издания административен акт.
- **Липса на обективен анализ от УО** - позоваване на вече приключен сигнал, необоснованост – съдът критикува методиката за оценка като неясна и субективна.

Така решенията за отмяна на финансова корекция се основават на:

- 4 случая поради нарушение на материалния закон.
- 2 случая поради процесуално нарушение на първа инстанция.
- 1 случай поради необоснованост.
- 1 случай поради нарушение на материалния закон, нарушение на съдопроизводствените правила и необоснованост.

Налични са 2 броя Решения, издадени след препоръка на ИА ОСЕС по този бенефициент - ФК-2023-343 от 11.07.2023 и ФК-2024-360 от 03.01.2024. И двете са отменени от съда. По ФК-2023-343 от 11.07.2023 е установено, че УО е следвало да извърши самостоятелна проверка, а по ФК-2024-360 от 03.01.2024 не е налице нередност по смисъла на ЗУСЕФСУ и Наредбата.

1.4. **Държавна агенция „Електронно управление“ (ДАЕУ)**

- Следващия бенефициент е **Държавна агенция „Електронно управление“ (ДАЕУ)**, ЕИК: 177098809 с Адрес на седалище: гр. София, общ. Столична, УЛ. ГУРКО, № 6. Общо водените производства срещу **Държавна агенция „Електронно управление“ (ДАЕУ)**, са 9 на брой, от които 9 Процедури по обществена поръчка.
- Наложени са следните Финансови корекции: ФК-2020-239 от 30.06.2020, ФК-2020-232 от 12.05.2020, ФК-2022-302 от 13.01.2022, ФК-2019-199 от 19.11.2019, ФК-2022-307 от 17.01.2022, ФК-2019-160 от 12.03.2019, ФК-2021-291 от 13.10.2021, ФК-2020-236 от 26.05.2020, ФК-2019-192 от 30.10.2019.
- Етапите на нередност са както следва –
 - Изпълнение по 1 случай.
 - Подготовка по 2 случая.
 - Откриване по 2 случая.
 - Провеждане по 2 случая.
 - Подготовка и откриване по 1 случай.
 - Подготовка и провеждане по 1 случай.
- По 8 случая на нередности са изгадени по чл. 70, ал. 1, т. 9 от ЗУСЕСИФ (ЗУСЕФСУ), а 1 случай са по чл. 70, ал. 1, т. 3 от ЗУСЕСИФ (ЗУСЕФСУ).
- Установените нередности по наредбата са
 - 4 случая по т. 11, б. "б" от Приложение № 1 на Наредбата за посочване на нередности.
 - 1 случай по т. 1, буква „а“ от Приложение № 1 на Наредбата за посочване на нередности.

Чуждестранни кореспонденти- Швейцария, Русия, Израел, Обединени арабски емирства

Местни кореспонденти- София, Пловдив, Бургас, Варна, Русе, Плевен, Ловеч, Враца, Благоевград

- 1 случай по т. 4.2 от Приложение № 1 на Наредбата за посочване на нередности.
- 1 случай по т. 2 от Приложение № 1 на Наредбата за посочване на нередности.
- 2 случая по 9 от Приложение № 1 на Наредбата за посочване на нередности.

Срещу всяко тях са подавани възражения, като съответно е заведено административно дело. Всички 9 производства са протекли пред АССГ. От тях **в 7 случая са потвърдени** наложените финансови корекции, **в 2 случая са отменени** финансовите корекции.

Най-честите основания за отмяна са - чл. 146 т.4 АПК – 1 брой и чл. 172, ал. 2, предл. Второ от АПК – 1 брой.

В отменените случаи 2 са поради противоречие с материалноправни разпоредби.

Нарушенията на материално правните норми са със следните мотиви:

- **Не е доказано целенасочено заобикаляне на закона или вреда за бюджета на ЕС** - Няма идентичност между дейностите и не е доказано намерение за заобикаляне на ЗОП.
- **Не е доказана нередност по смисъла на ЗУСЕСИФ** - Липсват вредни последици за бюджета на ЕС, като измененията не обуславят задължително удължаване на сроковете.

От водените дела всички са обжалвани на горна инстанция – пред ВАС.

По **5 дела** се потвърждават финансовите корекции.

По **4 дела** е отменена финансовата корекция, като по две от тях ВАС отменя решението на апелативен съд. Основанията са следните:

- **Липса на нередност по смисъла на чл. 2, т. 36 от Регламент № 1303/2013** - Не са налице всички елементи на „нередност“ – няма доказателства за нарушение на правото на ЕС или националното право; за вреда или риск за бюджета на Съюза; не е изпълнен пълният фактически състав на нередност.
- **Процедурни аргументи относно възлагането** - Липса на нарушение при възлагането. Към момента на възлагане не са били известни параметрите на услугата, затова не е приложимо ограничението по чл. 21, ал. 15 ЗОП. Не е доказано разделяне на поръчката с цел заобикаляне на закона.

- **Нарушение на чл. 100, ал. 7 ЗОП не е налице** - Процедурата предвижда срок само за заявления, не и за оферти. Промените в процедурата облекчават условията, не ги утежняват.
- **Относно конкуренцията и критериите за подбор** - липса на реална конкуренция – участва само едно лице поради формата на поканата.
- **Изискване за 50 обучени лица** – Не е повлияло върху избора на изпълнител, тъй като има само един кандидат. Не може да се квалифицира като нередност.
- **Липсва основание за финансова корекция** - Липсват доказателства за вреда или риск за бюджета. Изискванията не са дискриминационни – обосновани са с предмета на поръчката. Не е нарушен чл. 59, ал. 3 и чл. 64, ал. 1, т. 2 ЗОП.

Така решенията за отмяна на финансова корекция се основават на нарушение на материалния закон – 4 броя.

Налични са 2 Решения, издадени след препоръка на ИА ОСЕС по този бенефициент – по ФК-2022-302 от 13.01.2022 и ФК-2021-291 от 13.10.2021. И по двете е потвърдена Финансовата корекция от съда. Основните мотиви на препоръката е открит дублиран разход.

1.5. **Национален институт на правосъдието (НИП)**

- Следващия бенефициент е **Национален институт на правосъдието (НИП)**, ЕИК: 131177220 с Адрес на седище: гр. София, общ. Столична, ул. ЕКЗАРХ ЙОСИФ, № 14. Общо водените производства срещу **Национален институт на правосъдието (НИП)**, са 7 на брой, от които 6 броя Процедури по обществена поръчка и 1 брой процедура на избор с публична покана по ЗУСЕСИФ (ЗУСЕФСУ).
- Наложени са следните Финансови корекции: ФК-2018 -117/02.04.2018, ФК-2021-277 от 15.04.2021, ФК-2021-264 от 07.01.2021, ФК-2018-141 от 13.11.2018, ФК-2018-116 от 16.03.2018, ФК-2018-140 от 25.10.2018, ФК-2018-146 от 13.12.2018.
- Етапите на нередност са както следва –
 - Изпълнение по 2 случая.
 - Подготовка по 3 случая.
 - Откриване по 1 случай.
 - Провеждане и изпълнение по 1 случай.
- По 9 случая на нередности са издигнати по чл. 70, ал. 1, т. 9 от ЗУСЕСИФ (ЗУСЕФСУ).

Чуждестранни кореспонденти- Швейцария, Русия, Израел, Обединени арабски емирства

Местни кореспонденти- София, Пловдив, Бургас, Варна, Русе, Плевен, Ловеч, Враца, Благоевград

- Установените нередности по наредбата са:
 - 2 случая по т. 11, б. "б" от Приложение № 1 на Наредбата за посочване на нередности.
 - 1 случай по т. 1, буква „б“ от Приложение № 1 на Наредбата за посочване на нередности.
 - 3 случая по т. 2 от Приложение № 1 на Наредбата за посочване на нередности.
 - 2 случая по т. 9 от Приложение № 1 на Наредбата за посочване на нередности.
 - 1 случай по т. 10, буква „б“ от Приложение № 1 на Наредбата за посочване на нередности.

Срещу всяко тях са подавани възражения, като съответно е заведено административно дело. Всички 9 производства са протекли пред АССГ. От тях **в 2 случая са потвърдени** наложените финансови корекции, **в 5 случая са отменени** финансовите корекции.

Най-честите основания за отмяна са - чл. 146 т.4 АПК – 5 броя и чл. 146 т.5 АПК – 2 броя.

В отменените случаи 4 са поради противоречие с материалноправни разпоредби и 1 случай на противоречие с материалноправни разпоредби и несъответствие с целта на закона.

Нарушенията на материално правните норми са със следните мотиви:

- **Липса на нарушение на Закона за обществените поръчки:**
 - Не е налице нарушение на чл. 21, ал. 15 от ЗОП.
 - Разходите (вкл. командировъчни) са допустими по силата на действащата нормативна уредба и са предвидени в договора за безвъзмездна финансова помощ (БФП).
- **Няма основание за финансова корекция / нередност:**
 - Липсва нанесена финансова вреда или опасност от такава за бюджета на ЕС.
 - Не е налице неоснователно обогатяване.
 - Не са изпълнени елементите на фактическия състав на нередност, съгласно чл. 2, т. 36 от Регламент 1303/2013.
- **Неправилна преценка и формално тълкуване от страна на Управляващия орган (УО):**
 - УО не доказва реална дискриминация или ограничаване на конкуренцията, а тълкува формално законовите изисквания.
 - Липсва достатъчна обосновааност на решението на УО.

Чуждестранни кореспонденти- Швейцария, Русия, Израел, Обединени арабски емирства

Местни кореспонденти- София, Пловдив, Бургас, Варна, Русе, Плевен, Ловеч, Враца, Благоевград

- Липсва яснота относно правните основания и фактическите констатации.
- **Прекратяване на процедура – законосъобразност:**
 - Прекратяването на обществена поръчка е **законосъобразно поради неподходящи оферти**.
 - Това **не представлява нередност по смисъла на ЗУСЕСИФ**.
- **Липса на указания от страна за допълнителните разходи:**
 - Не са дадени ясни насоки към бенефициентите относно организацията на пътувания или изпълнението на разходите извън ЗОП – същите са направени закономерно съгласно Наредбата за командировки.

Противоречие с материалноправни разпоредби и несъответствие с целта на закона са със следните мотиви:

- **Противоречие с материалноправни разпоредби** - Не се установява нарушение на Закона за обществените поръчки (ЗОП) от страна на НИП, тъй като към момента на искането за плащане не е бил сключен договор с изпълнител. Допустими са били командировъчни разходи.
- **Несъответствие с целта на закона** - Установената нередност е от формален характер. Липсват доказателства за нанесена вреда или неправомерно изразходвани средства.

от водените дела 6 са обжалвани на горна инстанция – пред ВАС, а едно от тях, по ФК-2018-146 от 13.12.2018 г., не е обжалвано, като решението е потвърдено. По **3 дела** се потвърждават финансовите корекции, като по едно се отменя решението на АССГ, тъй като не е анализиран правилно фактическата обстановка.

По **3 дела** е отменена финансовата корекция. Основанията са следните:

- **Липсва пълен фактически състав на нередност по смисъла на чл. 2, т. 36 от Регламент (ЕС) № 1303/2013** - Не са налице доказателства за нанесена финансова загуба или вреда на бюджета на Съюза. Макар че отстраняването на участници от процедурата не е било достатъчно обосновано, не е установено то да е довело до конкретна вреда, следователно не е доказана незаконосъобразност с достатъчна тежест, която да обоснове налагането на финансова корекция.
- **Не е налице нарушение на чл. 21, ал. 15 от ЗОП** - обективна невъзможност за провеждане на процедура по ЗОП в периода, предхождащ

Чуждестранни кореспонденти- Швейцария, Русия, Израел, Обединени арабски емирства

Местни кореспонденти- София, Пловдив, Бургас, Варна, Русе, Плевен, Ловеч, Враца, Благоевград

провеждането на обученията. Нередност не е реализирана, тъй като разходите са били предвидени за отчитане чрез командировъчни, в съответствие с разпоредбите на сключения договор и с одобрението на Управляващия орган. Липсва правно основание за налагане на финансова корекция, тъй като не са налице елементите на състав на нередност по смисъла на националното и европейското законодателство.

- **Налице е нарушение на материалния закон**, изразяващо се в това, че Управляващият орган е смесил процедурите по верификация и по налагане на финансова корекция.
- **Допуснато е нарушение на съдопроизводствените правила**, тъй като не е спазена процедурата по чл. 73 от ЗУСЕСИФ.
- Така решенията за отмяна на финансова корекция се основават на:
 - Нарушение на материалния закон – 1 брой.
 - Нарушение на материалния закон и необоснованост – 1 брой.
 - Нарушение на материалния закон и нарушение на съдопроизводствените правила – 1 брой.

Налично е 1 Решение, издадено след препоръка на ИА ОСЕС по този бенефициент – по ФК-2021-264 от 07.01.2021. Финансовата корекция е отменена от съда. Основните мотиви на препоръката са налични нарушения, изразяващи се в неправилно избрана процедура за възлагане на обществена поръчка и приложение на незаконосъобразна методика за оценка на офертите.

1.6. Агенция „Митници“

- Следващия бенефициент е **Агенция „Митници“**, ЕИК: 000627597 с Адрес на седалище: гр. София, общ. Столична, ул. Г.С. РАКОВСКИ, № 47. Общо водените производства срещу **Агенция „Митници“**, са 6 на брой, от които 6 броя Процедури по обществена поръчка.
- Наложени са следните Финансови корекции: ФК-2022-305 от 17.01.2022 г., ФК-2020-214 от 07.01.2020 г., ФК-2017-80 от 31.07.2017 г., ФК-2022-247 от 29.07.2020 г., ФК-2017-79 от 28.07.2017 г.
- Етапите на нередност са както следва –
 - Подготовка по 1 случай.
 - Откриване по 1 случай.
 - Провеждане по 2 случая.
 - Провеждане и изпълнение по 1 случай.

- Подготовка и провеждане по 1 случай.
- По 9 случая на нередности са издадени по чл. 70, ал. 1, т. 9 от ЗУСЕСИФ (ЗУСЕФСУ).
- Установените нередности по наредбата са
 - 2 случая по т. 11, б. "б" от Приложение № 1 на Наредбата за посочване на нередности.
 - 2 случая по т. 4.1 от Приложение № 1 на Наредбата за посочване на нередности.
 - 2 случая по т. 9 от Приложение № 1 на Наредбата за посочване на нередности.

Срещу всяко тях са подавани възражения, като съответно е заведено административно дело. Всички производства са протекли пред АССГ. От тях в **2 случая са потвърдени** наложените финансови корекции, в **4 случая са отменени** финансовите корекции.

Най-честите основания за отмяна са - чл. 146 т.4 АПК – 3 броя и чл. 146 т.5 АПК – 1 брой.

В отменените случаи 3 са поради противоречие с материалноправни разпоредби и 1 случай на противоречие с материалноправни разпоредби и несъответствие с целта на закона.

Нарушенията на материално правните норми са със следните мотиви:

- **Липса на мотиви по чл. 59, ал. 2, т. 4 от АПК**
 - Административният акт не съдържа необходимите мотиви, изискуеми съгласно чл. 59, ал. 2, т. 4 от АПК. Няма яснота относно начина на определяне на размера на наложената финансова корекция, нито е изложена обоснована връзка между твърдяната нередност и размера на санкцията.
- **Превишаване на компетентност**
 - УО на ОПДУ не разполага с правомощия да налага финансова корекция върху всички отчетени разходи по засегнатия договор, включително националното съфинансиране. Компетентността му се разпростира само върху разходите, финансирани със средства от европейските структурни и инвестиционни фондове, съгласно приложимото национално и европейско право (вкл. ЗУСЕСИФ и Регламент (ЕС) № 1303/2013).
- **Нарушено право на защита**
 - Процедурата по налагане на корекцията е проведена в нарушение на принципа на състезателност и равенство на

Чуждестранни кореспонденти- Швейцария, Русия, Израел, Обединени арабски емирства

Местни кореспонденти- София, Пловдив, Бургас, Варна, Русе, Плевен, Ловеч, Враца, Благоевград

страните, като бенефициентът не е имал реална възможност да се защити, поради липсата на конкретика в обвиненията и основанията за санкциониране.

- **Липса на установена нередност по смисъла на чл. 2, т. 36 от Регламент 1303/2013**

- Решението не съдържа доказателства за настъпила вреда за бюджета на ЕС, което е задължителен елемент от понятието за нередност. При липса на установена вреда, не може да се приеме, че е налице нередност по смисъла на посочения регламент, и съответно не може да бъде налагана финансова корекция.

Противоречие с материалноправни разпоредби и несъответствие с целта на закона са със следните мотиви:

- **Нарушение на материалноправни разпоредби – несъответствие с целта на закона**

- Не е налице доказателство за реално ограничаване на конкуренцията, поради което не може да се направи обоснован извод за извършено нарушение. Съдът е приел, че предвидените срокове в процедурата са законосъобразни и съответстват на действащата към онзи момент нормативна уредба. Освен това, не е представена пълна и правно аргументирана обосновка от страна на Управляващия орган (УО) относно наличието на нередност. Това поставя под съмнение законосъобразността на направените констатации и предприетите мерки, свързани с налагане на финансови корекции.

От водените дела 6 са обжалвани на горна инстанция – пред ВАС.

По **2 дела** се потвърждават финансовите корекции и решенията на апелативния съд.

По **4 дела** е отменена финансовата корекция. Основанията са следните:

- **Липса на доказателства за вреда върху бюджета на ЕС**

- Управляващият орган (УО) не е доказал настъпването, нито възможността за настъпване на финансова вреда за бюджета на ЕС.

- Не са изложени достатъчно и конкретни мотиви, които да свържат прилаганата методика за оценка с нарушение на конкретни разпоредби на ЗОП или друг приложим закон.
- Представените от УО мотиви са общи, непоследователни, противоречиви и не съответстват на направените от него изводи.
- **Недостатъчно изяснени факти и липса на правна аргументация**
 - Административният акт не съдържа конкретна правна обосновка, нито яснота относно начина на определяне на финансовата корекция.
 - Методиката за оценка е описана формално, без да се предоставят ясни указания за приложението ѝ, с което е нарушен принципът на прозрачност.
 - Административният акт е немотивиран, в нарушение на чл. 59, ал. 2 от АПК
- Така решенията за отмяна на финансова корекция се основават на:
 - нарушение на материалния закон – 2 броя.
 - Нарушение на материалния закон и необоснованост – 2 броя.

Налични са 2 Решения, издадени след препоръка на ИА ОСЕС по този бенефициент – по ФК-2017-80 от 31.07.2017 и ФК-2017-79 от 28.07.2017. Финансовите корекции са отменена от съда. Основните мотиви на препоръката са:

- Установено е нарушение: **недостатъчен срок за достъп до обществената поръчка**, който **не е удължен**, въпреки че срокът за подаване на оферти е удължен.
- Констатирана е **незаконосъобразна методика за оценка**, която също се счита за нарушение.

1.7. **Община Бургас**

- Следващия бенефициент е **Община Бургас**, ЕИК: 000056814 с гр. Бургас, общ. Бургас, ул. АЛЕКСАНДРОВСКА № 26. Общо водените производства срещу **Община Бургас**, са 4 на брой, от които 4 броя Процедури по обществена поръчка.
- Наложени са следните Финансови корекции: ФК-2020-261 от 22.12.2020, ФК-2020-262 от 30.12.2020, ФК-2018-135 от 28.09.2018, ФК-2018-120 от 08.05.2018, ФК-2018-120 от 08.05.2018

Чуждестранни кореспонденти- Швейцария, Русия, Израел, Обединени арабски емирства

Местни кореспонденти- София, Пловдив, Бургас, Варна, Русе, Плевен, Ловеч, Враца, Благоевград

- Етапите на нередност са както следва –
 - Изпълнение по 1 случай.
 - Подготовка по 1 случай.
 - Провеждане по 1 случай.
 - Подготовка и провеждане по 1 случай.
- По 9 случая на нередности са издадени по чл. 70, ал. 1, т. 9 от ЗУСЕСИФ (ЗУСЕФСУ).
- Установените нередности по наредбата са
 - 1 случая по т. 11, б. "б" от Приложение № 1 на Наредбата за посочване на нередности.
 - 1 случай по т.10, б. „б“ от Приложение № 1 на Наредбата за посочване на нередности.
 - 1 случай по т. 22 от Приложение № 1 на Наредбата за посочване на нередности.
 - 1 случай по т. 16 от Приложение № 1 на Наредбата за посочване на нередности.

Срещу всяко тях са подавани възражения, като съответно е заведено административно дело. 2 производства са протекли пред АССГ, а 3 пред Апелативен съд Бургас. От тях в **2 случая са потвърдени** наложените финансови корекции, в **2 случая са отменени** финансовите корекции. В един случай делото е изпратено по подсъдност до АССГ.

Най-честите основания за отмяна са - чл. 146 т.4 АПК – 2 броя и чл. 146 т.3 АПК – 2 броя.

В отменените случаи 1 е поради съществено нарушение на административно производствени правила и противоречие с материалноправни разпоредби, а 1 е поради противоречие с материалноправни разпоредби и несъответствие с целта на закона.

Съществено нарушение на административно производствени правила и противоречие с материалноправни разпоредби са със следните мотиви:

- Актът е отменен поради **неправилно прилагане на материалния закон и допуснати нарушения на административно производствените правила**. Не е налице изменение на договора по смисъла на чл. 116 от Закона за обществените поръчки. Установено е нарушение на договора, което обаче не представлява съществена нередност. Не са налице доказателства за причинена финансова вреда или за реална опасност за бюджета на Европейския съюз.

Противоречие с материалноправни разпоредби и несъответствие с целта на закона са със следните мотиви:

- **Липса на мотиви** - отмяната е постановена на основанията по чл. 146 от АПК - липса на конкретни данни за настъпила вреда или реална опасност от вреда за бюджета на ЕС; несъответствие с приложимите материалноправни разпоредби, както и нарушение на целта на закона, изразено в неправилно прилагане на принципите за законосъобразност и обоснованост при администрирането на европейски средства.

От водените дела само 2 отхвърлени са обжалвани на горна инстанция – пред ВАС.

По другите **2 дела** се потвърждават финансовите корекции.

По **2 дела** е отменена финансовата корекция. Основанията са следните:

- **Липса на съществено изменение на договора** – спорните доставки възлизат на едва 0,12% от стойността на целия договор, поради което се считат за незначителни и не представляват съществено нарушение.
 - **Актът е издаден в нарушение на материалния закон**, като е налице неправилна правна квалификация на нарушението – посочена е т.16 от Наредбата, която касае изменения в хода на изпълнение, докато аргументите се отнасят до неправомерни критерии при възлагането, тоест до съвсем друг етап от процедурата.
 - **Немотивираност** – липсва ясна и конкретна обосновка на причинно-следствената връзка между твърдяното нарушение и настъпилите правни последици.
 - **Несъответствие между факти и правна квалификация** – фактическите основания не съответстват на правната разпоредба, на която се позовава административният орган.
- Така решенията за отмяна на финансова корекция се основават на:
 - нарушение на материалния закон – 1 брой.
 - Нарушение на материалния закон и необоснованост – 1 брой.

Налични са 2 Решения, издадени след препоръка на ИА ОСЕС по този бенефициент – по ФК-2020-261 от 22.12.2020 и ФК-2020-262 от 30.12.2020 . Финансовите корекции са потвърдени от съда.

1.8. Главна дирекция "Изпълнение на наказанията" (ГДИН)

- Следващия бенефициент е **Главна дирекция "Изпълнение на наказанията" (ГДИН)**, ЕИК: 129010029с Адрес на седалище: гр. София, ж.к. Банишора, бул. „Генерал Николай Г. Столетов“ 21. Общо водените производства срещу **Главна дирекция "Изпълнение на наказанията" (ГДИН)**, са 4 на брой, от който 4 броя Процедури по обществена поръчка.
 - Наложени са следните Финансови корекции: ФК-2021-289 от 30.09.2021, ФК-2024-366 от 05.03.2024, ФК-2024-346 от 31.07.2024, ФК-2023-346 от 31.07.2023.
- Етапите на нередност са както следва –
 - Провеждане по 4 случая.
- По 4 случая на нередности са издадени по чл. 70, ал. 1, т. 9 от ЗУСЕСИФ (ЗУСЕФСУ).
- Установените нередности по наредбата са
 - 1 случая по т. 11, б. "б" от Приложение № 1 на Наредбата за посочване на нередности.
 - 2 случая по т. 9.1, б. "а" от Приложение № 1 на Наредбата за посочване на нередности.
 - 2 случая по т. 15, б. „а“ от Приложение № 1 на Наредбата за посочване на нередности.
 - 1 случай по т. 14 от Приложение № 1 на Наредбата за посочване на нередности.
 - 1 случай по т. 16 б. "а" от Приложение № 1 на Наредбата за посочване на нередности

Срещу всяко тях са подавани Възражения, като съответно е заведено административно дело. Всички производства са протекли пред АССГ. От тях в **2 случая са потвърдени** наложените финансови корекции, в **2 случая са отменени** финансовите корекции, а **1 случай е върнат** за преразглеждане на друг състав на административен съд и е **отменена финансовата корекция**.

Най-честите основания за отмяна са:

- чл. 146 т.4 АПК – 3 броя.
- чл. 146 т.3 АПК – 1 броя.

В отменените случаи 2 са поради противоречие с материалноправни разпоредби и 1 съществено нарушение на административно производствени правила и противоречие с материалноправни разпоредби.

Нарушенията на материално правните норми са със следните мотиви:

Чуждестранни кореспонденти- Швейцария, Русия, Израел, Обединени арабски емирства

Местни кореспонденти- София, Пловдив, Бургас, Варна, Русе, Плевен, Ловеч, Враца, Благоевград

- **По същество материалноправни основания**

- Административният съд – София-град отхвърля материалната обоснованост на констатацията за нередност.
- Законът за обществените поръчки (ЗОП) не задължава възложителя да изисква регистрация по Закона за туризма (ЗТ), освен при наличие на туристически услуги.
- Обучителните услуги, предоставени по проекта, не представляват туристическа дейност по смисъла на Закона за туризма (ЗТ).
- Обучителните дейности не изискват задължителна регистрация по Закона за туризма (ЗТ), а чл. 60, ал. 1 ЗОП предвижда възможност, а не задължение за поставяне на подобно изискване в условията на поръчката.

Съществено нарушение на административно производствени правила и противоречие с материалноправни разпоредби са със следните мотиви:

- **Противоречие с материалноправни разпоредби**

- Методиката за определяне на финансови корекции не изисква посочване на отговорности за неключови експерти. Налагането на санкция въз основа на непредвидени изисквания представлява неправомерно разширяване на приложното ѝ поле.

- **Нарушение на административно производствени правила**

- Липсва обоснованост и мотивировка относно основанието за наложената корекция. Не е направен анализ на конкретните обстоятелства, нито е изложено ясно защо действията на бенефициента се приемат за нарушение.

- **Нарушение на чл. 14, ал. 1 от Наредбата за процедурите по нередности**

- Съгласно цитираната разпоредба, за да се приеме наличие на нередност, следва да бъдат посочени конкретни факти и доказателства. В настоящия случай такива не са предоставени, което прави констатацията за нередност необоснована и недоказана.

От водените дела 5 са обжалвани на горна инстанция – пред ВАС.

По **1 дело** се връща производството за ново разглеждане на апелативен съд поради нарушение на съдопроизводствените правила:

- **Обжалваното съдебно решение е недопустимо**, тъй като е постановено по отношение на лице, което не е било страна в първоинстанционното производство и не е адресат на административния акт.

Съгласно чл. 153, ал. 1 от Административнопроцесуалния кодекс, страни в съдебното производство по оспорване на индивидуален административен акт са: оспорващият, органът, издал акта, и всички заинтересовани лица. Главният директор на ГДИН не попада в никоя от тези категории в настоящото производство. Постановяването на съдебен акт спрямо лице, което не е надлежна страна, представлява съществено процесуално нарушение. То води до недопустимост на съдебното решение, тъй като съдът е разгледал делото извън пределите на подадената жалба и по отношение на лице, което не е било страна.

По **4 дела** е отменена финансовата корекция. Основанията са нарушение на материалния закон и необоснованост, а част от мотивите са следните:

- **Нарушение на материалния закон:**

- Липсват доказателства за наличие на реална вреда или ограничаване на конкуренцията.
- Комисията е направила разширително тълкуване на задълженията на неключови експерти, като необосновано е приела наличие на нарушение.
- Изискването за професионална регистрация по Закона за туризма (ЗТ) е тълкувано неправилно – липсва нормативно задължение, тъй като дейностите не попадат в приложното поле на закона.

- **Необоснованост на акта:**

- Комисията не е отчела наличието на експерт „Вътрешен контрол“, въпреки че е бил надлежно посочен и описан в документацията.
- Липсват достатъчно факти и доказателства, които да обосноват приетата нередност по т. 9.1, б. „а“ от Наредбата за нередности.

- **Неправилна правна квалификация на нарушението:**

- Не е налице нередност по смисъла на чл. 70, ал. 1, т. 9 ЗУСФСУ, както и по т. 9.1, б. „а“ от Наредбата – липсва нормативно изискуемо задължение за регистрация по ЗТ.

Чуждестранни кореспонденти- Швейцария, Русия, Израел, Обединени арабски емирства

Местни кореспонденти- София, Пловдив, Бургас, Варна, Русе, Плевен, Ловеч, Враца, Благоевград

- Чл. 60, ал. 1 от ЗОП предоставя възможност, но не задължение за възложителя да изисква професионална регистрация.
 - Предоставяните услуги са с проектна, а не с туристическа цел, поради което не попадат в обхвата на ЗТ.
 - Приложението на Наредбата за нередности е неправилно, тъй като липсва реална или дори потенциална вреда, както се изисква.
 - Комисията е действала извън правомощията си с тълкуване, надхвърлящо разпоредбите на закона.
- Така решенията за отмяна на финансова корекция се основават на:
 - нарушение на материалния закон – 2 броя.
 - Нарушение на материалния закон и необоснованост – 2 броя.
 - Нарушение на съдопроизводствените правила – 1 брой.

Няма налични Решения, издадени след препоръка на ИА ОСЕС по този бенефициент.

1.9. **Български институт по метрология (БИМ)**

- Следващия бенефициент е **Български институт по метрология (БИМ)**, ЕИК: 175092070 с Адрес на седалище: гр. София, общ. Столична, бул. "Д-р Г. М. Димитров", № 52 Б. Общо водените производства срещу **Български институт по метрология (БИМ)**, са 4 на брой, от които 4 броя Процедури по обществена поръчка.
 - Наложени са следните Финансови корекции: ФК-2019-212 от 18.12.2019, ФК-2019-211 от 18.12.2019, ФК-2022-309 от 08.02.2022, ФК-2020-242 от 03.07.2020.
- Етапите на нередност са както следва –
 - Провеждане по 1 случай.
 - Подготовка и провеждане по 1 случай.
 - Подготовка, откриване и провеждане по 1 случай.
- По 3 случая на нередности са издадени по чл. 70, ал. 1, т. 9 от ЗУСЕСИФ (ЗУСЕФСУ), а по 1 случай е издаден по чл. 70, ал. 1, т. 3 от ЗУСЕСИФ (ЗУСЕФСУ).
- Установените нередности по наредбата са
 - 2 случая по т. 11, б. "а" от Приложение № 1 на Наредбата за посочване на нередности.
 - 2 случая по т. 14 от Приложение № 1 на Наредбата за посочване на нередности.

Чуждестранни кореспонденти- Швейцария, Русия, Израел, Обединени арабски емирства

Местни кореспонденти- София, Пловдив, Бургас, Варна, Русе, Плевен, Ловеч, Враца, Благоевград

- 1 случай по т. 2 от Приложение № 1 на Наредбата за посочване на нередности

Срещу всяко тях са подавани възражения, като съответно е заведено административно дело. Всички производства са протекли пред АССГ. От тях във всички **4 случая са потвърдени** наложените финансови корекции.

От водените дела **2** са обжалвани на горна инстанция – пред ВАС.

И в **2 дела** е потвърдена финансовата корекция.

- Решенията за финансова корекция се основават на:
 - Незаконосъобразна методика за комплексна оценка на офертите;
 - Избор на изпълнител, който не отговаря на критериите за подбор;

Няма налични Решения, издадени след препоръка на ИА ОСЕС по този бенефициент.

1.10. **Община Кюстендил**

- Следващия бенефициент е **Община Кюстендил**, ЕИК: 000261517 с Адрес на седалище: гр. Кюстендил, общ. Кюстендил, пл. ВЕЛБЪЖД, № 1. Общо водените производства срещу **Община Кюстендил**, са 4 на брой, от които 4 броя Процедури по обществена поръчка.
 - Наложени са следните Финансови корекции: ФК-2017-66 от 23.06.2017, ФК-2017-61 от 01.06.2017, ФК-2017-65 от 22.06.2017, ФК-2016-21 от 20.09.2016.
- Етапите на нередност са както следва –
 - Подготовка по 3 случая.
 - Провеждане по 3 случая.
- По 4 случая на нередности са издадени по чл. 70, ал. 1, т. 9 от ЗУСЕСИФ (ЗУСЕФСУ).
- Установените нередности по наредбата са
 - 1 случай по т. 8 от Приложение № 1 на Наредбата за посочване на нередности.
 - 2 случая по т. 9 от Приложение № 1 на Наредбата за посочване на нередности.
 - 1 случай по т. 9 от Методологията по чл. 6 от ПМС 134/2010.

Срещу всяко тях са подавани възражения, като съответно е заведено административно дело. Всички производства са протекли пред АССГ. От тях в

3 случая са потвърдени наложените финансови корекции, в **1 случай е отменена** финансовата корекция.

Най-честите основания за отмяна са:

- чл. 146 т.4 АПК – 3 броя.

В отменените случаи 1 е поради противоречие с материалноправни разпоредби.

Нарушенията на материално правните норми са със следните мотиви:

- **Липса на съществено нарушение на принципа на равнопоставеност**
 - Съдът е приел, че действията на възложителя не са довели до нарушаване на равнопоставеното третиране на участниците в обществената поръчка. Това означава, че всички кандидати са имали еднакви условия за участие, без да се създава предимство или преференция.
- **Липса на доказан финансов ефект или вреда върху бюджета на ЕС**
 - Финансовата корекция по същество представлява мярка за защита на бюджета на Европейския съюз. Ако не е доказано, че действието на възложителя е довело до неправомерно разходване или риск за средствата, не може да се наложи такава санкция.
- **Изискването е поставено към всички участници и не е дискриминационно**
 - Съдът е приел, че поставеното условие е било ясно и еднакво приложимо за всички участници в процедурата. Това изключва наличие на дискриминация, което е важно за гарантиране на свободната конкуренция.

От водените дела 4 са обжалвани на горна инстанция – пред ВАС.

По **3 дела** е потвърдена финансовата корекция. В случая по ФК-2016-21 от 20.09.2016 ВАС отменя първоинстанционното решение на АССГ и потвърждава финансовата корекция.

По **1 дело** е отменено първоинстанционното потвърдително решение на АССГ и е отменена финансовата корекция. Основанията са нарушение на материалния закон и необоснованост, а част от мотивите са следните:

- **Неправилна правна квалификация на нарушението:**
 - ВАС счита, че фактическите обстоятелства не обосновават нарушение по т. 8 от Наредбата за нередностите.

- Налице е разрыв между установените факти и приетата правна квалификация – „неправомерни критерии за подбор“.
- **Безкритично приемане на квалификацията от страна на УО и първоинстанционния съд:**
 - И двете инстанции не са извършили собствена правна преценка, а са възприели формално квалификацията, дадена от контролните органи.
- **Критерият за възлагане не е променян и не попада в обхвата на т. 8 от Наредбата:**
 - Документацията ясно сочи, че критерият за възлагане е „най-ниска цена“.
 - Разяснението не го изменя, нито въвежда елементи на подбор.
 - Следователно, липсва нередност, свързана с критериите за възлагане или подбор, каквито се изискват от т. 8 от Наредбата.
- **Приложимост на чл. 70, ал. 2 от ЗОП:**
 - Съдът изтъква, че критерият „най-ниска цена“ не допуска субективни преценки и не може да се тълкува като подборен.
 - Това изключва приложимостта на разпоредбите за неправомерни критерии.
- Така решенията за отмяна на финансова корекция се основават на:
 - Нарушение на материалния закон и необоснованост – 1 брой.

Няма налични Решения, издадени след препоръка на ИА ОСЕС по този бенефициент.

1.11. Агенция по геодезия, картография и кадастър (АГКК)

- Следващия бенефициент е **Агенция по геодезия, картография и кадастър (АГКК)**, ЕИК: 130362903 с Адрес на седище: гр. София, общ. Столична, ж.к. ПАВЛОВО, ул. МУСАЛА, № 1. Общо водените производства срещу **Агенция по геодезия, картография и кадастър (АГКК)**, са 4 на брой, от които 4 броя Процедури по обществена поръчка.
 - Наложени са следните Финансови корекции: ФК-2021-291 от 13.10.2021, ФК-2017-84 от 31.08.2017, ФК-2017-98 от 24.11.2017, ФК-2020-244 от 09.07.2020.
- Етапите на нередност са както следва –
 - Подготовка по 2 случая.

Чуждестранни кореспонденти- Швейцария, Русия, Израел, Обединени арабски емирства

Местни кореспонденти- София, Пловдив, Бургас, Варна, Русе, Плевен, Ловеч, Враца, Благоевград

- Провеждане по 1 случай.
- Подготовка и провеждане по 1 случай.
- По 4 случая на нередности са издадени по чл. 70, ал. 1, т. 9 от ЗУСЕИФ (ЗУСЕФСУ).
- Установените нередности по наредбата са
 - 1 случай по т. 13 от Приложение № 1 на Наредбата за посочване на нередности.
 - 2 случая по т. 9 от Приложение № 1 на Наредбата за посочване на нередности.
 - 2 случая по т. 14 от Приложение № 1 на Наредбата за посочване на нередности.

Срещу всяко тях са подавани възражения, като съответно е заведено административно дело. Всички производства са протекли пред АССГ. От тях в **1 случай е потвърдена** наложените финансови корекции, в **2 случая са отменени** финансовите корекции, а **1 случай е частично отменено** Решението за финансова корекция.

Най-честите основания за отмяна са:

- чл. 146 т.4 АПК – 3 броя.

В отменените случаи 3 са поради противоречие с материалноправни разпоредби.

Нарушенията на материално правните норми са със следните мотиви:

- **Липса на всички елементи, необходими за квалифициране на деянието като нередност по смисъла на приложимите материалноправни разпоредби:**
 - Нарушението е налице, но не е установена нередност, тъй като липсва доказана вреда (финансова или потенциална) за бюджета на ЕС – липсва причинно-следствена връзка между нарушението и евентуална щета. Поради това не са налице основания за налагане на финансова корекция по смисъла на чл. 70 от ЗУСЕИФ.
- **Липса на съставомерност на нарушението** – не е установено по безспорен и правно обоснован начин наличие на нарушение, попадащо в обхвата на приложимата нормативна уредба.
- **Неправилно определяне на базата за изчисление на корекцията** – органът не е използвал законосъобразен и пропорционален метод при изчисление на корекцията.

Чуждестранни кореспонденти- Швейцария, Русия, Израел, Обединени арабски емирства

Местни кореспонденти- София, Пловдив, Бургас, Варна, Русе, Плевен, Ловеч, Враца, Благоевград

- **Липса на достатъчна обосновка по същество** – в административния акт отсъстват конкретни фактически и правни основания, които да обосновават наложената санкция.
- **Липсва дискриминационни условия**
 - Не се създават неоправдани пречки за достъп до поръчката. То не поставя условие оборудването да бъде непременно собствено или закупено към момента на подаване на офертата, а допуска и наем на съответните активи, което е напълно допустима практика в изпълнение на обществени поръчки.
 - Атакуваното изискване формално създава впечатление за ограничение, без обаче да е налице реална пречка за участие. По тази причина, изискването е отменено, въпреки че по същество то не противоречи на ЗОП.

От водените дела 3 са обжалвани на горна инстанция – пред ВАС, а 1 (потвърденото на първа инстанция) не е обжалвано.

По **1 дело** е потвърдена финансовата корекция, като ВАС отменя първоинстанционното Решение на АССГ поради неправилно тълкуване на материалните норми.

По **1 дело** е отменена финансовата корекция. Основанията са нарушение на материалния закон и необоснованост, а част от мотивите са следните:

- **Нарушение на материалния закон и необоснованост:**
 - Нарушението е налице като факт, но не може автоматично да се приеме за нередност, ако не е доказана вреда или дори възможност за настъпване на вреда. ВАС счита, че административният орган не е мотивирал достатъчно причинно-следствената връзка между извършеното нарушение и евентуалната щета.

По **1 дело** е частично отменена финансовата корекция. Основанията са нарушение на материалния закон и нарушение на съдопроизводствените правила, а част от мотивите са следните:

- **Материалния закон и нарушение на съдопроизводствените правила:**
 - Незаконосъобразно налагането на финансова корекция над определения размер.
 - Недопустимо изискването на документи, които не са предвидени в закона, което е в противоречие с чл. 59, ал. 3 от Закона за обществените поръчки (ЗОП).

Чуждестранни кореспонденти- Швейцария, Русия, Израел, Обединени арабски емирства

Местни кореспонденти- София, Пловдив, Бургас, Варна, Русе, Плевен, Ловеч, Враца, Благоевград

- Нарушение на административно производствените правила, което води до частична незаконосъобразност на акта.
- Така решенията за отмяна на финансова корекция се основават на:
 - нарушение на материалния закон и необоснованост – 1 брой.
 - нарушение на материалния закон и нарушение на съдопроизводствените правила – 1 брой.

По 2 Решения за финансова корекция са издадени след препоръка на ИА ОСЕС по този бенефициент - ФК-2021-291 от 13.10.2021 и ФК-2020-244 от 09.07.2020. налично е 1 брой отмяна на финансовата корекция след препоръка на ИА ОСЕС и 1 брой потвърждение на финансовата корекция след препоръка на ИА ОСЕС.

По ФК-2020-244 от 09.07.2020 препоръката е **потвърдена** от съда. След извършен одит, ИА ОСЕС е дала препоръки, включващи извод, че участникът е бил отстранен незаконосъобразно. Тези констатации са приети от управляващия орган и впоследствие потвърдени от съда, включително от Административен съд – София-град.

По ФК-2021-291 от 13.10.2021 препоръката е **отменена** от съда. Изпълнителна агенция ИА ОСЕС е установила нередност и е препоръчала прилагане на финансова корекция в съответствие с приложимата нормативна уредба. Не са обсъждани или препоръчвани допълнителни корективни мерки извън прилагането на финансовата корекция.

1.12. Дирекция „Национален парк Рила“

- Следващия бенефициент е **Дирекция „Национален парк Рила“**, ЕИК: 101157692 с Адрес на седалище: гр. Благоевград, общ. Благоевград, кв. ВАРОША ул. БИСТРИЦА, № 12В. Общо водените производства срещу **Дирекция „Национален парк Рила“**, са 4 на брой, от които 4 броя Процедури по обществена поръчка.
 - Наложени са следните Финансови корекции: ФК-2022-311 от 07.03.2022, ФК-2023-358 от 21.12.2023, ФК-2022-300 от 11.01.2022, ФК-2024-367/11.03.2024.
- Етапите на нередност са както следва –
 - Провеждане по 3 случая.
 - Подготовка, откриване и провеждане по 1 случай.

- По 2 случая на нередности са издадени по чл. 70, ал. 1, т. 9 от ЗУСЕСИФ (ЗУСЕФСУ), а 2 случая на нередности са издадени по чл. 70, ал. 1, т. 3 от ЗУСЕСИФ (ЗУСЕФСУ).
- Установените нередности по наредбата са
 - 2 случая по т. 9.1, б. „а“ от Приложение № 1 на Наредбата за посочване на нередности.
 - 2 случая по т. 2 от Приложение № 1 на Наредбата за посочване на нередности.

Срещу всяко тях са подавани възражения, като съответно е заведено административно дело. Всички производства са протекли пред Административен съд – Благоевград. От в **4 случая са отменени** финансовите корекции.

Най-честите основания за отмяна са:

- чл. 146 т.4 АПК – 3 броя.
- чл. 146 т.5 АПК – 1 брой.
- чл. 172, ал. 2 и чл. 143, ал. 1 АПК Вр. чл.73, ал. 4 ЗУСЕФСУ

В отменените случаи 3 са поради противоречие с материалноправни разпоредби, а 1 случай е поради противоречие с материалноправни разпоредби и несъответствие с целите на закона.

Нарушенията на материално правните норми са със следните мотиви:

- **Законосъобразност на акта:**
 - Актът е формално законосъобразен, но е отменен като незаконосъобразен поради неправилно приложение на материалния закон.
- **Относно принципите на добро финансово управление:**
 - Не е доказано реално нарушение на следните принципи икономичност, ефикасност, ефективност.
- **Липса на доказателства за негативни последици:**
 - Липсват доказателства, че дейностите не са изпълнени качествено и не са настъпили вреди или, че нерегистрацията на изпълнителя е довела до влошени условия, цени или резултати по проекта.
- **Приложението на чл. 60, ал. 1 от ЗОП**
 - Не е налице нарушение на чл. 60, ал. 1 от ЗОП, тъй като предвиденото изискване е диспозитивно, а не императивно.
- **Относно характера на предоставената туристическа услуга:**

- Основната услуга е обучителна, а туристическите услуги са спомагателни, поради което не е необходимо изпълнителят да притежава регистрацията по чл. 61, ал. 2 от Закона за туризма (ЗТ).
- **Относно липсата на основание за финансова корекция**
 - Няма правно основание за налагане на финансова корекция, тъй като не е доказано реално нарушение на принципите на добро финансово управление; не е установена вреда за бюджета на ЕС; не е доказано, че липсата на регистрацията е довела до по-неблагоприятни условия, цени или резултати.

Нарушенията на материално правните норми са със следните мотиви:

- **Чл. 61, ал. 2 от Закона за туризма не е приложим**, тъй като в случая не се предлага туристически пакет по смисъла на закона – основната услуга е обучение, а логистичните дейности имат спомагателен характер.
- **Поставянето на изискване за регистрацията като туроператор** или туристически агент би представлявало **необосновано ограничение на конкуренцията**, като би допуснало до участие само ограничен кръг икономически оператори.
- **Основният предмет на дейността е предоставяне на обучения**, а не туристически услуги; логистичните елементи (транспорт, настаняване) са второстепенни и служат единствено за обезпечаване на обучителния процес.
- **Не е налице нарушение на чл. 60, ал. 1 от ЗОП**, тъй като не са установени дискриминационни условия в документацията, които биха ограничили необосновано участието в процедурата.

От водените дела 4 са обжалвани на горна инстанция – пред ВАС.

По **4 дела** е отменена финансовата корекция.

Основанията по **3 дела** са нарушение на материалния закон, а част от мотивите са следните:

- **Нарушение на материалния закон:**
 - УО не е доказал всички елементи от фактическия състав на „нередност“ по смисъла на чл. 70, ал. 1, т. 3 от ЗУСЕСИФ и съответните регламенти.

- Не е доказано реално нарушение на принципите по чл. 4, § 8 от Регламент 1303/2013.
- Основната услуга е обучение, не туристически пакет – логистичните услуги са спомагателни. Не е приложим чл. 61, ал. 2 от ЗТ.
- Нарушението не попада в хипотезата на т. 9.1, б. „а“ от Наредбата за нередности – липсата на изискване за регистрация не представлява нарушение на императивни разпоредби.
- **Липса на обоснованост и доказателства:**
 - Аргументите на УО са хипотетични, без конкретни доказателства за по-високи разходи и по-ниско качество на изпълнение.
 - Нарушението при избора на изпълнител не се е отразило негативно на постигането на целите на проекта.
- **Приложимост на правната уредба:**
 - ЗОП не задължава възложителя да изисква регистрация в професионален регистър – това е дискреционно правомощие съгласно чл. 60, ал. 1 от ЗОП.

Основанията по **1 дело** е необоснованост, а част от мотивите са следните:

- **Липса на доказателства по твърденията за налагане на ФК** - Няма нарушение на материалния закон – не е доказано, че услугата има характер на туроператорска дейност. Няма доказана вреда за бюджета на ЕС. Изводите на УО, че е налице нередност, са необосновани.
- Така решенията за отмяна на финансова корекция се основават на:
 - Нарушение на материалния закон – 3 броя.
 - Необоснованост – 1 брой.

Няма налични Решения, издадени след препоръка на ИА ОЕСС по този бенефициент.

1.13. Национално сдружение на общините в Република България (НСОРБ)

- Следващия бенефициент е **Национално сдружение на общините в Република България (НСОРБ)**, ЕИК: 121399226 с Адрес на седалище: гр. София, район Слатина, ул. ГОЛАШ 23. Общо водените производства срещу **Национално**

Чуждестранни кореспонденти- Швейцария, Русия, Израел, Обединени арабски емирства

Местни кореспонденти- София, Пловдив, Бургас, Варна, Русе, Плевен, Ловеч, Враца, Благоевград

сдружение на общините в Република България (НСОРБ), са 3 на брой, от който 3 броя Процедури по обществена поръчка.

- Наложени са следните Финансови корекции: ФК-2021-283 / 08.07.2021, ФК-2018-111 от 19.02.2018, ФК-2021-279 от 17.5.2021.
- Етапите на нередност са както следва –
 - Провеждане по 2 случая.
 - Изпълнение по 1 случай.
- По 3 случая на нередности са издадени по чл. 70, ал. 1, т. 9 от ЗУСЕСИФ (ЗУСЕФСУ).
- Установените нередности по наредбата са
 - 1 случай по т. 9 от Приложение № 1 на Наредбата за посочване на нередности.
 - 2 случая по т. 11, буква „б“ от Приложение № 1 на Наредбата за посочване на нередности.

Срещу всяко тях са подавани възражения, като съответно е заведено административно дело. Всички производства са протекли пред АССГ. **От в 3 случая са потвърдени** финансовите корекции.

От водените дела **2 броя** са обжалвани на горна инстанция – пред ВАС.

По **2 дела** е потвърдена финансовата корекция.

Няма налични Решения, издадени след препоръка на ИА ОСЕС по този бенефициент.

1.14. Държавна агенция „Архиви“

- Следващия бенефициент е **Държавна агенция „Архиви“**, ЕИК: 000697600 с Адрес на седалище: гр. София, общ. Столична, ул. МОСКОВСКА № 5. Общо водените производства срещу **Държавна агенция „Архиви“**, са 3 на брой, от който 3 броя Процедури по обществена поръчка.
 - Наложени са следните Финансови корекции: ФК-2022-322/12.05.2022, ФК-2024-363 от 09.01.2024, ФК-2024-362 от 05.01.2024.
- Етапите на нередност са както следва –
 - Провеждане по 1 случая.
 - Подготовка по 1 случая.
 - Подготовка, откриване и провеждане по 1 случай.
- По 3 случая на нередности са издадени по чл. 70, ал. 1, т. 9 от ЗУСЕСИФ (ЗУСЕФСУ).
- Установените нередности по наредбата са

Чуждестранни кореспонденти- Швейцария, Русия, Израел, Обединени арабски емирства

Местни кореспонденти- София, Пловдив, Бургас, Варна, Русе, Плевен, Ловеч, Враца, Благоевград

- 2 случая по т. 11, б. „а“ от Приложение № 1 на Наредбата за посочване на нередности.
- 1 случай по т. 11, б. „б“ от Приложение № 1 на Наредбата за посочване на нередности.

Срещу всяко тях са подавани възражения, като съответно е заведено административно дело. Всички производства са протекли пред АССГ. От тях в **3 случая са отменени** финансовите корекции.

Най-честите основания за отмяна са:

- чл. 146 т.3 АПК – 1 броя.
- чл. 146 т.4 АПК – 2 броя.
- чл. 146 т.5 АПК – 1 броя.
- чл. 172, ал. 2 – 1 броя.

В отменените случаи **1 случай** е поради противоречие с материалноправни разпоредби, **1 случай** е поради съществено нарушение на административно производствени правила и противоречие с материалноправни разпоредби и **1 случай** е поради противоречие с материалноправни разпоредби и несъответствие с целта на закона.

Нарушенията са със следните мотиви:

- **Недоказаност на твърдените противоречия:**

- Аргументите на ръководителя на Управляващия орган (УО), с които се твърди, че методиката противоречи на член 70, алинея 7, точки 2 и 3, буква „б“ от Закона за обществените поръчки (ЗОП), не съответстват на събраните доказателства по делото. Затова тези аргументи се считат за недоказани.
- Липса на доказателства за възпрепятствани участници.
- не е доказано, че техническите спецификации са ограничили конкуренцията, както и не са представени доказателства, че избраният изпълнител не отговаря на предварително обявените минимални изисквания.

От водените дела 3 са обжалвани на горна инстанция – пред ВАС.

По **3 дела** е отменена финансовата корекция.

Основанията по **2 дела** са нарушение на нарушение на материалния закон, като част от мотивите са следните:

- **Не е налице нарушение на чл. 70 от ЗОП.**

- **Не е доказано**, че използваната методика е довела до неравноправно третиране на участниците в процедурата.
- **Липсва нередност** по смисъла на чл. 2, т. 36 от Регламент (ЕС) № 1303/2013.

Основанията по **1 дело** е необоснованост, а част от мотивите са следните:

- **Липса на доказателства за наличие на нарушение** - Налице е реална конкуренция между участниците в процедурата, като всички оферти отговарят на изискванията на възложителя. Методиката за оценка е ясно разбрана и еднакво приложена спрямо всички участници. Не са установени нарушения при оценяването, нито данни за дискриминационно третиране. Изводите на Управляващия орган не се подкрепят с доказателства. Процедурата е проведена законосъобразно, при спазване на принципите на прозрачност, равнопоставеност и конкуренция.
- Така решенията за отмяна на финансова корекция се основават на:
 - Нарушение на материалния закон – 2 броя.
 - Необоснованост – 1 брой.

По 2 Решения за финансова корекция са издадени след препоръка на ИА ОЕСС по този бенефициент - ФК-2024-363 от 09.01.2024 и ФК-2024-362 от 05.01.2024. Налични са 2 брой отмяна на финансовата корекция след препоръка на ИА ОЕСС.

1.15. Инспекторат към Висш съдебен съвет (ИВСС)

- Следващия бенефициент е **Инспекторат към Висш съдебен съвет (ИВСС)**, ЕИК: 175451413 с Адрес на седалище: гр. София, общ. Столична, ул. ГЕОРГ ВАШИНГТОН № 17. Общо водените производства срещу **Инспекторат към Висш съдебен съвет (ИВСС)**, са 3 на брой, от които 3 броя Процедури по обществена поръчка.
 - Наложени са следните Финансови корекции: ФК-2019-161 от 12.03.2019, ФК-2019-158 от 11.03.2019, ФК-2023-352 от 03.10.2023.
- Етапите на нередност са както следва –
 - Изпълнение по 1 случай.
 - Подготовка по 1 случай.
 - Провеждане и изпълнение по 1 случай.

- По **2 случая** на нередности са издадени по чл. 70, ал. 1, т. 9 от ЗУСЕСИФ (ЗУСЕФСУ), а **1 случай** на нередности са издадени по чл. 70, ал. 1, т. 3 от ЗУСЕСИФ (ЗУСЕФСУ).
- Установените нередности по наредбата са
 - 1 случай по т. 9 от Приложение № 1 на Наредбата за посочване на нередности.
 - 1 случай по т. 2 от Приложение № 1 на Наредбата за посочване на нередности.
 - 1 случай по т. 13 от Приложение № 1 на Наредбата за посочване на нередности.

Срещу всяко тях са подавани възражения, като съответно е заведено административно дело. Всички производства са протекли пред АССГ. От тях в **2 случая** е потвърдена финансовата корекция, а в **1 случай** е **отменена** финансовата корекция.

Най-честите основания за отмяна са:

- чл. 146 т.4 АПК – 1 брой.

В отменените случай **1 случай** е поради противоречие с материалноправни разпоредби.

Нарушенията са със следните мотиви:

- **Съществени нарушения на процесуалните правила – чл. 35 АПК** - Съдът приема, че административният орган не е обсъдил в пълнота събраните факти и доказателства, което е довело до нарушение на чл. 35 от АПК. Това представлява съществено процесуално нарушение, засягащо правото на защита на страните и обективността на административния акт.
- **Необоснованост и нарушение на материалния закон** - АССГ счита, че административният акт страда от липса на достатъчна обосновка и съдържа неправилно тълкуване и прилагане на приложимите материалноправни разпоредби.
- **Липса на цялостен и обективен анализ на фактите** - Съдът отбелязва, че не е отчетена органичната връзка между отделните дейности по проекта/обекта, предмет на проверка. Вместо това е извършен избирателен анализ само за ограничен времеви период, което е довело до изкривяване на цялостната картина.
- **Липса на мотиви относно размера на наложената финансова корекция** - Административният акт не съдържа обосновано и ясно изложение защо е определен конкретният размер на корекцията. Това води до нарушение на

Чуждестранни кореспонденти- Швейцария, Русия, Израел, Обединени арабски емирства

Местни кореспонденти- София, Пловдив, Бургас, Варна, Русе, Плевен, Ловеч, Враца, Благоевград

принципите на съразмерност и обоснованост, изисквани по административното производство.

От водените дела 3 са обжалвани на горна инстанция – пред ВАС.

По 1 дело е потвърдена финансовата корекция. По **2 дела** е отменена финансовата корекция, като едно решение на апелативен съд е отменено.

Основанията по **1 дело** са нарушение на нарушение на материалния закон, като част от мотивите са следните:

- **Липса на Вреда за бюджета на ЕС:**
 - Реална и потенциална вреда не е установена, тъй като: Договорът с дружеството „Айсигжен“ е прекратен и не са извършвани плащания по съответната безвъзмездна финансова помощ (БФП).
- **Нарушение на материалния закон:**
 - Липсва изпълнен фактически състав на „нередност“ по смисъла на чл. 2, т. 36 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, тъй като не е налице неправомерно действие или бездействие и не е доказано настъпване на вреда, която засяга бюджета на Съюза.

Основанията по **1 дело** е Нарушение на материалния закон и необоснованост, а част от мотивите са следните:

- **Липса на доказано нарушение на принципа на ефективност**
 - В акта не е направена съпоставка между целите на финансирането и постигнатите резултати, поради което не може да се приеме, че е налице нарушение на принципа на ефективност.
- **Необоснованост на административния акт**
 - Актът е издаден при непълнота на установените факти, без да се изяснят всички релевантни обстоятелства, което го прави необоснован.
- **Липса на мотиви относно размера на наложената финансова корекция**
 - В административния акт липсва надлежна обосновка защо е избран конкретният процент на корекцията, което нарушава изискванията за мотивираност.
- **Съгът правилно не е върнал преписката за ново произнасяне**
 - Предвид че производството е иницирано служебно от Управляващия орган, а не по жалба на засегнатата страна, не съществува процесуално основание за връщане на преписката за ново разглеждане.

- Така решенията за отмяна на финансова корекция се основават на:
 - Нарушение на материалния закон – 2 броя.
 - Нарушение на материалния закон и необоснованост – 1 брой.

Няма налични Решения, издадени след препоръка на ИА ОСЕС по този бенефициент.

1.16. Прокуратура на Република България

- Следващия бенефициент е **Прокуратура на Република България**, ЕИК: 121817309 с Адрес на седалище: гр. София, общ. Столична, БУЛ. ВИТОША, № 2. Общо водените производства срещу **Прокуратура на Република България**, са 3 на брой, от които 3 броя Процедури по обществена поръчка.
 - Наложени са следните Финансови корекции: ФК-2018-104 от 08.01.2018, ФК-2019-179 от 19.09.2019, ФК-2021-278 от 20.04.2021.
- Етапите на нередност са както следва –
 - Провеждане по 3 случая.
- По **2 случая** на нередности са издадени по чл. 70, ал. 1, т. 9 от ЗУСЕСИФ (ЗУСЕФСУ), а **1 случай** на нередности са издадени по чл. 70, ал. 1, т. 3 от ЗУСЕСИФ (ЗУСЕФСУ).
- Установените нередности по наредбата са
 - 2 случая по т. 9 от Приложение № 1 на Наредбата за посочване на нередности.
 - 1 случай по т. 11, б. „а“ от Приложение № 1 на Наредбата за посочване на нередности.
 - 1 случай по т. 11, б. „б“ от Приложение № 1 на Наредбата за посочване на нередности.

Срещу всяко тях са подавани Възражения, като съответно е заведено административно дело. Всички производства са протекли пред АССГ. От тях в **3 случай е отменена** финансовата корекция.

Най-честите основания за отмяна са:

- чл. 146 т.1 АПК – 1 брой.
- чл. 146 т.3 АПК – 2 броя.
- чл. 146 т.4 АПК – 2 броя.
- чл. 146 т.5 АПК – 2 броя.

В отменените случай **1 случай** е поради съществено нарушение на административно производствени правила и противоречие с материалноправни разпоредби, **1 случай** е поради Противоречие с

материалноправни разпоредби и несъответствие с целта на закона и **1 случай** е поради липса на компетентност, съществено нарушение на административно производствените правила и несъответствие с целта на закона.

Нарушенията по противоречие с материалноправни разпоредби и несъответствие с целта на закона са със следните мотиви:

- **Налице е съществено нарушение на административно-производствените правила**, изразяващо се в необсъждане на възраженията, представени от Прокуратурата на Република България (ПРБ). Освен това е налице и
- **Неправилно прилагане на материалния закон**, тъй като съществува основателно съмнение относно наличието на посочената нередност.

Противоречие с материалноправни разпоредби и несъответствие с целта на закона са със следните мотиви:

- **Нарушение на материалноправни норми не е доказано** – не е установено реално нарушение на чл. 70, ал. 7 от Закона за обществените поръчки (ЗОП).
- **Липса на обосновка относно размера на финансовата корекция** – органът не е мотивирал защо е определен именно този процент/сума.
- **Несъответствие с целта на закона** – наложената корекция не е съобразена със степента на констатираното нарушение, което е в противоречие с принципите на пропорционалност.

Липса на компетентност, съществено нарушение на административно производствените правила и несъответствие с целта на закона са със следните мотиви:

- **Липса на компетентност за възобновяване на производството по същата нередност**
 - Административният орган е нарушил чл. 29, ал. 1, т. 2 от Наредбата за нередностите (или конкретната наредба, ако е с пълно наименование), тъй като няма правна възможност да възобнови производство по вече установена и отменена нередност при липса на нови факти или обстоятелства. Компетентността за възобновяване е изключение, а не правило, и следва да се тълкува ограничително.
- **Съществено нарушение на административно производствените правила**

- С оглед на това, че предходният акт по същество е бил отменен, издаването на нов идентичен акт без настъпване на нови фактически основания представлява съществено процесуално нарушение. Нарушен е принципът на правна сигурност, както и чл. 34 от АПК, касаещ възможността за повторно разглеждане на административен въпрос при липса на нови релевантни обстоятелства.
- **Несъответствие с целта на закона:**
 - Административният акт не съответства на целта на закона, а именно – защита на финансовите интереси на ЕС. В случая не е доказано реално или потенциално увреждане на бюджета на ЕС, което е предпоставка за квалифициране на дадено действие като нередност. При липса на такава доказана вреда, санкционирането чрез финансова корекция е незаконосъобразно и непропорционално.

От водените дела 3 са обжалвани на горна инстанция – пред ВАС.

По **3 дела** е отменена финансовата корекция.

Основанията по **2 дела** са нарушение на материалния закон и необоснованост, като част от мотивите са следните:

- **Нарушение на материалния закон:**
 - Не е налице пълен фактически състав на "нередност" по смисъла на приложимите нормативни актове.
 - Липсват елементи, които да установят, че има действително нарушение с последици за бюджета.
- **Липса на обоснованост:**
 - Не е доказано, че конкуренцията е реално ограничена и е настъпило ощетяване на бюджета.
 - Не е обоснован процентът на наложената финансова корекция – липсва ясна и аргументирана връзка между предполагаемото нарушение и размера на санкцията.
- **Относно методиката:**
 - Съдът не приема методиката за незаконна.
 - Проблемът е в необоснованото прилагане в конкретния случай, а не в самата методика като нормативен инструмент.
- **Процесуална страна:**

Чуждестранни кореспонденти- Швейцария, Русия, Израел, Обединени арабски емирства

Местни кореспонденти- София, Пловдив, Бургас, Варна, Русе, Плевен, Ловеч, Враца, Благоевград

- Липсва материалноправно обосновано нарушение, което е необходимо условие за налагане на финансова корекция.

Основанията по **1 дело** е нарушение на материалния закон, нарушение на съдопроизводствените правила и необоснованост, а част от мотивите са следните:

- **Нарушение на материалния закон**
 - Наложена финансов корекция не съответства на вида и тежестта на твърдяното нарушение, в противоречие с принципа на пропорционалност.
- **Съществено процесуално нарушение**
 - УО не е обсъдил възраженията, подадени по чл. 73, ал. 3 ЗУСЕСИФ, с което е нарушено правото на защита и процедурата по издаване на акта.
- **Липса на мотиви за размера на корекцията**
 - Актът не съдържа обосновка защо е наложена конкретната процентна корекция.
- Така решенията за отмяна на финансова корекция се основават на:
 - Нарушение на материалния закон и необоснованост – 2 броя.
 - Нарушение на материалния закон, нарушение на съдопроизводствените правила и необоснованост – 1 брой.

Няма налични Решения, издадени след препоръка на ИА ОСЕС по този бенефициент.

1.17. Министерство на електронното управление (МЕУ)

- Следващия бенефициент е **Министерство на електронното управление**, ЕИК: 180680495 с Адрес на седалище: гр. София, общ. Столична, ул. "Ген. Гурко", № 6. Общо водените производства срещу **Министерство на електронното управление**, са 3 на брой, от които 3 броя Процедури по обществена поръчка.
 - Наложени са следните Финансови корекции: ФК-2023-333/01.02.2023, ФК-2024-372 от 15.10.2024, ФК-2023-332 от 25.01.2023.
- Етапите на нередност са както следва –
 - Провеждане по 3 случая.
- По **3 случая** на нередности са издадени по чл. 70, ал. 1, т. 9 от ЗУСЕСИФ (ЗУСЕФСУ).
- Установените нередности по наредбата са
 - 2 случая по т. 14 от Приложение № 1 на Наредбата за посочване на нередности.

- 1 случай по т. 11, б. „а“ от Приложение № 1 на Наредбата за посочване на нередности.

Срещу всяко тях са подавани възражения, като съответно е заведено административно дело. Всички производства са протекли пред АССГ. От тях в **3 случая е потвърдена** финансовата корекция.

От водените дела 3 са обжалвани на горна инстанция – пред ВАС.

По **2 дела** е потвърдена финансовата корекция.

По **1 дело** е отменено решението на апелативен съд, финансовата корекция и отменена.

Основанията по **1 дело** е нарушение на материалния закон, като част от мотивите са следните:

- **Неправилно правно основание:**

- Административният орган е посочил неподходящо правно основание (т. 14 от Наредбата), което не обосновава твърдяната нередност. Това основание не е приложимо спрямо конкретното нарушение, тъй като нарушението не е извършено „в хода на процедурата“, каквото изискване има в т. 14.

- **Последиствия от неправилното основание:**

- Поради неправилната правна квалификация, не може да се извърши цялостна проверка за законосъобразност на акта, което го прави незаконосъобразен.

- Така решенията за отмяна на финансова корекция се основават на:

- Нарушение на материалния закон и необоснованост – 1 брой.

Налично е **1 брой** Решение, издадено след препоръка на ИА ОСЕС по този бенефициент, което е по ФК-2023-332 от 25.01.2023. Решението е потвърдено от съда.

1.18. Община Благоевград

- Следващия бенефициент е **Община Благоевград**, ЕИК: 000024695 с Адрес на седалище: гр. Благоевград, общ. Благоевград, пл. ГЕОРГИ ИЗМИРЛИЕВ-МАКЕДОНЧЕТО, № 1. Общо водените производства срещу **Община Благоевград**, са 3 на брой, от които 3 броя Процедури по обществена поръчка.
 - Наложени са следните Финансови корекции: ФК-2016-37 от 27.12.2016, ФК-2017-54 от 12.04.2017, ФК-2016-17 от 07.09.2016 г.

Чуждестранни кореспонденти- Швейцария, Русия, Израел, Обединени арабски емирства

Местни кореспонденти- София, Пловдив, Бургас, Варна, Русе, Плевен, Ловеч, Враца, Благоевград

- Етапите на нередност са както следва –
 - Провеждане по 2 случая.
 - Подготовка по 1 случай.
- По **3 случая** на нередности са издадени по чл. 70, ал. 1, т. 9 от ЗУСЕСИФ (ЗУСЕФСУ).
- Установените нередности по наредбата са
 - 1 случай по т. 3 от Приложението към чл. 6 от Методологията, приета с ПМС №134/2010.
 - 3 случая по т. 9 от Приложението към чл. 6 от Методологията, приета с ПМС №134/2010.

Срещу всяко тях са подавани възражения, като съответно е заведено административно дело. Всички производства са протекли пред АССГ. От тях в **2 случая е потвърдена** финансовата корекция.

По **1 случай** финансовата корекция е отменена на основание противоречие с материално правни разпоредби.

Мотивите на съда са следните:

- **Липса на доказана вреда за бюджета на Европейския съюз –**
 - В рамките на извършената проверка не са представени доказателства, които недвусмислено да установяват настъпила реална финансова щета за бюджета на ЕС.
- **Спазване на принципа на равнопоставеност –**
 - Приложената методика е прилагана по еднакъв начин към всички бенефициенти, без дискриминация или отклонение от установената практика, което изключва нарушение на принципа на равнопоставеност. Не са доказани трите елемента на нередността по Регламент (ЕС)
- **Не са доказани трите елемента на нередността по Регламент (ЕС) № 1083/2006 и Методологията – липсва причинна връзка и реална вреда.**
 - нарушение на разпоредба на правото на ЕС или националното право;
 - засягане или потенциално засягане на бюджета на ЕС чрез неправилен разход;
 - причинно-следствена връзка между нарушението и вредата.

От водените дела 3 са обжалвани на горна инстанция – пред ВАС.

По **1 дело** е потвърдена финансовата корекция, по което е била първоначално отменена финансовата корекция, а решението на апелативен съд е отменено.

Чуждестранни кореспонденти- Швейцария, Русия, Израел, Обединени арабски емирства

Местни кореспонденти- София, Пловдив, Бургас, Варна, Русе, Плевен, Ловеч, Враца, Благоевград

Мотивите на съда са нарушение на материалния закон на първа инстанция, като ВАС е установил наличие на потенциална вреда за бюджета на Съюза, като е достатъчно наличието на възможност за вреда.

По **2 гела**, по който апелативен съд е потвърдил първоначално финансовата корекция, е постановено решение на ВАС, с което се отменя частично наложената финансова корекция.

Основанията по **2 гела** е нарушение на материалния закон, като част от мотивите са следните:

- **Нарушение на чл. 71, ал. 1 от ЗУСЕСИФ**

- Съгласно чл. 71, ал. 1 от Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове (ЗУСЕСИФ), при установена нередност Управляващият орган има право да налага финансова корекция само върху финансирането от Европейския съюз. Разпоредбата е ясна и недвусмислена – корекцията не следва да се прилага върху националното съфинансиране или собствения принос на бенефициента. В конкретния случай, наложената корекция е върху всички допустими разходи, което представлява нарушение на закона.

- **Противоречие с принципа на пропорционалност**

- Финансовите корекции следва да бъдат пропорционални на установената нередност. Прилагането на корекция върху цялата сума (включително националното съфинансиране и собственото участие) води до непропорционална санкция и необосновано санкциониране на средства, които не произхождат от бюджета на ЕС.

- **Неправомерно санкциониране на национални средства**

- Налагането на корекция върху националното съфинансиране и собствените средства на бенефициента представлява санкциониране на средства извън обхвата на европейското финансиране. Това надхвърля правомощията на УО и представлява недопустима намеса в управлението на национални или частни средства, което няма правно основание.

- **Риск от двойно санкциониране и неравнопоставеност**

- Такъв подход води до неравнопоставеност между бенефициентите, тъй като в случаите на едно и също

Чуждестранни кореспонденти- Швейцария, Русия, Израел, Обединени арабски емирства

Местни кореспонденти- София, Пловдив, Бургас, Варна, Русе, Плевен, Ловеч, Враца, Благоевград

нарушение бенефициенти с различни нива на собствен принос биват санкционирани в различна степен, което е несправедливо и нецелесъобразно.

- **Неправилна основа за финансовата корекция**
 - Вместо средствата по ОП „Добро управление“, съдът приема, че тя трябва да се изчисли само върху финансирането от Европейския социален фонд (ЕСФ).
- **Нарушение на материалния закон**
 - Чл. 67 от ЗОП е приложим дори при събиране на оферти с обява (по чл. 20, ал. 3 ЗОП), чрез субсидиарното му прилагане по чл. 195 ЗОП.
- Така решенията за отмяна на финансова корекция се основават на:
 - Нарушение на материалния закон – 2 броя.

Няма налични Решения, издадени след препоръка на ИА ОСЕС по този бенефициент.

1.19. Дирекция „Комуникационни и информационни системи“ (ДКИС) към МВР

- Следващия бенефициент е **Дирекция „Комуникационни и информационни системи“ (ДКИС) към МВР**, ЕИК: 129010698 с Адрес на седалище: гр. София, ул. "Шести септември" 29. Общо водените производства срещу **Дирекция „Комуникационни и информационни системи“ (ДКИС) към МВР**, са 4 на брой, от които 4 броя Процедури по обществена поръчка.
 - Наложени са следните Финансови корекции: ФК-2021-281 от 18.05.2021, ФК-2023-341 от 23.06.2023, ФК-2023-351 от 28.09.2023 и ФК-2023-353 от 05.10.2023.
- Етапите на нередност са както следва –
 - Подготовка по 1 случай.
 - Провеждане по 2 случая.
 - Откриване по 1 случай.
- По **4 случая** на нередности са издадени по чл. 70, ал. 1, т. 9 от ЗУСЕСИФ (ЗУСЕФСУ).
- Установените нередности по наредбата са

- 1 случай по т. 9.1, б. „а“ от Приложение № 1 към чл. 2, ал. 1 от Наредбата за посочване на нередности.
- 2 случая по т. 11, буква "б" от Приложение № 1 към чл. 2, ал. 1 от Наредбата за посочване на нередности.
- 2 случая по т. 11, буква "а" от Приложение № 1 към чл. 2, ал. 1 от Наредбата за посочване на нередности.

Срещу всяко тях са подавани възражения, като съответно е заведено административно дело. Всички производства са протекли пред АССГ. От тях в **2 случая е потвърдена** финансовата корекция.

По **2 случая** е отменена финансовата корекция. По **1 случай** финансовата корекция е отменена на основание противоречие с материално правни разпоредби и несъответствие с целта на закона, а **1 случай** на основание противоречие с материално правни разпоредби.

Мотивите на съда са следните:

- **Не е налице доказателство, че възложителят е изискал представяне на доказателства още на етап подаване на оферта**
 - поради което не е нарушен чл. 67, ал. 1 от ЗОП. Представянето на доказателства на по-късен етап е допустимо съгласно чл. 67, ал. 5 от ЗОП.
- **Нарушение на материалния закон**
 - Съдът приема, че в конкретния случай не е налице туристическа услуга по смисъла на Закона за туризма (ЗТ), а дейност по обучение. Последната не попада в приложното поле на ЗТ и не изисква регистрация като туроператор или туристически агент. Неправилната правна квалификация на дейността е довела до незаконосъобразно прилагане на санкционна норма.
- **Несъответствие с целта на закона**
 - Наложена административна санкция не съответства на целта на закона, доколкото липсва реална вреда за бюджета на Европейския съюз или националния бюджет. При така установените факти санкцията е непропорционална и противоречи на принципите на справедливост и съразмерност, заложили в административното право.
- **Нарушения при мотивиране на акта**
 - Актът е издаден при липса на достатъчна правна обосновка. Освен това е приложен неправилен метод за определяне на

Чуждестранни кореспонденти- Швейцария, Русия, Израел, Обединени арабски емирства

Местни кореспонденти- София, Пловдив, Бургас, Варна, Русе, Плевен, Ловеч, Враца, Благоевград

финансовата корекция – използван е пропорционален метод вместо диференциран. Това е довело до неправилно определяне на размера на санкцията и нарушаване на принципа на индивидуализиране на административните наказания.

От водените дела 3 са обжалвани на горна инстанция – пред ВАС, а **1 брой** не е обжалвана,

По **1 брой** дела е потвърдена финансовата корекция. По **2 дела** са отменени финансовите корекции. От тях **1 брой** е поради Нарушение на материалния закон и необоснованост, а **1 брой** поради нарушение на материалния закон.

Основанията на съда са следните:

- 1. Липса на обоснована нередност** – не е установена доказана вреда за бюджета на Европейския съюз.
 - 2. Правилна преценка на АССГ** – Обосновано е прието, че проведеното обучение не попада в обхвата на понятието „туристически пакет“ по смисъла на Закона за туризма.
- **Нарушение на материалния закон**
 - Липсата на изискване за представяне на доказателства при подаване на офертата не представлява нарушение на чл. 67, ал. 1 от ЗОП. Управляващият орган (УО) неправомерно тълкува условията, заложи в обявлението, като въвежда изисквания, които не произтичат от документацията за участие.
 - Така решенията за отмяна на финансова корекция се основават на:
 - Нарушение на материалния закон – 1 брой.
 - Нарушение на материалния закон и необоснованост – 1 брой.

Няма налични Решения, издадени след препоръка на ИА ОСЕС по този бенефициент.

1.20. Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията (МТИТС)

- Следващия бенефициент е **Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията (МТИТС)**, ЕИК: 000695388 с Адрес на седалище: гр. София, общ. Столична, ул. Дякон Игнатий, № 9. Общо водените производства срещу **Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията (МТИТС)**, са 1 на брой, от който 1 броя Процедури по обществена поръчка.

Чуждестранни кореспонденти- Швейцария, Русия, Израел, Обединени арабски емирства

Местни кореспонденти- София, Пловдив, Бургас, Варна, Русе, Плевен, Ловеч, Враца, Благоевград

- Наложени са следните Финансови корекции: ФК-2021-263 от 04.01.2021.
- Етапите на нередност са както следва –
 - Подготовка и провеждане по 1 случай.
- По **1 случай** на нередности са издадени по чл. 70, ал. 1, т. 9 от ЗУСЕИФ (ЗУСЕФСУ).
- Установените нередности по наредбата са
 - 1 случай по т. 10, б. "б" от Приложение № 1 към чл. 2, ал. 1 от Наредбата за посочване на нередности.

Делото е решено от апелативен съд и е върнато от ВАС за ново разглеждане на друг състав на апелативния съд.

Срещу всяко тях са подавани възражения, като съответно е заведено административно дело. Всички производства са протекли пред АССГ. От тях в **2 случая е отхвърлена** финансовата корекция.

По **1 случай** финансовата корекция е отменена на основание съществено нарушение на административно производствени правила и противоречие с материално правни разпоредби, а **1 случай** на основание противоречие с материално правни разпоредби.

Мотивите на съда са следните:

- **Нарушение на материалния закон**
 - не е налице реално и доказано ограничаване на конкуренцията от страна на възложителя, поради което изводите на административния орган са неправилни.
- **Неспазване на административнопроизводствените правила**
 - липсва самостоятелна преценка на конкретните факти и обстоятелства, като органът механично възприема подадени сигнали, без да извърши пълно и обективно проучване.
- **Неправилна квалификация на установената нередност**
 - няма убедителни доказателства, че оспореното изискване представлява реална и непропорционална пречка пред участието на потенциални изпълнители
- **Липса на дискриминация по смисъла на Закона за защита от дискриминация.**
 - Съгласно приетата методика за оценка, юридическият стаж се признава независимо от гържавата, в която е придобит, при условие че съответства по съдържание и характер на

изискуемия опит. В методиката липсват ограничения или изисквания, които да поставят в по-неблагоприятно положение лица, придобили стаж извън територията на Република България. Следователно, критериите за оценка са приложими по еднакъв начин спрямо всички кандидати, независимо от държавата, в която е придобит юридическият им стаж.

От водените дела 2 са обжалвани на горна инстанция – пред ВАС.

По **2 дела** са отменени финансовите корекции. От тях **1 брой** е поради нарушение на съдопроизводствените правила, където съдът връща делото за ново разглеждане, а **1 брой** поради нарушение на материалния закон, нарушение на съдопроизводствените правила и необоснованост.

Основанията на съда за нарушение на съдопроизводствените правила са следните:

- Липса на процесуална легитимация
 - Жалбата по делото е нередовна, тъй като не става ясно кой е жалбоподателят – министърът лично или съответното министерство. Това създава неяснота относно процесуалната легитимация и прави жалбата недопустима по чл. 150, ал. 1, т. 4 от АПК. Поради това съдът обезсилва постановеното определение и връща делото за ново разглеждане от друг състав на съда при съобразяване с дадените указания.
- Основанията на съда за нарушение на съдопроизводствените правила са следните:
 - **Нарушение на материалния закон**
 - Не е доказано наличието на ограничаване на конкуренцията или причиняване на вреда в резултат на действията, обжалвани пред КЗК. Липсват фактически данни и правен анализ, които да обосноват извод за нарушение.
 - **Нарушение на съдопроизводствените правила**
 - Регионалното управление на образованието (РУО) не е разгледало самостоятелно и обосновано възраженията, подадени в хода на процедурата. Това е довело до липса на надлежна административна проверка и мотивирано произнасяне.
 - **Необоснованост на акта**

Чуждестранни кореспонденти- Швейцария, Русия, Израел, Обединени арабски емирства

Местни кореспонденти- София, Пловдив, Бургас, Варна, Русе, Плевен, Ловеч, Враца, Благоевград

- Липсва анализ за въздействието на установените нередности върху крайния резултат от обществената поръчка/процедурата. Не е направена преценка дали и в каква степен твърдените нарушения са повлияли върху избора на изпълнител.
- Така решенията за отмяна на финансова корекция се основават на:
 - Нарушение на съдопроизводствените правила – 1 брой.
 - Нарушение на материалния закон, нарушение на съдопроизводствените правила, необоснованост – 1 брой.

Няма налични Решения, издадени след препоръка на ИА ОСЕС по този бенефициент.

1.21. Община Хасково

Следващия бенефициент е **Община Хасково**, ЕИК: 000903946 с Адрес на седалище: гр. Хасково, общ. Хасково, ПЛ. ОБЩИНСКИ, № 1. Общо водените производства срещу **Община Хасково**, са 2 на брой, от които 2 броя Процедури по обществена поръчка.

- Наложени са следните Финансови корекции: ФК-2017-60 от 25.05.2017 и ФК-2017-62 от 02.06.2017.

Етапите на нередност са както следва:

- Подготовка и откриване по 1 случай.
- Подготовка, провеждане и изпълнение по 1 случай.
- По **2 случая** на нередности са издадени по чл. 70, ал. 1, т. 9 от ЗУСЕСИФ (ЗУСЕФСУ).
- Установените нередности по наредбата са
 - 2 случая по т. 9 от Приложение № 1 към чл. 2, ал. 1 от Наредбата за посочване на нередности.
 - 1 случай по т. 13 от Приложение № 1 към чл. 2, ал. 1 от Наредбата за посочване на нередности.

Срещу всяко тях са подавани Възражения, като съответно е заведено административно дело. Всички производства са протекли пред АССГ. От тях в **2 случая е потвърдена** финансовата корекция.

От водените дела 2 са обжалвани на горна инстанция – пред ВАС.

По **2 дела** са потвърдени финансовите корекции.

- **Нарушение на материалния закон**

- Установено е нарушение на чл. 67 от Закона за обществените поръчки (ЗОП), като възложителят е изискал предварително представяне на доказателства, в противоречие със закона. Това действие е в несъответствие с изискванията на ЗОП и представлява неправомерно ограничаване на конкуренцията.

- **Правилно приложение на процесуалните правила**

- Не е налице нарушение на съдопроизводствените норми. Административното производство е проведено при спазване на процесуалните изисквания, като на страните е осигурено правото на защита и изслушване.

- **Правилна квалификация на нарушението**

- Нарушението е правилно квалифицирано по т. 9 от Приложението към Наредбата за налагане на финансови корекции по ЗУСЕСИФ. Характерът на нарушението съответства на посочената точка, тъй като засяга неправомерни условия в процедурата по възлагане.

Няма налични Решения, издадени след препоръка на ИА ОСЕС по този бенефициент.

1.22. Фондация „Фондация за прозрачни регламенти“

- Следващия бенефициент е **Фондация „Фондация за прозрачни регламенти“**, ЕИК: 175465788 с Агрес на седалище: гр. София, общ. Столична, бул. ЦАР БОРИС III 168, БЦ АНДРОМЕДА, ЕТ.1, ОФИС 13. Общо водените производства срещу **Фондация „Фондация за прозрачни регламенти“**, са 2 на броя, от които 2 броя Процедура на избор с публична покана по ЗУСЕСИФ (ЗУСЕФСУ) и ПМС 160 от 01.07.2016 .

- Наложени са следните Финансови корекции: ФК-2019-170 от 07.06.2019 и ФК-2021-271 от 11.02.2021.
- Етапите на нередност са както следва –
 - Провеждане по 2 случая.
- По **1 случай** на нередности са издадени по чл. 70, ал. 1, т. 9 от ЗУСЕСИФ (ЗУСЕФСУ).
- Установените нередности по наредбата са
 - 1 случай по т. 9 от Приложение № 1 към чл. 2, ал. 1 от Наредбата за посочване на нередности.

- 1 случай по т. 11, б. „б“ от Приложение № 1 към чл. 2, ал. 1 от Наредбата за посочване на нередности.

Срещу всяко тях са подавани възражения, като съответно е заведено административно дело. Всички производства са протекли пред АССГ. От тях в **1 случай е потвърдена** финансовата корекция.

По **1 случай** е отменена финансовата корекция. По **1 случай** финансовата корекция е отменена на основание противоречие с материално правни разпоредби.

Основанието за отмяна е **чл.146 т.4 АПК**.

Мотивите на съда са следните:

- **Несъответствие между мотивите и диспозитива на акта**

- Посочени са различни правни основания – т.11, б. „а“ и „б“ от Приложение № 1 към ПМС № 160/2016, което води до неяснота в правната квалификация на нередността. Въпреки че е било признато нарушение на чл. 50, ал. 1 от ЗУСЕСИФ и чл. 3 от ПМС № 160/2016, обосновката на административния акт е била неправилна и немотивирана. Това е довело до процесуално нарушение и до отмяна на акта от съда.

От водените дела 2 са обжалвани на горна инстанция – пред ВАС. И двете решения на АССГ са отменени.

По **1 брой** дела е потвърдена финансовата корекция, като е отменено решението на АССГ. Мотивите на съда са нарушение на материалния закон са следните:

- ВАС определя, че **правната квалификация в диспозитива е правилна** и съответства на корекция. ВАС приема, че грешката в мотивите е очевидна, но не засяга волята на органа, нито правото на защита на бенефициента.

По **1 брой** дела са отменени финансовите корекции. От тях **1 брой** е поради нарушение на материалния закон, нарушение на съдопроизводствените правила и необоснованост.

Основанията на съда са следните:

- **Липса на правилно представена фактическа обстановка**

- Административният акт не съдържа конкретно описание на фактическите обстоятелства, които да обосноват твърдяното нарушение. Не е посочено в какво

точно се състои нарушението, което прави акта немотивиран.

- **Нарушение на материалния закон:**

- Посочената непълнота и липса на конкретика в съдържанието на акта водят до нарушение на материалноправните разпоредби, приложими за конкретния случай.

- **Процесуални нарушения и необоснованост**

- Актът е постановен в противоречие с основни процесуални правила, като липсва необходимата обосновка и анализ на релевантните факти и доказателства, което също го прави незаконосъобразен.

- Така решенията за отмяна на финансова корекция се основават на:

- Нарушение на материалния закон, нарушение на съдопроизводствените правила и необоснованост – 1 брой.

Няма налични Решения, издадени след препоръка на ИА ОСЕС по този бенефициент.

1.23. Община Смолян

- Следващия бенефициент е **Община Смолян** ЕИК: 000615118 с Адрес на седалище: гр. Смолян, общ. Смолян, бул. БЪЛГАРИЯ № 12. Общо водените производства срещу **Община Смолян**, са 3 на брой, от които 3 броя Процедура по обществена поръчка.

- Наложени са следните Финансови корекции: ФК- 2018-106/ 12.01.2018, ФК- 2016-31 от 29.11.2016, ФК-2018-124 от 29.06.2018.

- Етапите на нередност са както следва –

- Провеждане по 2 случая.
- Подготовка и откриване по 1 случай.

- По **3 случая** на нередности са издадени по чл. 70, ал. 1, т. 9 от ЗУСЕСИФ (ЗУСЕФСУ).

- Установените нередности по наредбата са

- 2 случая по т. 9 от Приложение № 1 към чл. 2, ал. 1 от Наредбата за посочване на нередности.
- 1 случай по т. 4 от Приложение № 1 към чл. 2, ал. 1 от Наредбата за посочване на нередности.

Срещу всяко тях са подавани възражения, като съответно е заведено административно дело. Всички производства са протекли пред АССГ. По делата едното е потвърдено частично, а в последствие върнато за ново издаване от административния орган.

От тях в **3 случая е потвърдена** финансовата корекция.

По **1 случай** е отменена финансовата корекция частично, преди да бъде върната за ново издаване. По **1 случай** съществено нарушение на административно производствени правила и противоречие с материално правни разпоредби.

Основанието за отмяна е **чл.146 т.3 АПК и чл.146 т.4 АПК**.

Мотивите на съда са следните:

- **Определи ясно основанието**, върху което се налага корекцията.
- **Липсват мотиви**, които да обосновават процента на корекцията.

От водените дела 2 са обжалвани на горна инстанция – пред ВАС. И **2 броя** решения на АССГ са потвърдени.

Няма налични Решения, издадени след препоръка на ИА ОСЕС по този бенефициент.

1.24. Изпълнителна агенция "Автомобилна администрация" (ИААА)

- Следващия бенефициент е **Изпълнителна агенция "Автомобилна администрация" (ИААА)**, ЕИК: 121410441 с Адрес на седалище: гр. София, общ. Столична, ул. ГУРКО, № 5. Общо водените производства срещу **Изпълнителна агенция "Автомобилна администрация" (ИААА)**, са 2 на брой, от които 2 броя Процедури по обществена поръчка.
 - Наложени са следните Финансови корекции: ФК-2023-355 от 16.10.2023 и ФК-2023-354 от 09.10.2023.
- Етапите на нередност са както следва –
 - Провеждане по 2 случая.
- По **2 случая** на нередности са издадени по чл. 70, ал. 1, т. 9 от ЗУСЕСИФ (ЗУСЕФСУ).
- Установените нередности по наредбата са
 - 2 случая по т. 9.1, б. „а“ от Приложение № 1 към чл. 2, ал. 1 от Наредбата за посочване на нередности.

Срещу всяко тях са подавани възражения, като съответно е заведено административно дело. Всички производства са протекли пред АССГ. От тях в **1 случай** е потвърдена финансовата корекция.

В **1 случай** е **отменена** финансовата корекция.

По **1 случай** финансовата корекция е отменена на основание противоречие с материално правни разпоредби на основание **чл. 146, ал. 4 от ГПК**.

Мотивите на съда са следните:

- **Приложимост на Закона за туризма (ЗТ)**

- Дейността на „Еврика ЗМ“ ЕООД има някои признаци на туристическа услуга, но не попада в приложното поле на ЗТ, защото основната дейност е провеждане на обучение (обучение на специализирана администрация, лектори, издаване на сертификати). Туристическите услуги (напр. настаняване, транспорт) са второстепенни и служат само за обезпечаване на обучението, а не се предоставят „по занятие“.

- **Относно чл. 60, ал. 1 от ЗОП:**

- Тази разпоредба дава възможност, но не задължение на възложителя да изисква регистрация в търговски/професионален регистър;
- Следователно, не упражняването на тази възможност не представлява нарушение на ЗОП.

- **Твърдяното нарушение не съответства на дефиницията за нередност по т. 9.1, б. „а“ от Приложение 1 към чл. 2, ал. 1 на Наредбата.**

От водените дела 2 са обжалвани на горна инстанция – пред ВАС.

По **2 дела** са отменени финансовите корекции. От тях **2 броя** е поради нарушение на материалния закон.

Основанията на съда са следните:

- **Чл. 60, ал. 1 ЗОП има диспозитивен, а не императивен характер**

- Разпоредбата не създава задължение, а дава възможност на възложителя да изиска регистрация в търговски или професионален регистър.
- Следователно, липсата на подобно изискване не представлява нарушение.

- **Не е налице нарушение по смисъла на чл. 60, ал. 1 ЗОП във връзка с чл. 61, ал. 2 ЗТ**

Чуждестранни кореспонденти- Швейцария, Русия, Израел, Обединени арабски емирства

Местни кореспонденти- София, Пловдив, Бургас, Варна, Русе, Плевен, Ловеч, Враца, Благоевград

- Аргументира се, че не може да се приеме, че възложителят е нарушил ЗОП, когато не е въвел критерий, който не е задължителен.
- **Квалификацията на предполагаемото нарушение по т. 9.1, б. а) от Приложение 1 към Наредбата е неправилна**
 - Нарушението, според органа, касае липса на критерий за подбор, а не липса на публикуване.
 - Това означава, че съдържанието на твърдяното нарушение не съответства на формулировката в Наредбата, което прави правната квалификация погрешна.
- **Не е доказано наличие на нередност по смисъла на Регламент 1303/2013**
 - Аргументира се, че услугите не съставляват туристически пакет, тъй като основната дейност е обучение, а останалите са спомагателни.
 - Липсват доказателства за реално причинени вреди или неправомерно разходване на средства, каквито са нужни за да е налице нередност по смисъла на чл. 2, т. 36 от Регламент 1303/2013.
- Така решенията за отмяна на финансова корекция се основават на:
 - Нарушение на материалния закон – 2 броя.

Няма налични Решения, издадени след препоръка на ИА ОСЕС по този бенефициент.

1.25. Администрация на Министерския Съвет

- Следващия бенефициент е **Администрация на Министерския Съвет**, ЕИК: 000695025 с Адрес на седалище: гр. София, бул. "Дондуков" 1. Общо водените производства срещу **Администрация на Министерския Съвет**, са 2 на брой, от които 2 броя Процедури по обществена поръчка.
 - Наложени са следните Финансови корекции: ФК-2021-288/16.09.2021 и ФК-2019-175 от 05.08.2019.
- Етапите на нередност са както следва –
 - Провеждане по 1 случай.
 - Откриване по 1 случай.
- По **2 случая** на нередности са издадени по чл. 70, ал. 1, т. 9 от ЗУСЕСИФ (ЗУСЕФСУ).

Чуждестранни кореспонденти- Швейцария, Русия, Израел, Обединени арабски емирства

Местни кореспонденти- София, Пловдив, Бургас, Варна, Русе, Плевен, Ловеч, Враца, Благоевград

- Установените нередности по наредбата са
 - 1 случай по т. т. 10, б. "б" от Приложение № 1 към чл. 2, ал. 1 от Наредбата за посочване на нередности.
 - 1 случай по т. т. 3 от Приложение № 1 към чл. 2, ал. 1 от Наредбата за посочване на нередности.

Срещу всяко тях са подавани възражения, като съответно е заведено административно дело. Всички производства са протекли пред АССГ. От тях в **1 случай** е потвърдена финансовата корекция, а в **1 случай** жалбата е оставена без разглеждан, тъй като е подадена от страна без процесуална легитимация.

От водените дела 1 е обжалвано на горна инстанция – пред ВАС.

По **1 дело** е потвърдена финансовата корекция, поради липса на нарушение на материалния и процесуалния закон, а и актът не може да се оспорва от лице, което не е засегнато.

Няма налични Решения, издадени след препоръка на ИА ОСЕС по този бенефициент.

1.26. Община Перник

- Следващия бенефициент е **Община Перник**, ЕИК: 000386751 с Адрес на седалище: гр. Перник, общ. Перник, пл. СВ.ИВАН РИЛСКИ. Общо водените производства срещу **Община Перник**, са 2 на брой, от които 2 броя Процедури по обществена поръчка.
 - Наложени са следните Финансови корекции: ФК-2016-15 от 01.09.2016 и ФК-2017-50/09.03.2017.
- Етапите на нередност са както следва –
 - Провеждане по 2 случая.
- По **2 случая** на нередности са издадени по чл. 70, ал. 1, т. 9 от ЗУСЕСИФ (ЗУСЕФСУ).
- Установените нередности по наредбата са
 - 2 случая по т. 9 от Приложение № 1 към чл. 2, ал. 1 от Наредбата за посочване на нередности.

Срещу всяко тях са подавани възражения, като съответно е заведено административно дело. Всички производства са протекли пред АССГ. От тях в **1 случай** е потвърдена финансовата корекция.

В **1 случай** е **отменена** финансовата корекция.

По **1 случай** финансовата корекция е отменена на основание противоречие с материално правни разпоредби на основание **чл. 146, ал. 4 от ГПК**.

Мотивите на съда са следните:

- **Липса на яснота и мотивировка относно нарушението:**

- В акта не е изяснено по какъв конкретен начин използваната терминология води до нарушение по т. 9 от Методологията. Липсва логическа и правна връзка между посоченото нарушение и реалното му проявление. Не е аргументирано и как именно това нарушение води до вреда за бюджета, нито е дадено обосновано становище за начина на изчисляване на тази вреда.

- **Необоснован размер на наложената финансова корекция:**

- Размерът на корекцията е определен произволно, без да е доказано финансовото отражение на твърдяното нарушение. Не е направен конкретен анализ за това дали и в каква степен действително е настъпила щета за бюджета, което е задължителен елемент при определяне на финансовата корекция.

От водените дела 2 са обжалвани на горна инстанция – пред ВАС.

По **1 дело** е частично отменена финансовата корекция поради нарушение на материалния закон.

Основанията на съда са следните:

- **Грешно определен процент за финансова корекция**

- Управителният орган е следвало да наложи финансова корекция върху разходите, съобразно процента на съфинансиране от Европейския съюз – 85 %, съгласно ЗУСЕСИФ. Поради това, именно този процент следва да се използва като основа за определяне на финансовата корекция.

- Така решенията за отмяна на финансова корекция се основават на:

- Нарушение на материалния закон – 1 брой.

Няма налични Решения, издадени след препоръка на ИА ОЕСС по този бенефициент.

1.27. Фондация „Северозападен институт за младежки политики“

- Следващия бенефициент е **Фондация „Северозападен институт за младежки политики“**, ЕИК: 176869561 с Адрес на седалище: гр. Монтана, ул. Веренишка, 60, ет.2. Общо водените производства срещу **Фондация „Северозападен**

институт за младежки политики“, са 2 на брой, от който 2 броя Процедура на избор с публична покана по ЗУСЕСИФ (ЗУСЕФСУ) и ПМС 160 от 01.07.2016 .

- Наложени са следните Финансови корекции: ФК-2023-339 от 09.06.2023 и ФК-2024-370 от 02.08.2024.
- Етапите на нередност са както следва –
 - Провеждане по 1 случай.
 - Подготовка и провеждане по 1 случай.
- По **2 случая** на нередности са издадени по чл. 70, ал. 1, т. 9 от ЗУСЕСИФ (ЗУСЕФСУ).
- Установените нередности по наредбата са
 - 1 случай по т.11, б. „б“ от Приложение № 1 към чл. 2, ал. 1 от Наредбата за посочване на нередности.
 - 1 случай по т.14 от Приложение № 1 към чл. 2, ал. 1 от Наредбата за посочване на нередности.

Срещу всяко тях са подавани възражения, като съответно е заведено административно дело. Всички производства са протекли пред Административен съд Монтана. От тях в **1 случай** е потвърдена финансовата корекция.

В 1 случай е отменена финансовата корекция.

По **1 случай** финансовата корекция е отменена на основание противоречие с материално правни разпоредби на основание **чл. 146, ал. 4 от ГПК.**

Мотивите на съда са следните:

- **Липса на нередност по смисъла на чл. 2, §36 от Регламент (ЕС) № 1303/2013**
 - Посочените действия не съставляват "нередност" по смисъла на европейското законодателство, тъй като липсва установена нито неправомерност, нито вреда за бюджета на Съюза.
- **Неправилна правна квалификация на нарушенията**
 - Деянията не отговарят на съществени елементи на "нередност", поради което неправомерно са третиран като такива. Квалификацията им като нередност е правно необоснована.
- **Опит за заобикаляне на влязло в сила съдебно решение**
 - В случая е налице нарушение на чл. 71, ал. 4 от ЗУСЕФСУ, като се прави опит за повторно разглеждане на вече разрешен от съда

казус – Решение № 7019/07.06.2024 г. на ВАС, с което е приключен спор по същия предмет и между същите страни.

- **Неправилно приложение на материалния закон**

- Неправилно тълкуване и прилагане на чл. 73 от ЗУСЕФСУ;
- Нарушение при прилагането на Наредбата за определяне на нередностите и реда за тяхното докладване и финансовите корекции – липсва конкретна връзка между описаните факти и приложимите правни основания.

От водените дела 2 са обжалвани на горна инстанция – пред ВАС.

По **2 дело** е отменена финансовата корекция поради нарушение на материалния закон, като едно Решение за потвърждение на Административен съд Монтана е отменено.

Основанията на съда са следните:

- **Нарушение на чл. 8, ал. 2 от ПМС №160/2016**

- Бенефициентът не е уведомил писмено участника за липсващ документ или нередовност, както изисква разпоредбата.

- **Липсва доказателства**

- При надлежно уведомяване участникът би представил липсващата декларация. Следователно, не може да се приеме със сигурност, че би бил класиран на първо място и определен за изпълнител.

- **Неправилно е приложен диференциалният подход при определяне на финансовата корекция**

- Не е доказано настъпване на конкретна щета за бюджета. При такова нарушение следва да се приложи процентна корекция по таблицата с типовете нередности.

- **Липсва причинно-следствена връзка между нарушението и настъпването на вреда**

- Не е установено, че разликата в ценовите предложения представлява реална и пряка щета.

- Така решенията за отмяна на финансова корекция се основават на:

- Нарушение на материалния закон – 1 брой.
- Нарушение на материалния закон и необоснованост – 1 брой.

Няма налични Решения, издадени след препоръка на ИА ОСЕС по този бенефициент.

1.28. Министерство на регионалното развитие и благоустройството (МРРБ)

- Следващия бенефициент е **Министерство на регионалното развитие и благоустройството (МРРБ)**, ЕИК: 831661388 с Адрес на седалище: гр. София, общ. Столична, ул. КИРИЛ И МЕТОДИЙ, № 17-19. Общо водените производства срещу **Министерство на регионалното развитие и благоустройството (МРРБ)**, са 2 на брой, от които 2 броя Процедура по обществена поръчка.
 - Наложени са следните Финансови корекции: ФК-2017-93 от 20.10.2017 и ФК-2017-93 от 20.10.2017.
- Етапите на нередност са както следва –
 - Провеждане по 1 случай.
 - Подготовка и откриване по 1 случай.
- По **2 случая** на нередности са издадени по чл. 70, ал. 1, т. 9 от ЗУСЕСИФ (ЗУСЕФСУ).
- Установените нередности по наредбата са
 - 2 случая по т. 9 от Приложение № 1 към чл. 2, ал. 1 от Наредбата за посочване на нередности.

Срещу всяко тях са подавани възражения, като съответно е заведено административно дело. Всички производства са протекли пред АССГ. От тях в **1 случай** е потвърдена финансовата корекция.

В **1 случай** е **частично отменена** финансовата корекция.

По **1 случай** финансовата корекция е отменена на основание противоречие с материално правни разпоредби на основание **чл. 146, ал. 4 от ГПК**.

Мотивите на съда са следните:

- **Определяна на основата за финансовата корекция:**
Съдът определя за основа на финансовата корекция само допустимите разходи, финансирани със средства от Европейския социален фонд.
- **Съдът отхвърля жалбата на МРРБ в останалата ѝ част.**

От водените дела 2 са обжалвани на горна инстанция – пред ВАС.

По **1 дело** е потвърдена финансовата корекция.

По **1 дело частично е отменена** финансовата корекция поради нарушение на материалния закон.

Основанията на съда са следните:

- **Съгът потвърждава**, че има нередност с потенциален ефект върху бюджета на ЕС, като ограничава обхвата на финансовата корекция само до европейското финансиране, изключвайки националното съфинансиране.
- Така решенията за отмяна на финансова корекция се основават на:
 - Нарушение на материалния закон – 1 брой.

Има налично **1 брой** Решение, издадено след препоръка на ИА ОСЕС по този бенефициент по ФК-2017-93 от 20.10.2017. Решението е отменено частично в частта за размера на финансовата корекция.

1.29. Инцидентни случай – 1 брой гела

От останалите 37 случая на наложени финансови корекции са по инцидентни случаи по един бенефициент. В тази връзка следва да се посочат и връзките между тези инцидентно наложени финансови корекции.

От 37 случая са наложени финансови корекции по 27 случая по процедура по обществена поръчка и 10 случая по процедура на избор с публична покана по ЗУСЕСИФ (ЗУСЕФСУ) и ПМС 160 от 01.07.2016 г.

- Наложени са следните Финансови корекции:

Бенефициент	Номер на финансова корекция
Фондация „Икономика и право“	ФК-2021-290 от 11.10.2021
НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ	ФК-2020-216/24.01.2020 г.
Община Пловдив	ФК-2016-22 от 26.09.2016г.
Изпълнителна агенция по околна среда (ИАОС)	ФК-2023-340/19.06.2023
Областен информационен център – Ямбол	ФК-2016-14 от 25.08.2016 г.
Регионална здравна инспекция – Кърджали	ФК-2022-321 от 11.05.2022 г.
Сдружение „Международен център за развитие“	ФК-2023-342/07.07.2023
Областни дирекции по безопасност на храните	ФК-2022-317 от 19.04.2022 г.

Чуждестранни кореспонденти- Швейцария, Русия, Израел, Обединени арабски емирства

Местни кореспонденти- София, Пловдив, Бургас, Варна, Русе, Плевен, Ловеч, Враца, Благоевград

Сдружение „Професионална асоциация Европейски и национални програми за развитие“	ФК-2020-223 от 18.02.2020
Сдружение „Спортен клуб Приорити спорт“	ФК-2020-217 от 27.01.2020
Дипломатически институт към Министерство на външните работи.	ФК-2017-69 от 06.07.2017
Сдружение „Гражданско Сдружение право на избор“	ФК-2019-198 от 18.11.2019
Областна дирекция по безопасност на храните – Велико Търново (ОДБХ – Велико Търново)	ФК-2022-317 от 19.04.2022
Министерство на вътрешните работи (МВР) чрез Института по психология към МВР	ФК-2018-123 от 25.06.2018
Областна дирекция по безопасност на храните – Враца (ОДБХ-Враца)	ФК-2022-317 от 19.04.2022
Община Пловдив	ФК-2016-29 от 10.11.2016
Областна дирекция по безопасност на храните – Варна (ОДБХ-Варна)	ФК-2022-317 от 19.04.2022
Областна дирекция по безопасност на храните – Пловдив (ОДБХ-Пловдив)	ФК-2022-317 от 19.04.2022
Комисия за защита на потребителите (КЗП)	ФК-2021-273 от 05.03.2021
Министерство на културата	ФК-2020-241 от 01.07.2020
Регионална здравна инспекция – Плевен	ФК-2023-350 от 19.09.2023
Комисия за финансов надзор (КФН)	ФК-2021-296 от 01.12.2021
Областна дирекция по безопасност на храните – Сливен (ОДБХ – Сливен)	ФК-2022-317 от 19.04.2022

Сдружение „Национален институт по обществени поръчки“	ФК-2021-296 от 09.11.2021
Омбудсман на Република България	ФК-2019-193 от 11.11.2019
Национален осигурителен институт (НОИ)	ФК-2022-326 от 10.08.2022
Областна дирекция по безопасност на храните – Благоевград (ОДБХ-Варна)	ФК-2022-317 от 19.04.2022
Община Монтана	ФК-2017-102 от 15.12.2017
Главна дирекция "Охрана"	ФК-2023-338 от 16.05.2023
Министерство на електронното управление (МЕУ) като правопреемник на Държавна агенция „Електронно управление“ (ДАЕУ)	ФК-2022-303 от 13.01.2022
Сдружение „ОГЪН И МОРЕ“	ФК-2019-202 от 27.11.2019
Сдружение „Национален борд по туризъм“	ФК-2019-208 от 11.12.2019
Областна дирекция по безопасност на храните – Хасково (ОДБХ-Хасково)	ФК-2022-317 от 19.04.2022
Сдружение „Експертен пул – България“	ФК-2019-180 от 02.10.2019
Сдружение „Спортен клуб по баскетбол Перущица“	ФК-2022-330 от 14.12.2022
Комисия за защита на конкуренцията	ФК-2024-361 от 04.01.2024
Министерство на вътрешните работи	ФК- 2016 -34/08.12.2016

- Етапите на нередност са както следва:
- Изпълнение по 1 случай.
- Откриване и провеждане по 1 случай.
- Подготовка по 6 случая.

- Подготовка и провеждане по 7 случая.
- Подготовка, откриване и провеждане по 2 случая.
- Провеждане по 20 случая.
- По 36 случая на нередности са издадени по чл. 70, ал. 1, т. 9 от ЗУСЕСИФ (ЗУСЕФСУ), а по 1 случай по чл. 70, ал. 1, т. 7 от ЗУСЕСИФ (ЗУСЕФСУ).
- Установените нередности по наредбата са

Вид/описание на нередност от Наредбата за посочване на нередности	Брой случаи
т. 11, б „б“ от Приложение № 1 към чл. 2, ал. 1 от Наредбата за посочване на нередности	3 случая
т. 11, б „а“ от Приложение № 1 към чл. 2, ал. 1 от Наредбата за посочване на нередности	12 случая
т. 3 от от Методологията по чл. 6 от ПМС № 134/2010г.	1 случай
т. 9.1, б „а“ от Приложение № 1 към чл. 2, ал. 1 от Наредбата за посочване на нередности	4 случая
т. 9 от Приложение № 1 към чл. 2, ал. 1 от Наредбата за посочване на нередности	3 случая
т. 13 от Методологията по чл. 6 от ПМС № 134/2010г.	1 случай
т. 4 от Приложение № 1 към чл. 2, ал. 1 от Наредбата за посочване на нередности	1 случай
т. 14 от Приложение № 1 към чл. 2, ал. 1 от Наредбата за посочване на нередности	4 случая
т. 21 от Приложение № 1 към чл. 2, ал. 1 от Наредбата за посочване на нередности	6 случая
т. 1, б. „а“ от Приложение № 1 към чл. 2, ал. 1 от Наредбата за посочване на нередности	3 случая

т. 21 от Приложение № 1 към чл. 2, ал. 1 от Наредбата за посочване на нередности	2 случая
т. 17 от Приложение № 1 към чл. 2, ал. 1 от Наредбата за посочване на нередности	1 случай
т. 10, б. „а“ от Приложение № 1 към чл. 2, ал. 1 от Наредбата за посочване на нередности	1 случай
т. 6 от Приложение № 1 към чл. 2, ал. 1 от Наредбата за посочване на нередности	1 случай

Срещу всяко тях са подавани възражения, като съответно е заведено административно дело. Преимуществено производствата са протекли пред АССГ.

По **21 случая** е потвърдена финансовата корекция.

По **1 случай** финансовата корекция е частично потвърдена на основание чл.146 т.4 от АПК поради противоречие с материалноправни разпоредби, като мотивите на съда са:

- **УО не е приложил коректно изискванията на ЗОП**, като грешно е преценил, че определено техническо изискване в процедурата е дискриминационно, но не е посочил кой гоставчик би облагодетелствало.

По **15 случая** финансовата корекция е отменена.

Основанието за отмяна е противоречие с материално правни разпоредби на основание чл. 146, ал. 4 от ГПК по **11 случая**. Мотивите на съда са следните:

- **Липса на нередност по чл. 70, ал. 1, т. 9 от ЗУСЕСИФ**

Съдът намира, че няма нередност, свързана с нарушения по Закона за управление на средствата от Европейския съюз или със Закона за обществените поръчки. Не се доказва, че обучението е туристическа дейност или че са били извършвани туристически услуги, които да изискват регистрация по Закона за туризма (ЗТ).

- **Няма доказателства за конфликт на интереси**

Не са представени доказателства за съществуването на конфликт на интереси по смисъла на ЗОП и не е доказано, че изборът на изпълнител е бил повлиян от външни фактори или лични облаги.

- **Неправилна квалификация на нарушенията**

Квалификацията на нарушението по Наредбата за нередностите, както и преценката, че възложителят е допуснал нарушение, е считана за неправилна. Липсва доказателства за нарушение на финансовите правила, които да изискват финансова корекция.

- **Липса на доказателства за облага или неправомерен избор на изпълнител**

Не е доказано, че участниците в процедурата са били облагодетелствани, или че е имало влияние върху избора на изпълнителя. Повтарянето на участниците не е само по себе си доказателство за нарушение, ако не се подкрепя с допълнителни доказателства.

- **Неправилно определяне на адресат на акта**

Съдът установява, че актът е незаконосъобразен поради неправилно определен адресат, като се посочва, че Институтът по психология на Министерството на вътрешните работи (ИП на МВР) няма правосубектност за извършване на определени действия.

- **Неясно подведени правни основания**

В акта има несъответствия и липса на ясни мотиви относно конкретното правно основание, което трябва да е използвано за квалифициране на нарушението. Това е довело до противоречие с материалните разпоредби и целите на закона.

Основанието за отмяна е Противоречие с материалноправни разпоредби и несъответствие с целта на закона на основание чл.146 т.4 АПК и чл.146 т.5 АПК по **2 случая**. Мотивите на съда са следните:

- **Липса на индивидуални мотиви за конкретния случай:**

Това може да означава, че при вземането на решението не са взети предвид специфичните обстоятелства на случая или че мотивите са твърде общи и не отговарят на специфичните обстоятелства.

- **Неправилно е прието наличие на конфликт на интереси:**

Членството в сдружение или съдружие само по себе си не доказва автоматично наличие на конфликт на интереси. Трябва да се установи конкретно влияние, което да доведе до конфликт.

*Чуждестранни кореспонденти- Швейцария, Русия, Израел, Обединени арабски емирства
Местни кореспонденти- София, Пловдив, Бургас, Варна, Русе, Плевен, Ловеч, Враца, Благоевград*

- **Съществено нарушение на материалноправни разпоредби:**

Това може да се отнася до факта, че са нарушени важни материалноправни норми, свързани с обществените поръчки, което води до изкривяване на процеса.

- **Неспазване на целта на закона:**

Финансирането, ако е изпълнило целта си (например, за определен проект), не трябва да бъде подложено на ограничения, които противоречат на основната цел на закона – да осигури справедлив и конкурентен процес.

Основанието за отмяна е Съществено нарушение на административно производствени правила и противоречие с материалноправни разпоредби на основание чл.146 т.3 АПК и чл.146 т.4 АПК по **1 случай**. Мотивите на съда са следните:

- **Нарушение на процедурни правила** – неясен размер на разходите и корекциите.
- **Противоречие с материалния закон** – липсата на задължителна регистрация по ЗТ е в правото на възложителя да преценява (чл. 60 ЗОП).
- **Липса на вреда и доказано неправомерно разходване на средства.**

Основанието за отмяна е Съществено нарушение на административно производствените правила, противоречие с материалноправни разпоредби, и несъответствие с целта на закона на основание чл.146 т.3 АПК, чл.146 т.4 АПК и чл.146 т.5 АПК по **1 случай**. Мотивите на съда са следните:

- **Нарушение на процедурните правила** – Смесване на процедурите по верификация и финансова корекция, както и нарушаване на изискванията по ЗУСЕФСУ и Наредбата.
- **Несъответствие с целта на закона** – Органът не е изпълнил указанията на ВАС за произнасяне по верификация, а е издал акт за финансова корекция.
- **Неспазване на процедурата** – Липса на обективизирана проверка и неправилно проведена процедура по чл. 73 от ЗУСЕФСУ.

От водените дела 29 са обжалвани на горна инстанция – пред ВАС, а 9 дела не са и по тях финансовите корекции са влезли в сила след първоинстанционното решение.

По **9 дела** е потвърдена финансовата корекция, като по 2 случая е отменено първоинстанционното решение за отмяна на финансовата корекция.

По **1 дело** е потвърдена частичната отмяна на финансовата корекция поради нарушение на материалния закон, като мотивите на съда са:

- **УО не е приложил коректно изискванията на ЗОП**, като грешно е преценил, че определено техническо изискване в процедурата е дискриминационно, но не е посочил кой доставчик би облагодетелствало.

По **17 дела** е отменена финансовата корекция, като по 4 случая е отменено първоинстанционното решение за потвърждение на финансовата корекция.

По 8 случая основанието за отмяна е нарушение на материалния закон.

- **Не е налице нарушение на Закона за туризма (ЗТ):** Според съдебното решение, транспортът и настаняването се разглеждат като спомагателни услуги в рамките на туристическата дейност, което означава, че не е задължително да се регистрирате по ЗТ. Тази позиция е потвърдена от първоинстанционния съд, който не е намерил нарушение на чл. 60, ал. 1 във връзка с чл. 61, ал. 2 от ЗТ.
- **Липса на доказателства за конфликт на интереси:** Не са установени факти или доказателства, които да потвърдят наличие на конфликт на интереси, както и няма установена връзка между комисията и изпълнителя. Въпреки подозрения, не е доказано, че някой е получил облага от изборите, които са направени.
- **Нарушение на материалния закон:** Проблемите, посочени в мотивите на актовете, са свързани с липса на яснота относно нарушената правна норма и фактическите основания за корекциите. Възниква и въпросът за необосноваността на размера на корекциите, както и за неправилната квалификация на нередността. ВАС (Върховният административен съд) приема, че методиката за оценка е обективна и ясно дефинирана, и няма нарушение по смисъла на ЗУСЕСИФ и Наредбата.
- **Липса на доказани нарушения на конкуренцията:** Няма пряко доказателство за вреда, причинена от нарушените процедури, и не се установяват условия за нарушаване на принципите за конкуренция.
- **Административен акт незаконосъобразен:** ВАС отменя решението на АССГ и на ръководителя на УО на ОПДУ, като приема, че административният акт е

*Чуждестранни кореспонденти- Швейцария, Русия, Израел, Обединени арабски емирства
Местни кореспонденти- София, Пловдив, Бургас, Варна, Русе, Плевен, Ловеч, Враца, Благоевград*

незаконосъобразен поради нарушение на материалния закон, което е основание за отмяна на решението.

По 2 случая основанията за отмяна е необоснованост.

По 6 случая основанията за отмяна е нарушение на материалния закон и необоснованост.

По 1 случай основанията за отмяна е нарушение на материалния закон, необоснованост и нарушение на съдопроизводствените правила.

- Така решенията за отмяна на финансова корекция се основават на:
 - Нарушение на материалния закон – 8 броя.
 - Необоснованост – 2 броя.
 - Нарушение на материалния закон и необоснованост – 6 броя.
 - Нарушение на материалния закон, необоснованост и нарушение на съдопроизводствените правила – 1 брой.

Има налично 2 броя Решения, издадени след препоръка на ИА ОСЕС - по бенефициент **Дипломатически институт към Министерство на външните работи** по ФК-2017-69 от 06.07.2017 и по бенефициент **Комисия за защита на конкуренцията** по ФК-2024-361 от 04.01.2024.

- **Изисквания за доказателства:**

Според констатациите на Сертифициращия орган (май 2017 г.), участниците в обществената поръчка не са задължени да представят доказателства за извършените доставки и икономическото състояние на участниците заедно с ЕЕДОП (Европейския единен документ за обществена поръчка). Това изискване не ограничава потенциалните участници в процедурата и не води до финансови последици. Въпреки това, участниците трябва да декларират съответствието си с критериите за подбор, поставени от възложителя.

- **Правото на комисията да поиска допълнителни доказателства:**

Въпреки че участниците декларират съответствието си с критериите на етапа на подаване на офертите или заявленията, комисията по ЗОП има правото да изиска допълнителни доказателства в хода на процедурата. Това се извършва съгласно чл.

67, ал. 5 от ЗОП, който дава възможност за проверка на изпълнението на поставените условия.

- **Обосновка на бенефициента:**

УО на ОПДУ приема, че обосновката на бенефициента е правилна и че финансовото въздействие, посочено в точка 1, трябва да отпадне. Това означава, че няма основание да се смята, че изискванията за доказателства за доставки или икономическо състояние ограничават кръга на участниците и водят до финансово въздействие върху процедурата.

По бенефициент **Дипломатически институт към Министерство на външните работи** финансовата корекция е отменена.

По бенефициент **Комисия за защита на конкуренцията** финансовата корекция е потвърдена.

2. Висящи административни производства

Към момента са налични 4 броя висящи производства по финансови корекции, които не са решени окончателно от съда.

2.1. Сгружение „Спортен клуб по баскетбол Перущица“

Сгружение „Спортен клуб по баскетбол Перущица“ има една висяща процедура по обществена поръчка. Наложената финансова корекция е под номер Решение № ФК-2024-364 от 18.01.2024.

Корекцията е наложена на етап Изпълнение, като нарушената норма е чл.70 ал.1 т.7 във връзка с установена нередност по т. 6 от Приложение № 2 към чл. 2, ал. 3 от Наредбата за нередностите.

Подадено е възражение от бенефициента, въз основа на което е образувано административно производство пред Административен съд Пловдив. Съдът потвърждава Решението за финансова корекция със следните мотиви:

- **Отмяна на предишен акт:** Делото е свързано с производство пред Върховният административен съд (ВАС), които отменя акт на Управляващия орган (УО) поради неправомерно смесване на верификация с финансови корекции, без да е приключило висящото производство. ВАС не е разгледал спора по същество, а е изискал стартиране на ново производство.

- **Спазване на материалноправни разпоредби:** Според съда няма противоречие с материалноправните разпоредби, което би довело до анулиране на акта.
- **Неспазване на договорените условия:** Изпълнението на проекта не е извършено в обема и начина, договорен между бенефициента и УО. Нито един от индикаторите не е постигнат, включително индикатор CO20, който е погрешно отчетен.

Към момента няма образувано производство пред ВАС, като тече срокът за обжалване.

Решението за финансова не е изгласано въз основа на препоръка на ИА ОСЕС.

2.2. **Национален институт на правосъдието (НИП)**

Национален институт на правосъдието (НИП) има една висяща процедура по обществена поръчка. Наложената финансова корекция е под номер Решение № ФК-2025-373 от 10.01.2025.

Корекцията е наложена на етап подготовка и провеждане, като нарушената норма е чл.70 ал.1 т.9 във връзка с установена нередност по т. 2, буква „а“ от Приложение № 1 към чл. 2, ал. 1 от Наредбата за посочване на Нередности.

Подадено е възражение от бенефициента, въз основа на което е образувано административно производство пред АССГ, 79 с-в. Съдът отменя Решението за финансова корекция на основание чл.146 т.4 АПК - противоречие с материалноправни разпоредби със следните мотиви:

- **Неуверителност на предстоящите поръчки**

Съдът приема, че не е доказано, че към момента на възлагане на конкретната поръчка възложителят е имал достатъчна информация или основание да знае с достатъчна точност за предстоящите поръчки със сходен предмет. Това е важно, защото една от основните цели на анализа на сходни поръчки е да се установи дали възложителят е бил в състояние да обедини поръчките, с оглед на икономическата целесъобразност и правилото за добросъвестност. Ако възложителят не е бил наясно с бъдещите поръчки, не може да се изисква той да ги обедини в настоящата поръчка.

- **Неправилно изчисляване на периода за натрупване на сходни поръчки**

Съдът посочва, че Изпълнителният орган (УО) е допуснал грешка при изчисляването на периода на натрупване на сходни поръчки. Вместо да бъде

анализиран период от 12 месеца преди възлагането на съответната поръчка, е взет период от 46 месеца. Това не е в съответствие с разпоредбата на чл. 21, ал. 15 от Закона за обществените поръчки (ЗОП), който ясно посочва, че за целите на анализа на обединяване на поръчки, се разглеждат само предстоящи поръчки за срок от 12 месеца.

- **Неправилно прилагане на материалния закон (чл. 21, ал. 15 от ЗОП)**

Съдът категорично заявява, че е допуснато неправилно прилагане на чл. 21, ал. 15 от ЗОП. Според този текст, възложителят трябва да извърши анализ на подобни поръчки за период от 12 месеца преди възлагането на съответната поръчка. Изчисляването на 46 месеца назад е прекомерно и не се вписва в логиката на закона. Това показва, че изискванията на закона не са били спазени при извършването на анализа на сходни поръчки.

- **Правото на възложителя да не обединява поръчки**

Един от основните мотиви за решението е, че съдът приема, че възложителят има право да не обединява поръчките, ако не е имал достатъчна информация за предстоящи поръчки с подобен предмет. Това е важен елемент, защото законът не задължава възложителите да извършват обединяване на поръчки, ако те не са били наясно с тяхното бъдещо възлагане към момента на сключване на поръчката.

Към момента е образувано производство пред ВАС под номер 6710/2025 г., като е насрочено за 11.11.2025 г. 11.00 ч..

Решението за финансова е издано въз основа на препоръка на ИА ОСЕС. Мотивите в препоръката са следните:

- **Нарушение чрез заобикаляне на ЗОП**

Възложителят е избрал облекчена процедура по чл. 20, ал. 4, т. 3 от ЗОП (директно възлагане), вместо да проведе откритата процедура, която изисква публичност и конкурентност. Това е възможно само ако са изпълнени определени условия, които в този случай не са били спазени.

- **Наличието на сходни дейности**

Изборът на директно възлагане е извършен въпреки наличието на групи сходни дейности с обща прогнозна стойност над прага за директно възлагане. Тоест, възложителят е имал ясна представа за необходимостта от поръчки със

сходен предмет по няколко проекта, които ще бъдат финансирани от ЕСИФ и НФМ, но въпреки това е избрал облекчената процедура.

- **Нарушение на забраната за разделяне на поръчки**

Според чл. 21, ал. 15 от ЗОП, разделянето на поръчки с цел заобикаляне на процедурите и праговете за директно възлагане е недопустимо. Възложителят е нарушил тази забрана, като е разделил свързани поръчки, които следва да се възлагат чрез открита процедура.

- **Финансова корекция**

Въз основа на тези нарушения, на възложителя е наложена финансова корекция в размер на 100%. Това означава, че финансирането по проекта ще бъде намалено или спряно, което е част от санкциите за неправомерни действия. Корекцията е направена съгласно Наредбата за нередностите.

- **Решение за финансова корекция**

Изпълнителният орган (УО) приема становището на ИА ОСЕС и взема решение за наложена финансова корекция на основание посочените нарушения.

2.3. Национално сдружение на общините в Република България

Национално сдружение на общините в Република България има една висяща процедура по обществена поръчка. Наложената финансова корекция е под номер Решение № ФК-2025-375 от 13.01.2025.

Корекцията е наложена на етап Провеждане, като нарушената норма е чл.70 ал.1 т.9 във връзка с установена нередност по т. 11, б. „б“ от Приложение № 2 към чл. 2, ал. 3 от Наредбата за нередностите.

Подадено е възражение от бенефициента, въз основа на което е образувано административно производство пред АССГ 80 с-в. Съдът потвърждава Решението за финансова корекция.

Към момента няма образувано производство пред ВАС, като е подадена касационна жалба.

Решението за финансова е издадено въз основа на препоръка на ИА ОСЕС. Мотивите в препоръката са следните:

- **Ограничително изискване за икономическо състояние:**

- **Описание на нарушението:** НСОРБ (Националното сдружение на общините в Република България) е поставило изискване за кумулативно покриване на оборота, когато участник кандидатства за повече от една обособена позиция в поръчката. Това означава, че

участниците трябва да отговорят на изискванията за оборот за всяка обособена позиция, дори ако кандидатстват за повече от една.

- **Мотиви за нередността:**
 - **Надвишава допустимите граници по чл. 61, ал. 2 ЗОП:** Според ЗОП, изискванията за икономическо състояние не трябва да надвишават разумните граници и трябва да бъдат обосновани в документацията. В този случай, изискването не отговаря на тези критерии.
 - **Ограничаване на конкуренцията:** Това изискване води до ограничаване на броя на участниците, които могат да се състезават за поръчката, тъй като то поставя допълнителни тежести за тези, които искат да участват в повече от една позиция.
 - **Неравно третиране на участниците:** Участниците, които имат възможност да покрият тези изисквания за всяка отделна позиция, ще имат предимство пред тези, които може да не могат да изпълнят изискванията за всичките позиции.
 - **Разубеждаващ ефект за участие:** Това изискване може да възпре участниците да подават оферти за повече от една обособена позиция, като ги насърчава да се съсредоточат само върху една.
- **Незаконосъобразна методика за оценка на оферти:**
 - **Описание на нарушението:** Методиката за оценка на офертите, свързана с показателя „КТП2“ (качество), не съдържа ясни и конкретни критерии за оценка на казусите. Това води до неяснота относно начина на оценяване на качеството на офертите.
 - **Мотиви за нередността:**
 - **Липса на обективни указания:** Няма точно посочени и обективни указания за участниците и за оценителната комисия относно начина на оценяване на казусите, което остава твърде голямо пространство за субективни интерпретации.
 - **Субективна преценка на комисията:** Поради липсата на ясни критерии, оценката на офертите може да бъде извършвана на субективна основа, което води до нарушаване на принципите за равнопоставеност и справедливост.

- **Невъзможност за сравнимост и проверимост на оценките:** Поради неяснотата и липсата на обективност в методиката, оценките не могат да бъдат проверявани и сравнени, което създава рискове за неправомерни или некоректни оценки на офертите.
- **Нарушение на чл. 70, ал. 5 и ал. 7 ЗОП:** Според тези разпоредби, методиката за оценка трябва да бъде ясна, обективна и да гарантира възможност за проверка на оценките. Липсата на такива критерии нарушава тези изисквания.
- **Заклучение:**
Въз основа на тези две основни нередности, ИА ОСЕС установява, че процесът на възлагане на обществената поръчка не е съответствал на изискванията на ЗОП и нарушава принципите за публичност, равнопоставеност и справедливост в обществените поръчки. Това води до необходимостта от корекция или санкции.

2.4. Агенция "Митници"

Агенция "Митници" има една висяща процедура по обществена поръчка. Наложена финансов корекция е под номер Решение № ФК-2025-374 от 10.01.2025.

Корекцията е наложена на етап Подготовка и откриване, като нарушената норма е чл.70 ал.1 т.9 във връзка с установена нередност по 10, б. „б“ от Приложение № 2 към чл. 2, ал. 3 от Наредбата за нередностите.

Погадено е възражение от бенефициента, въз основа на което е образувано административно производство пред АССГ 55 с-в. Съдът отменя Решението за финансова корекция на основание чл.146 т.4 АПК - противоречие с материалноправни разпоредби със следните мотиви:

- **УО не е отчел комплексния характер на проекта, който включва дейности отвъд гаранционното обслужване.**

Към момента няма образувано производство пред ВАС, като е подадена касационна жалба.

Решението за финансова е издадено въз основа на препоръка на ИА ОСЕС. Мотивите в препоръката са следните:

1. **Ограничаване на конкуренцията:** Изискването за сервизна база на територията на гр. София е открито като фактор, който ограничава конкуренцията, тъй като участниците със сервизни бази в околностите на столицата не могат да се включат в процедурата.

2. **Неотносимо изискване:** Това изискване не е съотнесено към предмета на поръчката и реалните изисквания за изпълнение, което прави условието излишно и неправомерно.
3. **Нарушение на материалния закон:** Налице е нарушение на **член 2, алинея 2** във връзка с **член 59, алинея 2** от Закона за обществените поръчки (ЗОП), които предвиждат, че не трябва да се налагат необосновани ограничения, които нарушават конкуренцията.

V. Обобщение на случаите по бенефициенти, процедури, основания за отмяна

1. Тенденции по нередности

1.1. Обобщена статистика за влоговете нередности по чл. 70, ал. 1 ЗУСЕСИФ

Анализът на всички установени нередности в предоставените данни показва ясно разграничение между видовете нередности по чл. 70, ал. 1 от ЗУСЕСИФ. Преобладаващата част (над 90%) от нередностите се квалифицират по т. 9 на чл. 70, ал. 1, а значително по-малък брой случаи попадат под т. 7 или т. 3. В следващите точки са обобщени основните категории нередности, съответните им честоти, както и обяснение какво означава всяка подточка:

➤ Нередности по чл. 70, ал. 1, т. 9 (ЗУСЕСИФ)

Нарушения при възлагане на обществени поръчки или сходни процедури. Това е най-масовият вид нередност, включващ около 95% от всички установени случаи. Точка 9 обхваща всяко нарушение на правилата за избор на изпълнител, провеждане на процедура или изпълнение на договор, което води или може да доведе до ущърб за средства на ЕС. В тази категория попадат например: необосновано кратки срокове или дискриминационни условия в обществени поръчки, неправомерно разделяне на поръчки, незаконосъобразни критерии за оценка, неправилни методики, незаконосъобразни изменения на договори и др. Всички разгледани бенефициенти имат нередности именно от този тип, което подчертава, че най-честите нарушения са свързани с процедурите по ЗОП (Закона за обществените поръчки) и сходни режими.

➤ Нередности по чл. 70, ал. 1, т. 7 (ЗУСЕСИФ)

Незпълнение на одобрени индикатори по проекта. Тази подточка се отнася до случаи, при които бенефициентът не е постигнал заложените целеви показатели (индикатори) по проекта, финансиран със средства на ЕС. При такова нарушение управляващият орган може да наложи финансова корекция (дори до 100% за засегнатата част), тъй като не е изпълнена важна цел или резултат на проекта. В предоставените данни само единични случаи (около 1–2% от всички нередности) са квалифицирани по т. 7. Например, срещу Министерството на правосъдието са отчетени 2 нередности по т. 7, свързани именно с непостигане на определени проектни индикатори. Тези случаи са сравнително редки в сравнение с нарушенията по т. 9, но имат сериозни последици, тъй като поставят под съмнение ефективността на разходваните средства (непостигнати цели).

➤ **Нередности по чл. 70, ал. 1, т. 3 (ЗУСЕСИФ)**

Нарушения на основни принципи при управлението на средствата от ЕС. Точка 3 обхваща нарушения, свързани с неизпълнение на изискванията на правото на ЕС или националното право, които не са конкретно процедурни, а по-скоро принципни. Например тук спадат случаи на нарушаване на принципите за добро финансово управление, прозрачност и равнопоставеност, както и на хоризонталните принципи по Регламент (ЕС) № 1303/2013 – равни възможности и недискриминация (чл. 7) или устойчиво развитие (чл. 8). Нарушение по т. 3 може да бъде налице, ако бенефициентът не спазва тези принципи и с действие или бездействие създава риск от вреда за бюджета на ЕС. В данните се срещат само няколко нередности (около 4–5% от случаите), квалифицирани по т. 3 – например в ДАЕУ, Висшия съдебен съвет, Инспектората към ВСС, Прокуратурата и др. Тези нарушения често са оспорвани пред съда с аргументи за липса на реална щета или всички елементи на нередността. Именно по точка 3 съдилищата неведнъж приемат, че липсва пълен фактически състав на нередност, ако няма конкретно доказана финансова вреда или нарушение на правото на ЕС (само по себе си).

➤ **Други подточки на чл. 70, ал. 1**

В предоставената информация не се открояват нередности по други подточки (т. 1, 2, 4, 5, 6, 8, 10 и следващи) от ЗУСЕСИФ. Това подсказва, че сред разглежданите бенефициенти не са установени нарушения като двойно финансиране или недопустими разходи (обичайно попадащи под т. 2, за които се прилага диференциран метод), конфликт на интереси (ако е изрично уреден под отделна точка), или други специфични хипотези. Всички констатирани нередности са били обхванати от горните

три категории – най-вече процедурни нарушения (т. 9), в отделни случаи липса на постигнати резултати (т. 7) или нарушения на принципите (т. 3).

В обобщение може да се каже, че нередностите по чл. 70, ал. 1, т. 9 от ЗУСЕСИФ доминират категорично в разгледания период и набор от бенефициенти. Това означава, че неправилното прилагане на правилата за обществени поръчки и сходни процедури е основният източник на финансови корекции. Много по-рядко са установявани нередности от типа непостигане на индикатори (т. 7) или нарушения на принципи (т. 3). Тези данни насочват вниманието към необходимостта от по-добро спазване на процедурните правила при управление на проекти, тъй като именно там бенефициентите най-често допускат нарушения, водещи до финансова корекция.

1.2. Етапи на допускане на нередности и често срещани нарушения

➤ Етапи, на които се допускат нередности

В процеса на обществените поръчки и изпълнение на проектите с европейско финансиране, нередности могат да възникнат на различни етапи. Най-често нарушенията се допускат в етапите подготовка и провеждане на процедурата, по-рядко при откриване на поръчката или в хода на изпълнение на договора:

- **Етап на подготовка:**

Това е фазата на планиране и изготвяне на документацията за поръчката. Тук възложителите понякога допускат нередности като неправомерно заложили критерии за подбор или възлагане, дискриминационни изисквания в документацията, неоправдано разделяне на поръчки и др. Подобни нарушения в подготовката могат да ограничат конкуренцията и равния достъп на участниците. Например, изисквания към кандидатите, които не са свързани с предмета на поръчката или са несъразмерно строги, се считат за нередност още на ниво подготовка на процедурата.

- **Етап на откриване на процедурата:**

Това е моментът на обявяване на поръчката (публикуване на обявление или отправяне на покана). Нередности тук включват нарушения на изискванията за публичност и срокове – например, ако възложителят не публикува обявление за обществената поръчка, когато това се изисква, или ако определя прекалено кратки срокове за получаване на оферти. Подобно действие (напр. директно възлагане без надлежно обявление) нарушава принципите на прозрачност и равнопоставеност.

- **Етап на провеждане** (оценяване и възлагане):

Това е същинската фаза на конкурса – разглеждане на офертите, оценка по критериите и класиране на участниците. Тук често се срещат нередности като отклоняване от предварително обявените условия при оценяването, използване на различни или допълнителни критерии от обявените, неправомерно отстраняване или допускане на участници, липса на прозрачност при работата на комисията и др. Например, ако при оценката се приложат критерии за възлагане, които не са обявени в документацията, това нарушава закона. Също така липсата на равно третиране – например позволяване на един участник да промени офертата си по време на оценяване – се счита за сериозна нередност.

- **Етап на изпълнение** (на договора):

Това обхваща периода след избор на изпълнител – сключването и изпълнението на самия договор. Нередности на този етап най-често са свързани с незаконосъобразни изменения на договора (напр. съществени промени в обхвата, цената или сроковете, които биха изисквали нова процедура). Ако след възлагането договорът бъде изменен чрез допълнителни споразумения по начин, който заобикаля първоначалните условия или правото (например увеличение на обхвата или цената над праговете), това се квалифицира като нередност при изпълнението на проекта. Нередности на този етап се срещат по-рядко, но някои бенефициенти са имали случаи на финансови корекции именно заради неправомерни договорни изменения

➤ **Най-често срещани нередности (по точки от Наредбата)**

В приложението на Наредбата за посочване на нередности са описани типичните нарушения, които водят до финансова корекция. По-долу са обобщени най-често срещаните нередности (точки от Наредбата), установени при бенефициенти с множество нарушения, заедно с кратко обяснение за всяка:

- Точка 1 – Липса на обявление / неправомерно директно възлагане:

Неизпълнение на задължението за публикуване на обявление за обществена поръчка или неправомерен избор на процедура без обявление. Това означава, че възложителят е възложил поръчка пряко или чрез договаряне, без да я обяви надлежно, когато е бил длъжен да го направи. Нарушението засяга прозрачността и конкуренцията – затова се санкционира най-строго.

- Точка 2 – Незаконосъобразно разделяне на поръчки на части:

Искусствено разделяне на единна поръчка на по-малки части с цел прилагане на по-облекчен режим. Например строителство или доставка, които по своя обем изискват открита процедура, са разделени на няколко малки поръчки, възложени директно или с по-ниска процедура, за да се избегнат праговете. Това нарушение нарушава правилата за конкуренция и се санкционира със значителна корекция.

- Точка 3 – Липса на обосновка за неразделяне на поръчката по обособени позиции:

Когато възложителят не е разделил предмета на поръчката на обособени позиции (лотове) без да даде изискваното по закон писмено обяснение за това. Липсата на обосновка се счита за нарушение, тъй като би могла да ограничи участието на по-малки изпълнители. Обичайно тази нередност води до по-ниска корекция (напр. 5%), но все пак се следи като индикатор за ограничаване на конкуренцията.

- Точка 4 – Неправомерни срокове за получаване на оферти:

Включва нарушения, свързани със сроковете в процедурата. Това може да бъде прекалено кратък срок за подаване на оферти или заявления (по-кратък от минимално изискуемия), което поставя участниците в невъзможност да реагират. Също така тук спада и липсата на удължаване на сроковете при промяна в условията – например ако възложителят издаде съществени разяснения или промени в документацията, но не продължи срока за офертиране. И двата случая нарушават принципа за равни възможности на участниците.

- Точка 6 – Незаконосъобразен избор на облекчен рег:

Възложителят е използвал по-опростена или неподходяща процедура за възлагане, без да са налице законовите основания за това. Пример е провеждане на пряко договаряне или „покана до определени лица“ при наличие на условия за открита процедура. По същество, това е заобикаляне на по-строгите правила – нарушение, което накърнява конкуренцията и се санкционира значимо.

- Точка 8 – Пропуски в обявлението (критерии и условия):

Включва случаи, при които в обявлението за поръчка липсва задължителна информация. Например, непосочване на критериите за подбор на участниците или на критериите за възлагане и относителната им тежест в обявата за обществената поръчка. Тази нередност нарушава прозрачността – участниците не са наясно по какви правила ще се оценяват офертите им.

- Точка 9 – Неправомерни критерии за подбор/възлагане:

Заложени в документацията условия за участие или критерии за оценка, които са несъразмерни или несвързани с предмета на поръчката. Такива изисквания се смятат за дискриминационни, тъй като необосновано ограничават кръга на възможните изпълнители. Например прекомерно висок оборот, специфичен опит или квалификация, които не съответстват на реалните нужди на поръчката, биха попаднали тук. Това е една от най-често срещаните нередности, защото директно нарушава равния достъп на участниците.

- Точка 10 – Дискриминационни технически спецификации:

Определяне на технически характеристики на поръчката по начин, който неоправдано фаворизира определен продукт, технология или изпълнител. Например посочване на конкретна марка/модел без да се допуска еквивалент, или прекомерно детайлни спецификации, водещи до един възможен доставчик. Това нарушава конкуренцията и принципа за недопускане на дискриминация.

- Точка 11 – Ограничителни условия, пренятстващи конкуренцията:

Тази точка обхваща случаи, в които възложителят използва условия (основания за отстраняване, критерии за подбор или за възлагане, условия за изпълнение на договора, технически спецификации), които формално не изглеждат дискриминационни по смисъла на т.10, но на практика неоправдано ограничават кръга на кандидатите. Например изискване всички дейности да се изпълняват от един изпълнител без ясна причина, или прекомерни изисквания към ресурси/оборудване, които малко фирми покриват. Точка 11 често се отбелязва с подточки – напр. 11а и 11б, отразяващи различни видове ограничения. Много от констатираните нередности при големите бенефициенти (министерства, общини) спадат именно тук – съдът често отменя корекции с мотив, че поставените изисквания са били обосновани и не са ограничили достатъчно конкуренцията, за да се считат за нередност.

- Точка 13 – Необосновано ограничение при подизпълнителите:

Нередност е налице, когато в документацията или договора възложителят е въвел рестрикции относно подизпълнителите, които не произтичат от закона. Например, пълна забрана за използване на подизпълнители или ограничение на делът от дейностите, който може да се възложи на подизпълнител, без това да е обосновано от спецификата на поръчката. Такива ограничения могат да отблъснат

кандидати (особено по-големи консорциуми или фирми, разчитащи на специалисти подизпълнители) и затова се третира като нарушение на равнопоставеността.

- Точка 14 – Нарушения при оценяването на офертите:

Тук попадат случаи, при които комисията за оценка не спазва предварително обявените правила. Например, използване на различни или допълнителни критерии за оценка, които не са били посочени в документацията, или промяна на относителната тежест на критериите след отваряне на офертите. Всяко отклонение от обявената методика за оценка компрометира прозрачността на процедурата. Съдът често отменя наложените корекции по т.14 с мотива, че липсват достатъчно доказателства за реално нарушаване на принципите на публичност и равнопоставеност – но самото наличие на неясна или произволно приложена методика се квалифицира първоначално като нередност.

- Точка 15 – Липса на прозрачност и равно третиране при оценката:

Тази нередност касае процесуални нарушения по време на работата на оценителната комисия. Примери са: непълна или липсваща документация (протоколи, доклади), която да проследи одитно решението (т.нар. липса на одитна пътека); нееднакво отношение към участниците – например даване на възможност за поправка на оферта само на определен участник или пък необосновано не поканване на някой кандидат на следващ етап. В някои класификации под т.15 се включва и използването на недопустими субективни критерии или поправяне на оценки постфактум. Това са нарушения на принципите на АПК (прозрачност, обоснованост), които често водят до отмяна на решенията на възложителя.

- Точка 16 – Процесуални нарушения при разглеждане на офертите:

Под т.16 от Наредбата се описват няколко различни хипотези. Една от тях е недостатъчна документална проследимост – когато липсват нужните документи и протоколи, доказващи как е взето решението за избор на изпълнител. Друга хипотеза е неправомерно изменение на оферти по време на оценяване – ако комисията позволи на участник да промени или допълни офертата си след крайния срок, което е строго забранено. В контекста на изпълнение на договора понякога с т.16 (напр. т.16, б. “а”) се обозначават и нарушения, свързани със съдържанието на договора – макар същественият изменения на договора да са отделно уредени в т.23.

- Точка 22 – Антиконтурентни практики (сговор между участници):

Тази нередност адресира случаите, в които конкуренцията е фиктивно ограничена вследствие на тайни договорки между участниците или вътрешно влияние. Например, ако два или повече участници са действали в съглашение помежду си, за да манипулират резултата от търга (т.нар. картел/сговор при оферирание). Друга възможна ситуация е участие на свързано лице или консултант на възложителя като кандидат, което нарушава честната конкуренция. Доказването на подобни случаи е трудно, поради което те са рядко установявани – но Наредбата предвижда тежки санкции, тъй като подобни действия подкопават основите на равнопоставеност в обществените поръчки.

- Точка 23 – Незаконосъобразни изменения на договора:

Включва всички случаи, при които след сключване на договора за обществена поръчка в него се правят съществени изменения, които нарушават изискванията на закона. Например увеличаване на стойността, обема или срока отвъд допустимите граници, добавяне на нови дейности, промяна на участници (подмяна на изпълнителя) и др. без провеждане на нова процедура. Ако основният договор е бил законосъобразно възложен, но впоследствие с допълнителни споразумения се променя значително, това се счита за нередност по т.23. Санкцията обикновено е процент от стойността на договора (напр. 25% корекция) и цели да предотврати заобикаляне на конкурентните правила чрез последващи договорни промени.

1.3. Бенефициенти с множество случаи на нередности

Анализът показва, че при бенефициентите с над 5 установени случая (напр. Община Велико Търново – 13 случая, Министерство на правосъдието – 11, Висш съдебен съвет – 10, ДАЕУ – 9, НИП – 7, Агенция „Митници“ – 6 най-често срещаните точки от Наредбата, по които са допускали нарушения.

- **Община Велико Търново** – основно нарушения по т.4 (срокове), т.9 (неправомерни критерии), т.10 (технически спецификации) и т.3 (липса на обосновка).
- **Министерство на правосъдието** – множество случаи по т.11, б. “б” (ограничаващи условия), както и по т.23 (договорни изменения), т.6 (неправилен ред на възлагане), т.14 (нарушения при оценяване) и т.10, б. “б” (дискриминационни изисквания).
- **Висш съдебен съвет** – чести нарушения по т.11, б. “б” (ограничаващи изисквания), т.14 (оценяване), т.8 (пропуски в обявление), т.9 (критерии),

единични случаи по т.2 (разделяне) и т.22 (съмнения за антиконкурентни практики).

- **Държавна агенция „Електронно управление“** – основно т.11, б. “б”, също по т.9, т.1, б. “а” (липса на обявление), т.4.2 (не удължен срок) и т.2 (разделяне на поръчки).
- **Национален институт на правосъдието** – установени т.11, б. “б”, т.9, т.2, т.10, б. “б” и т.1, б. “б” (пропуск в поканата).
- **Агенция „Митници“** – случаи главно по т.11, б. “б”, т.9 и т.4.1 (незаконосъобразно кратки срокове).

В заключение, най-проблемните области се оказват **неправилно зададените условия в документацията** (критерии и спецификации), **неспазването на процедурните правила** (срокове, обявления, правилен ред), както и **неправомерните действия при оценка и изпълнение на договорите**. Именно тези нередности доминират в практиката и водят до финансови корекции, потвърдени или отменени впоследствие от съда при обжалване. Всяка точка от Наредбата, по която са констатирани нарушения, съответства на конкретно нарушение на закона или принципите за управление на средствата.

2. Тенденции по съдебна практика на бенефициентите

2.1. Бенефициенти с успешно обжалване и основанията, посочени от съда

- Бенефициенти с успешно отменени финансови корекции

Няколко големи бенефициенти по ОП „Добро управление“ успяват в значителна степен да обжалват наложените им финансови корекции. Тези организации са постигнали частично или пълно отменяне на корекциите в съда, което ги отличава като „успешно обжалващи“. По-долу са изведени най-значимите примери, заедно с основните правни основания, на които съдът е стъпил при отмяната:

- **Висш съдебен съвет (ВСС)** – Успех от 90%, като 9 от 10 финансови корекции са отменени (основно от Административен съд София-град, потвърдено и на касация). Съдебните решения подчертават липсата на нередност по смисъла на закона – например отсъствие на доказателства за неправомерно разделяне на поръчки или нарушение на правилата за избор на изпълнител. Оспорените актове често са обявени за немотивирани, тъй като не съдържат конкретни фактически основания (нарушение на чл. 59, ал. 2, т. 4

Чуждестранни кореспонденти- Швейцария, Русия, Израел, Обединени арабски емирства

Местни кореспонденти- София, Пловдив, Бургас, Варна, Русе, Плевен, Ловеч, Враца, Благоевград

от АПК). Съдът констатира и неправилно прилагане на материалния закон – решенията за корекции са издадени при неправилно тълкуване на ЗОП или без доказана вреда за бюджета на ЕС.

- **Дирекция „Национален парк Рила“** – 100% успех – и четирите наложени финансови корекции са отменени от административния съд. Съдът приема, че не е налице нередност, тъй като основната услуга (обучения) не попада в обхвата на Закона за туризма и липсва задължение за регистрация като туроператор. Липсата на такова изискване не представлява нарушение, съответно не води до вреда за бюджета на ЕС. Решенията изтъкват, че административният орган не е доказал конкретно нарушение на принципите на ефективност, ефикасност и икономичност, нито влошаване на резултатите по проекта. Следователно няма основание за финансова корекция, защото не са изпълнени кумулативните условия на „нередност“ – липсва негативно финансово въздействие върху бюджета на Съюза.
- **Държавна агенция „Архиви“** – 100% успех – три от три корекции са отменени. Съдът намира, че методиката за оценка не е дискриминационна и не е ограничила конкуренцията: всички допуснати участници отговарят на изискванията, а избраният изпълнител е правомерно класиран. Административният акт е отменен поради липса на мотиви и конкретика – констатациите за нарушение не са подкрепени с доказателства, а самият акт не свързва фактическите обстоятелства с правните изводи. Липсата на ясни мотиви прави акта незаконосъобразен съгласно чл. 59, ал. 2, т. 4 АПК. Допълнително, съдът отбелязва, че нарушение на национална норма само по себе си не е достатъчно за финансова санкция – необходимо е нарушението да представлява нередност с финансов ефект за ЕС.
- **Прокуратура на Република България** – 100% успех – всички 3 оспорени финансови корекции са отменени от съда. Като ключов аргумент се откроява липсата на вреда за бюджета на ЕС – по едно от делата е установено, че договорът с изпълнител е прекратен предсрочно без плащания, т.е. няма разход, който да уврежда или застрашава европейския бюджет. Съдът приема, че не е изпълнен фактическият състав на „нередност“ по Регламент (ЕС) №1303/2013, тъй като липсва неправомерен разход или облага. В друго дело ВАС отбелязва недопустимостта на „двойно санкциониране“ – управляващият орган е квалифицирал едно и също деяние

като две различни нередности, което противоречи на принципите на материалния закон. Освен това, първоинстанционният съд е допуснал съществени процесуални нарушения (не е обсъдил доводите на прокуратурата), поради което ВАС обезсилва неговото решение и отменя корекцията изцяло.

- **Национален институт на правосъдието (НИП)** – около 70% успех – от 7 наложени корекции 5 са отменени от АССГ. Съдът констатира няколко важни пункта: липсата на нарушение на ЗОП и допустимостта на разходите. Например, в случай с командировъчни разходи за обучения съдът приема, че тези разходи са предвидени в договора за безвъзмездна помощ и нормативно допустими, т.е. няма нередност въпреки формалното неспазване на процедура по ЗОП. Изтъква се, че не е налице финансова вреда или неоснователна облага – обученията са проведени, средствата са изразходвани по предназначение, следователно липсва предпоставка за корекция. Съдът критикува и формалния подход на управляващия орган: тълкуване „по буква“ без реална преценка на ефекта. Някои решения отбелязват, че УО е смесил процедурата по верификация с тази по налагане на корекция, което е неправилно. Като резултат корекциите са отменени поради противоречие с материалния закон и целта му – няма доказана нередност с финансово отражение.
- **Агенция „Митници“** – около 67% успех – 4 от 6 корекции са отменени от съда. Тук ясно изпъква проблемът с мотивирането и обхвата на акта. Съдът намира, че редица решения на УО са немотивирани относно начина на определяне на процента на корекцията. Липсата на обосновка защо се налага точно определен процент (напр. 10% вместо 5%) прави акта незаконосъобразен. Друг съществен мотив за отмяна е превишаване на компетентност – УО неправомерно е разпрострял корекцията върху цялата стойност на договора, включително националното съфинансиране, въпреки че по закон (чл. 71, ал. 1 ЗУСЕСИФ) корекции се налагат само върху европейското финансиране. Съдът приема, че това надхвърля правомощията на УО и противоречи на целта на корекциите (да защитят средствата на ЕС). В решенията се посочва още липса на доказателства за реална щета или риск – констатираните нарушения (например несвършена методика за оценка) не са довели до ощетяване на бюджета на ЕС и не представляват сами по себе си основание за финансово санкциониране.

- **Община Велико Търново** – около 54% успех – най-големият бенефициент по брой случаи (13 производства), от които 7 корекции са отменени, а 2 – частично отменени. Съдилищата масово приемат, че не са налични всички елементи на нередност: установени са пропуски в фактическата обстановка – например липсва доказателство за нанесена или потенциална вреда за бюджета на ЕС при констатирано нарушение. В три случая съдът изрично посочва, че не е налице пълен фактически състав на нередност по смисъла на Регламент 1303/2013, тъй като нарушението не е довело до неправомерен разход на средства. В други случаи актовете за корекция са отменени поради недостатъчна мотивировка – например управителният орган е посочил процент корекция, без да го преведе в абсолютна сума и без да обясни как е определена базата (което прави санкцията изпълнена неясно и неизпълнима). Особено често съдът се позовава на чл. 146, т. 3 АПК (съществено нарушение на процедурни правила) и чл. 146, т. 4 АПК (противоречие с материалния закон) като основания за отмяна. В решенията на ВАС по казуси на Велико Търново се отбелязва и нарушение на принципа на пропорционалност – например корекция от 10% е намалена на 5% като по-справедлива мярка, защото поръчката е била проведена с достатъчна конкуренция (4 оферти) и по-тежката санкция не е обоснована.
- **Други бенефициенти** също постигат успехи, макар и с по-малък обхват поради по-малкото дела, които имат:
 - **Община Бургас** (2 от 4 корекции отменени) – при която съдът посочва, че спорното нарушение е несъществено (засяга 0,12% от стойността на договора) и че актът на УО страда от неправилна правна квалификация;
 - **Дирекция „Комуникационни и информационни системи“ – МВР** (2 от 4 отменени) – където съдът приема, че липсва нарушение на ЗОП, тъй като изискването за доказателства не е било поставено неправомерно на етап оферта, и че грешното тълкуване на изисквания (за регистрация по ЗТ) прави акта незаконосъобразен;
 - **Община Перник** (1 от 2 отменени) – актът е отменен като немотивиран и несъразмерен спрямо тежестта на нарушението;
 - **Фондация „Прозрачни регламенти“** (1 от 2 отменени) – съдът констатира противоречие между мотиви и диспозитив на решението на УО, което води до неяснота и незаконосъобразност;
 - **Фондация „Северозападен институт“** (1 от 2 отменени, впоследствие и Втората корекция отменена на касация) – съдът намира липса на нови

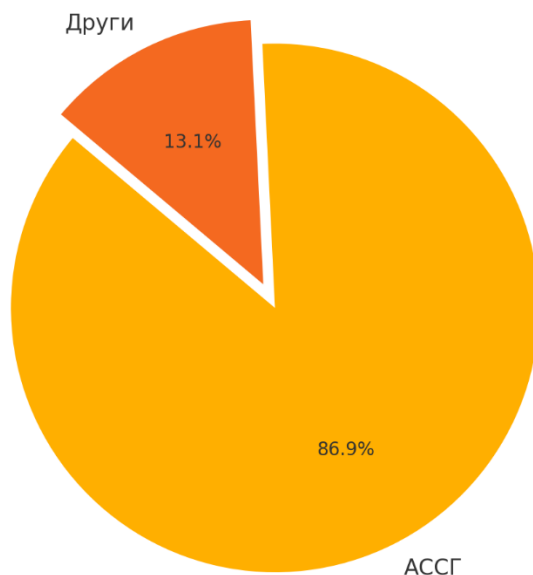
факти за възобновяване на производство за същата нередност и отсъствие на състав на нередност.)

2.2. Повтарящи се основания, посочвани от съда при отмяна

➤ Тенденции по съдилища

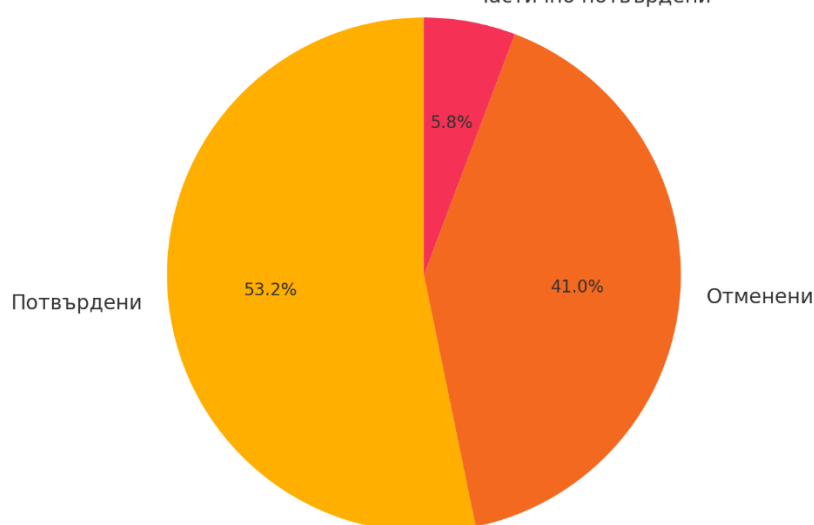
От всички 160 производства, които са разгледани най-много процентно разпределение са делата пред АССГ – общо 139 случая или над 85% от делата.

Процентно разпределение на разгледаните производства (общо 160)

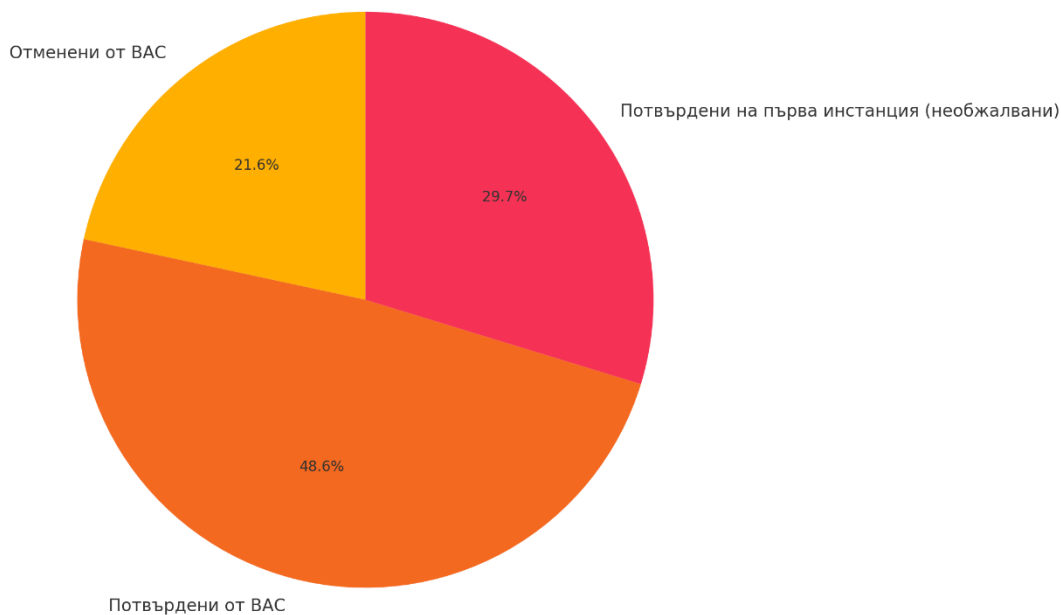
От делата разглеждани пред АССГ по 74 дела са били потвърдени наложените финансовите корекции, докато по 57 дела са били отменени. По 8 дела са потвърдени частично финансовите корекции.

Решения на АССГ относно финансови корекции

От първоначално потвърдените 74 дела на първа инстанция пред АССГ 16 са отменени пред ВАС, като по потвърдените 36 са от ВАС, а 22 случая не са обжалвани и финансовите корекции са потвърдени още на първа инстанция.

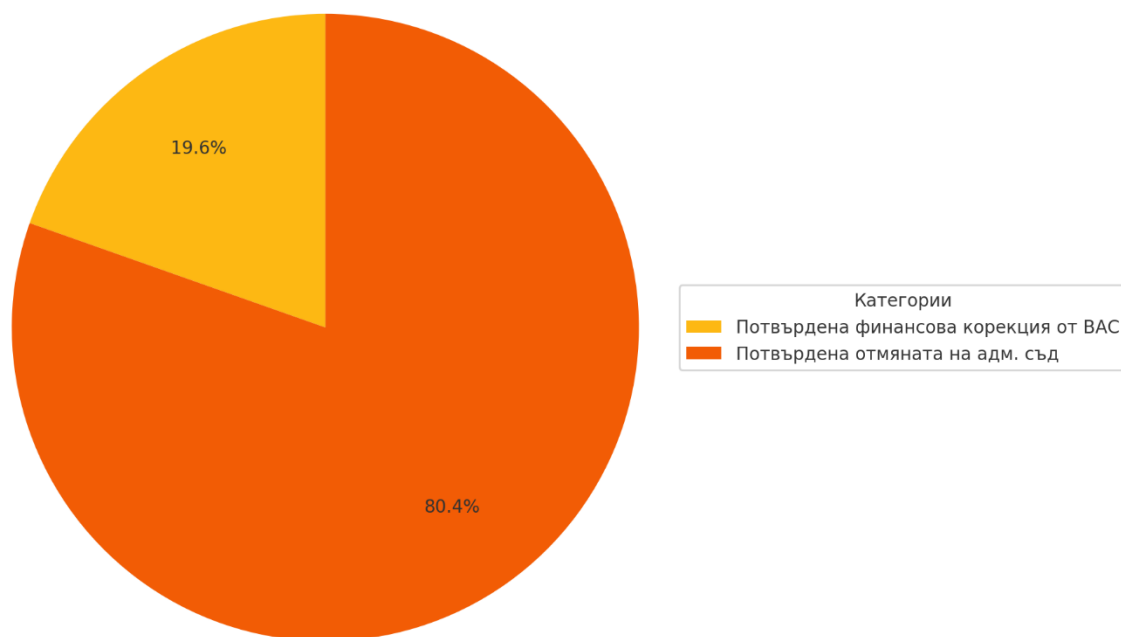
Резултат от 74 дела на първа инстанция пред АССГ

От отменените 57 наложени финансови корекции по дела пред АССГ по 45 случая е потвърдена отмяната пред ВАС. По 11 случая е отменена отмяната и е потвърдена финансовата корекция.

Чуждестранни кореспонденти- Швейцария, Русия, Израел, Обединени арабски емирства
Местни кореспонденти- София, Пловдив, Бургас, Варна, Русе, Плевен, Ловеч, Враца, Благоевград

Резултати от обжалване на финансови корекции пред ВАС

Допълнително, представяме най-често срещаните случаи, по които повтарящи се състави на Административен съд – София-град (АССГ) са се произнасяли:

- **13 състав** на АССГ е разгледал общо 9 случая, като в 3 от тях е потвърден административният акт, а в останалите 6 – той е бил отменен. Всички 9 решения са били обжалвани пред Върховния административен съд (ВАС), където 3 от решенията на АССГ са били потвърдени, а 6 – отменени. Няма нито един случай, който да е останал необжалван пред ВАС, като във всички случаи са потвърдени финансовите корекции.
- **60 състав** на АССГ е разгледал 14 случая, от които 10 са приключили с потвърждаване на административния акт, а 4 – с отмяна. Десет от тези решения са били обжалвани пред ВАС, който е потвърдил 4 от тях, а е отменил 6. Останалите 4 случая не са били обжалвани пред ВАС и по тях финансовите корекции са останали в сила.
- **51 състав** на АССГ е разгледал също 9 случая – в 6 от тях е потвърден административният акт, а в 3 – отменен. От тях 6 са били обжалвани пред ВАС, като само едно от решенията на АССГ е било потвърдено, а останалите 5 – отменени. Три случая не са били обжалвани и по тях финансовите корекции са потвърдени.
- **45 състав** на АССГ е разгледал 9 случая, от които 4 са завършили с потвърждаване на административния акт, а 5 – с отмяна. Осем от

Чуждестранни кореспонденти- Швейцария, Русия, Израел, Обединени арабски емирства

Местни кореспонденти- София, Пловдив, Бургас, Варна, Русе, Плевен, Ловеч, Враца, Благоевград

решенията са обжалвани пред ВАС – пет са били потвърдени, а три – отменени. Един случай не е бил обжалван и по него е потвърдена финансовата корекция.

- **49 състав** на АССГ е разгледал общо 6 случая – в 4 от тях е потвърден административният акт, а в 2 – той е отменен. Всички 6 решения са били обжалвани пред ВАС, като във всеки един от тях ВАС е отменил решението на АССГ. Няма случаи, останали необжалвани.

С оглед на горното може да посочим, че наблюдаваме следните тенденции в практиката на АССГ:

- Висока степен на обжалваемост: Почти всички разглеждани случаи от съставите на АССГ са били обжалвани пред ВАС, което показва значимостта на делата и активност от страна на страните по тях.
- Честа отмяна от ВАС: При някои състави се наблюдава висока степен на отмяна на решенията на АССГ от ВАС. Особено показателен е примерът с 49 състав, при който всички решения са отменени от ВАС.
- Разнопосочна практика между съставите: Делът на потвърдени спрямо отменени административни актове варира съществено между различните състави. Например, 60 състав има значително по-висок процент на потвърдени актове в сравнение с 13 или 49 състав.

Макар и в значително по-малък обем спрямо делата, разглеждани от АССГ, производствата пред административни съдилища извън София ясно показват установени тенденции в съдебната практика, особено по отношение на отмяната на наложени финансови корекции.

- Административен съд – Благоевград

Пред АС Благоевград са разглеждани общо 5 производства, като и в петте случая съдът е отменил наложените финансови корекции. Няма случай на потвърждаване на административния акт. Това показва последователна съдебна практика в полза на жалбоподателя.

- Административен съд – Велико Търново

Във Велико Търново са разгледани 2 производства, и в двата случая съдът е отменил съответните административни актове. Практиката е изцяло в полза на страните, обжалващи наложените корекции.

- Административен съд – Пловдив

И в Пловдив са налице 2 дела, приключили с отмяна на наложените корекции, без нито едно потвърждаване. Тук отново се наблюдава еднозначна практика.

- Административен съд – Монтана

АС Монтана е разгледал 3 производства. На първа инстанция съдът е потвърдил 2 от наложените корекции и е отменил 1. Впоследствие обаче, ВАС отменя потвърдителните решения на АС Монтана, в резултат на което всички три финансови корекции са окончателно отменени. Това показва несъответствие между първоначалната и окончателната съдебна оценка по делата.

- Административен съд – Бургас

АС Бургас отхвърля и двете жалби по наложените финансови корекции. Решенията не са обжалвани пред ВАС, което говори за наличие на практика в полза на УО.

Други съдилища

Останалите производства са били разглеждани инцидентно от други административни съдилища в страната, без формирана стабилна или обособена практика, поради ниския брой случаи.

- По препоръка на ИА ОСЕС

Налични са **21 броя** Решения, издадени след препоръка на ИА ОСЕС. От тях **8** са потвърдени в съда, а **13** са отменени.

Повтарящите се мотиви на съда за отмяна са следните:

- **Ролята на ИА ОСЕС**

В няколко решения съдът отменя наложената финансова корекция по препоръка на ИО ОСЕС, тъй като отчита, че ИА ОСЕС изпълнява сигнална функция, а УО е длъжен да извърши самостоятелна проверка, което не е направено в конкретния случай. Одитът на ИА ОСЕС е основание за налагане на финансова корекция, но решението на УО не следва автоматично да я възприема без анализ.

*Чуждестранни кореспонденти- Швейцария, Русия, Израел, Обединени арабски емирства
Местни кореспонденти- София, Пловдив, Бургас, Варна, Русе, Плевен, Ловеч, Враца, Благоевград*

- **Неясна или липсваща правна квалификация на нередността**

Посочена е нередност по точка от приложение към наредба, но липсва връзка с конкретна правна норма от ЗОП/ППЗОП или директива.

Във финансова корекция ФК-2017-69 от 06.07.2017 с бенефициент Дипломатически институт към Министерство на външните работи е цитирана като основание т. 9 от Приложение 1, но съдът счита, че е приложима т. 8 – „непрозрачни или дискриминационни критерии“. В тази връзка ВАС отменя корекцията като необоснована и в нарушение на материалния закон.

„Цитираната нередност от УО е по т. 9 от Приложение 1 на Наредбата по ЗУСЕСИФ... ВАС обаче приема, че квалификацията следва да бъде по т. 8 – ‘непрозрачни или дискриминационни критерии’...“

- **Липса на доказателства за вреда или риск от вреда**

Администрацията налага финансова корекция без да докаже реална или потенциална вреда за бюджета на ЕС.

Във финансова корекция ФК-2021-264 от 07.01.2021 с бенефициент Национален институт на правосъдието и във финансова корекция ФК-2017-79 от 28.07.2017 с бенефициент Агенция „Митници“ съдът счита, че липсва пълен фактически състав на нередността по чл. 2, т. 36 от Регламент (ЕС) 1303/2013:

„Не е доказано, че отстраняването на участниците е довело до вреда... Не е доказана незаконосъобразност с достатъчна тежест.“

„ВАС подчертава, че не е установено конкретно нарушение на приложимия ЗОП... Наредбата не може да се прилага без доказано нарушение на закона.“

Съдът приема, че в тези случаи не е доказана нередност, поради което корекцията е незаконосъобразна.

- **Немотивирани актове**

Акът на администрацията е без фактически и/или правни мотиви, или те са твърде общи.

Във финансова корекция ФК-2021-263 от 04.01.2021 с бенефициент Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията и във финансова корекция ФК-2024-362 от 05.01.2024 с бенефициент Държавна агенция

*Чуждестранни кореспонденти- Швейцария, Русия, Израел, Обединени арабски емирства
Местни кореспонденти- София, Пловдив, Бургас, Варна, Русе, Плевен, Ловеч, Враца, Благоевград*

„Архиви“ съдът заключава, че не е посочено защо се приема, че има ограничаване на конкуренцията. В тази връзка е налице нарушение на чл. 59, ал. 2 от АПК – съществено процесуално нарушение, водещо до отмяна.

„РУО не е разгледал самостоятелно възраженията.“

„Отбелязва липсата на фактически и правни мотиви, както и неяснота относно конкретната хипотеза на чл. 70, ал. 7 от ЗОП.“

- **Използване на недопустими основания**

Във финансова корекция ФК-2016-10 от 08.08.2016 с бенефициент Община Велико Търново е посочено, че УО се позовава директно на директиви на ЕС, които не са транспонирани в националното законодателство, като например чл. 39(1) от Директива 2004/18/ЕО. С оглед на това съдът приема, че директивите не могат да се прилагат пряко спрямо бенефициенти, както е направено в конкретния случай.

„...директивите на ЕС не са с директен ефект спрямо бенефициенти... не може да се черпят права от чл. 39(1) от Директива 2004/18/ЕО.“

- **Неясна или дискриминационна методика за оценка**

Във финансова корекция ФК-2017-69 от 06.07.2017 с бенефициент Дипломатически институт към Министерство на външните работи и във финансова корекция ФК-2023-343 от 11.07.2023 с бенефициент Висш съдебен съвет е установено от съда, че критериите в методиките са съставени по начин, който не позволява равнопоставеност между участниците. Съдът е счел, че липсва обосноваване как оценъчната скала влияе върху резултата. С оглед на това е постановил решение, с което е приел, че е налице необосноваване и нарушение на ЗОП, което е довело до отмяна на наложената финансова корекция.

Оттук можем да заключим, че в случаите на наложена финансова корекция по препоръка на ИА ОСЕС, съдът често отменя такива корекции, когато управляващият орган не е извършил самостоятелна и обоснована преценка на констатациите, когато липсват конкретни правни и фактически мотиви, няма доказателства за вреда или за съществено нарушение, правната квалификация на нередността е неясна или неточна, използвани са недопустими правни основания (например директно позоваване на недействително транспонирани директиви), или когато методиката за оценка се явява непрозрачна, дискриминационна или неоснователно повлиява резултата. С оглед на това, устойчивостта в съдебните производства на решенията по

финансови корекции по препоръки на ИА ОЕСС би могла да се подобри чрез следните подходи:

- Извършване на самостоятелна и *мотивирана* обосновка от страна на управляващия орган, при която препоръките на ИА ОЕСС се анализират критично и се обосновава приемането с аргументи на УО;
- Посочване на конкретни факти и правни основания, включително точни разпоредби и начина, по който те са нарушени в контекста на конкретния случай, като разпоредбата следва да бъде обвързана с фактическата обстановка по случая;
- Доказване на реална или потенциална вреда за бюджета на ЕС последваща нарушението на определената правна норма, а не директно прилагане на санкции при формални нарушения;
- Правилна правна квалификация на установените нарушения, като се използват само приложими и действащи норми на националното и европейското право;

VI. Анализ на съдебната практика по предоставените съдебни препуски

Анализът на съдебната практика по горните случаи разкрива няколко повтарящи се основания, на които съдилищата стъпват, за да отменят решенията за финансови корекции:

➤ Противоречие с материалноправни разпоредби (чл. 146, т. 4 АПК)

Най-често съдът отменя корекциите като незаконосъобразни по същество. Това включва неправилно прилагане на ЗОП или на нормативните актове за нередности. Например, установено е, че всяко нарушение на националното законодателство не води автоматично до финансова корекция, ако то не отговаря на определението за „нередност“ (не причинява или не би могло да причини вреда на бюджета на ЕС). Особено значение има прилагането на чл. 2, т. 36 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, който дефинира „нередност“ като всяко нарушение на правото на Съюза или на националното право, което е с потенциал да нанесе вреда на бюджета на ЕС.

36) „нередност“ означава всяко нарушение на правото на Съюза или на националното право, свързано с прилагането на тази разпоредба, произтичащо
Чуждестранни кореспонденти- Швейцария, Русия, Израел, Обединени арабски емирства
Местни кореспонденти- София, Пловдив, Бургас, Варна, Русе, Плевен, Ловеч, Враца, Благоевград

от действие или бездействие на икономически оператор, участващ в прилагането на европейските структурни и инвестиционни фондове, което има или би имало за последица нанасянето на вреда на бюджета на Съюза чрез начисляване на неправомерен разход в бюджета на Съюза.

Съдебната практика ясно показва, че за да се квалифицира дадено действие или бездействие като нередност, е необходимо да бъдат налице и трите елемента – **нарушение на приложимото право, наличие на вреда (или риск от такава) за бюджета на ЕС и причинно-следствена връзка между тях**. В множество случаи съдът приема, че тази връзка липсва, което прави актовете на управляващите органи незаконосъобразни.

Съдилищата посочват, че нарушението трябва изрично да попадне сред дефинираните нередности и да има финансово отражение, за да се санкционира. В много случаи липсва именно елементът „увреждане на бюджета на Съюза“, поради което не е налице пълен фактически състав на нередност и корекцията се явява необоснована. Както отбелязва Адм. съд – Русе: *„Наличието на нарушение на националното законодателство само по себе си не е достатъчно, за да обоснове определянето на финансова корекция“*.

➤ **Липса на доказана реална или потенциална вреда**

Тясно свързан с горното е аргументът, че не е установена щета за Европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ). Много актове са отменени, защото Управляващият орган не е доказал нито фактическо неправомерно разходване на средства, нито риск от такова. За някои проекти съдът отбелязва, че целите са постигнати без финансов ущърб, което обезсмисля санкцията. Този мотив се използва както пряко (липсата на вреда означава липса на нередност), така и косвено – например при несъществени нарушения (дребни отклонения без финансова тежест) съдът преценява, че санкцията не служи на целта да опази европейския бюджет. В решенията често се цитира дефиницията на „нередност“ от чл. 2, т. 36 на Регламент (ЕС) №1303/2013, акцентирайки върху изискването за финансов ефект (увреждане).

➤ **Немотивирани или недостатъчно обосновани актове** (чл. 146, т. 2 АПК)

Липсата на изчерпателни мотиви в решението на управляващия орган е самостоятелно основание за отмяна. Съгласно чл. 59, ал. 2, т. 4 АПК всеки административен акт трябва да съдържа фактическите и правни основания за издаването му. В множество случаи съдът установява, че оспорените решения са стереотипни и не съдържат конкретни мотиви – например само преповтарят текстове

Чуждестранни кореспонденти- Швейцария, Русия, Израел, Обединени арабски емирства
Местни кореспонденти- София, Пловдив, Бургас, Варна, Русе, Плевен, Ловеч, Враца, Благоевград

от методологията (проценти) без връзка с конкретната ситуация. В решенията на Адм. съд – София-град изрично се отбелязва, че немотивираният акт е незаконосъобразен и го отменя на това основание. Често срещани пропуски са: неясно посочване на кои нарушения конкретно се санкционира бенефициента; липса на аргументация защо е избран именно даден процент финансова корекция; несъобразяване с възраженията на засегнатата страна. Такъв дефицит на мотиви ограничава правото на защита и нарушава принципите на прозрачност и предвидимост, което кара съда да анулира санкцията.

➤ **Съществени нарушения на административно производствените правила** (чл. 146, т. 3 АПК)

Нередки са случаите, в които процедурни пропуски в процеса на налагане на корекцията водят до отмяна. Това включва неспазване на изискванията на ЗУСЕСИФ – например непълнота на проверката, липса на надлежно разглеждане на подадените възражения по чл. 73, ал. 3, или неправилно възобновяване на вече приключило производство без нови факти (нарушение на чл. 73, ал. 4 ЗУСЕСИФ). В някои дела ВАС констатира, че първоинстанционният съд е нарушил съдопроизводствените правила, като не е обсъдил всички доводи или е разгледал жалба на ненадлежна страна – това също води до отмяна или връщане на делото. С други думи, процедурната справедливост (право на участие и защита) е строго следена от съда при тези казуси.

➤ **Несъответствие с целта на закона** (чл. 146, т. 5 АПК)

Макар и по-рядко изтъквано самостоятелно, това основание присъства в съчетание с горните. Пример за несъответствие с целта на закона е наложена санкция, която е явно непропорционална на тежестта на нарушението или не допринася за защитата на средствата. Съдът преценява дали наложената корекция постига баланса между наказание и превенция. В случай, че санкцията надхвърля получената облага или потенциалната щета, тя се явява репресивна и в разрез с целта (която е да се възстановят неправомерно разходвани средства, а не да се наказва бенефициента свръх това). Такъв беше казусът с някои общини, където ВАС намали размера на корекцията (напр. от 10% на 5%), изтъквайки принципа на съразмерност.

➤ **Неправилна правна квалификация на нарушението**

В редица отменени актове съдът открива, че управляващият орган е посочил грешно или подвеждащо правно основание от Наредбата за нередностите. Например, при бенефициент Община Бургас актът цитира нередност по т. 16 (неправомерно изменение на договор), докато фактическият упрек касае критерии при възлагане –

*Чуждестранни кореспонденти- Швейцария, Русия, Израел, Обединени арабски емирства
Местни кореспонденти- София, Пловдив, Бургас, Варна, Русе, Плевен, Ловеч, Враца, Благоевград*

това несъответствие прави решението незаконосъобразно. Друг пример е смесването на две различни нередности за едно и също деяние (отбелязано при бенефициент Прокуратура на Република България) – съдът не допуска двойно санкциониране за един и същи факт. Когато правната квалификация не отговаря на фактите, актът се отменя като постановен в нарушение на закона.

Съществено място в обжалваните актове заемат въпросите, свързани с **класифицирането на обучителни дейности** или други непреки с изпълнението на поръчката допълнителни дейности като например туристически услуги. В практиката се утвърждава разбирането, че когато основната дейност по даден проект е обучителна (включително провеждане на семинари, лекции, издаване на сертификати), съпътстващи елементи като наем на зала, кафе-паузи и транспорт не превръщат услугата в туристическа по смисъла на Закона за туризма (ЗТ). Регистрацията по ЗТ не е задължителна в тези случаи, тъй като липсва системност и упражняване „по занятие“ на туристически дейности. Също така, съдът подчертава, че чл. 60, ал. 2 от ЗОП предвижда възможност, но не задължение за възложителите да изискват определени регистрации – следователно, липсата на такова изискване не представлява нарушение.

Чл. 60. (2) При процедурите за възлагане на обществени поръчки за услуги, когато за изпълнението на съответната услуга, съгласно законодателството на държавата, в която кандидатът или участникът е установен, е необходимо специално разрешение или членство в определена организация, възложителят може да изиска от него да докаже наличието на такова разрешение или членство.

При оценка на юридически или професионален стаж, съдилищата приемат, че липсва дискриминация, ако не се поставят ограничения за конкретна държава, в която опитът е придобит.

Друг често срещан обект в разгледаните съдебни спорове са **методиките за оценка на оферти**. Последователна практика на съдилищата е да се изисква методиките да не водят до дискриминация, да не ограничават необосновано достъпа до участие и да бъдат ясно мотивирани. В случаите, когато мотивите на управляващия орган са общи, непоследователни или липсват изобщо, актовете се отменят като немотивирани по смисъла на чл. 59, ал. 1 и 2, т.4 от АПК.

Конфликтът на интереси е друга често срещана причина за финансови корекции, но съдебната практика е последователна в изискването за доказване на реална облага или влияние върху крайния избор. Самото наличие на свързаност

между участници, членове на комисии или външни експерти не е достатъчно, ако не е налице доказателство за влияние върху резултатите от обществената поръчка.

Допълнителен мотив в съдебната практика е, че в редица решения се приема, че **наложените финансови корекции са прекомерни** – както по обхват (върху цялата стойност на договора, включително националното съфинансиране), така и по размер, при липса на обосновка. При липса на яснота относно базата за изчисление на корекцията или конкретното финансово отражение на твърдяното нарушение, актовете също могат да бъдат отменени или частично върнати за ново произнасяне в тази им част.

На последно място, обжалваните административните актове за издаване на финансови корекции се отменят и поради **формални несъответствия с установените изисквания** – като липса на правна квалификация, противоречие между диспозитив и мотиви, или когато нарушението е прието, но не е свързано с конкретна вреда. Съдебната практика е последователна в прилагането на принципите на правна сигурност, пропорционалност и добро финансово управление. За да бъде валидно основание за налагане на финансова корекция, е необходимо да са налице ясни, конкретни, доказани и правно обосновани нарушения с реален или потенциален ефект върху средствата на Европейския съюз.

В обобщение, успешното обжалване на финансови корекции се основава най-често на **материалноправни аргументи** – липсата на състав на нередност, липса на финансов ефект, неправилно тълкуване на ЗОП – както и на процесуални недостатъци – непълни мотиви, нарушения на процедурата. Съдилищата последователно подчертават, че целта на режима на нередности е защита на бюджета на ЕС, поради което всяка санкция трябва да бъде строго обоснована с тази цел. Когато това не е направено, актовете за финансова корекция не издържат съдебния контрол и биват отменяни като незаконосъобразни.

VII. Финансови корекции по ЗОП и ЗУСЕСИФ - съдебна практика и нормативни предизвикателства

1. Въведение

По своето естество финансовата корекция не е наказание в класическия смисъл, а мярка за възстановяване на бюджета – чрез нея се отменя изцяло или частично предоставената безвъзмездна финансова помощ (БФП) за разходи, *Чуждестранни кореспонденти- Швейцария, Русия, Израел, Обединени арабски емирства*
Местни кореспонденти- София, Пловдив, Бургас, Варна, Русе, Плевен, Ловеч, Враца, Благоевград

признати за недопустими или незаконосъобразни. За разлика от административните наказания по националното право, целта на финансовата корекция не е да санкционира нарушителя за самото нарушение, а да поправи причинената на бюджета вреда (настояща или потенциална) от един неправомерен разход.

В съдебната практика, а и в нормативната уредба, темата за финансовите корекции възниква успоредно с въпроса за нарушенията при обществените поръчки. Законът за обществените поръчки (ЗОП) е основният акт, регулиращ възлагането на обществени поръчки, и предвижда свой собствен контрол и санкции. Когато обаче една обществена поръчка се финансира със средства от ЕСИФ, към класическия режим се добавя и режимът на “нередност” и последваща финансова корекция. Нередност по смисъла на правото на ЕС е всяко нарушение на приложимото право (на ЕС или на националното) при изпълнението на проекта, вследствие на действие или бездействие на бенефициента (или друг оператор), което има или би могло да има за резултат нанесена вреда на бюджета на ЕС чрез неоправдан разход. Именно настъпването на вреда (или риск от такава) свързва понятието “нередност” с налагането на финансова корекция – ако няма вреда или потенциал за вреда, не се налага корекция. В този контекст финансовата корекция цели да възстанови положението, при което всички отчетени разходи по проекта са законосъобразни и допустими.

2. Нормативна уредба и развитие през различните програмни периоди

➤ Първоначална уредба (2007–2013)

В първия програмнен период след присъединяването на България към ЕС липсва изрична законова рамка за нередностите и финансовите корекции. Правната основа се съдържа главно в европейските регламенти (напр. Регламент (ЕО) №1083/2006) и в национални подзаконови актове. За първи път през 2010 г. с Постановление №134 на МС се приема **Методология за определяне на финансови корекции** – подзаконов нормативен акт, който описва нарушенията при обществените поръчки, считащи се за нередности, и определя процентни ставки на корекции. Тази методология запълва липсата на детайлен законов ред, но самият факт, че финансовите корекции бяха уредени само на подзаконово ниво, пораждаше притеснения относно принципа за законност на санкциите. В този период **ЗОП** съдържа разпоредби за административнонаказателна отговорност. Това означава, че за едно и също нарушение възложителят може да понесе едновременно финансова корекция (намаляване на безвъзмездното финансиране) и административна санкция (глоба) – без ясна координация между двете. Например, при чисто формално нарушение, което

Чуждестранни кореспонденти- Швейцария, Русия, Израел, Обединени арабски емирства

Местни кореспонденти- София, Пловдив, Бургас, Варна, Русе, Плевен, Ловеч, Враца, Благоевград

не е повлияло на резултата от поръчката, **финансова корекция може и да не се наложи**. Тази липса на пропорционалност в националната санкция бе обект на критики и впоследствие – на преюдициално запитване до Съда на ЕС.

➤ **Въвеждане на ЗУСЕСИФ (2014–2020)**

През 2015 г. законодателят предприе систематизиране на правилата чрез приемане на **Закона за управление на средствата от европейските структурни и инвестиционни фондове (ЗУСЕСИФ)** (обн. ДВ бр.101/2015 г.). С този закон се запълни нормативната празнота, като се регламентира изрично процедурата по установяване на нередности и налагане на финансови корекции от управляващите органи. По смисъла на закона отношенията между бенефициента и финансиращия орган вече се разглеждат през призмата на два института на административното право: **административният договор** (заповед или договор за отпускане на БФП) и издадения въз основа на него **индивидуален административен акт** за финансова корекция. ЗУСЕСИФ определя, че ръководителят на УО издава мотивирано решение, с което **определя по основание и размер финансова корекция** (чл.73, ал.1 ЗУСЕСИФ) за установено нарушение. Законът изисква решението да съдържа описание на установените нарушения и конкретното им правно основание, както и размера на корекцията, изчислен по приложимите методики. Решението подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс (АПК) в 14-дневен срок (чл.73, ал.4 ЗУСЕСИФ) – ключово уточнение, което, както ще се посочи, изяснява един спорен въпрос от предходната практика.

На основание ЗУСЕСИФ са приети и нови подзаконовни актове. През март 2017 г. с ПМС №57 се отменя старата Методология и се приема **Наредба за посочване на нередностите, представляващи основания за извършване на финансови корекции, и процентните показатели за определяне на размера им** (по реда на ЗУСЕСИФ). Тази Наредба, заедно с насоките на Европейската комисия, съдържа подробен каталог на нарушенията и съответните ставки на корекции. В началната си редакция Наредбата предвиждаше **диапазони** на санкциите – например до 25% за определена категория нарушения – като контролният орган има правото да намали процента в зависимост от характера и тежестта на конкретната нередност. Това отразява принципа на пропорционалност – по-тежките нарушения водят до по-висока корекция, а по-леките до по-ниска. **Принципът на пропорционалност** е залегнал и в правото на ЕС – съгласно чл.8, пар.3 от Регламент (ЕО) №2988/95 държавата членка трябва да преценява тежестта на нарушението и финансовото му отражение при определяне на корекцията.

➤ **Актуализации за перуог 2021–2027**

С началото на следващия програмен период българската уредба бе допълнително синхронизирана с европейската. През май 2019 г. Европейската комисия прие нови *Насоки за определяне на финансовите корекции*, които установиха **фиксираны ставки** 5%, 10%, 25% и 100% за различните видове нарушения, вместо предишните диапазони. Целта е да се избегне субективизмът и да се уеднакви подходът във всички държави членки. Българската Наредба бе съответно изменена, като фиксира процентите за всяко конкретно нарушение.

Освен това, законът ЗУСЕСИФ бе адаптиран към новата многогодишна финансова рамка и терминологията на ЕС. (Наименованието му е изменено с ДВ бр.51/2022 г. на “Закон за управление на средствата от Европейските фондове при споделено управление”) С ПМС №248 от 5 юли 2024 г. бяха приети последните изменения на Наредбата за финансовите корекции, които въведоха някои **нови моменти**. Изрично се предвижда **100% финансова корекция при влязъл в сила съдебен акт за установено престъпление** във връзка с проекта; добавени са различни хипотези за корекции при неизпълнение на индикаторите по проекта; въведена е нова **ставка 2%** за нарушения на принципа на доброто финансово управление (наред с досегашните 5%, 10%, 25%); намалени са някои санкции за по-леки случаи (напр. за нарушения на мерките за публичност – от 5% на 3%, и от 2% на 1%). Тези промени демонстрират стремежа към по-пропорционални и прецизни финансови последици при различните видове нарушения.

Независимо от развиването на нормативната база, остават някои неясноти. Например, **припокриването на режими** – възможността възложителят по ЗОП да бъде санкциониран едновременно от национален контролен орган (КЗК, Сметна палата) и от управляващия орган по програмата за едно и също нарушение. Законодателството все още не съдържа механизъм за координация в такива случаи. През 2024 г. се предлага в Наредбата да се включи разпоредба, че **не се налагат финансови корекции, ако възложителят е спазил приложимия закон или има влязло в сила решение на КЗК/ВАС, с което нарушения не са установени**. Повод за това предложение са случаи, при които дадени условия в поръчката са били потвърдени като законни от контролен орган (например ВАС), но впоследствие одитори ги третират като нередност и налагат корекция. Липсата на изрична норма по въпроса създава противоречива практика, за каквато ще стане дума по-нататък.

3. Съдебна практика: спорни въпроси и противоречия

3.1. Правен характер на актовете за финансова корекция (договорно или властническо волеизявление)

Един от първите големи спорове в съдебната практика е **подсъдността и природата** на актовете, с които управляващите органи налагат финансови корекции. Още преди приемането на ЗУСЕСИФ, бенефициентите оспорват финансовите корекции – но възниква въпросът дали спорът е административен (подлежащ на разглеждане от административните съдилища) или гражданскоправен (по реда на исков процес). Дълго време преобладава разбирането, че случаят е **договорен спор**: решението за корекция се считаше за израз на договорно право по договора за безвъзмездна помощ между бенефициента и управляващия орган, тъй като предоставянето на средствата става на договорна основа между равнопоставени субекти. Някои състави на ВАС приемат, че волеизявлението за финансова корекция не е едностранен властнически акт, а действие по договор, и следователно бенефициерът следва да търси защита с иск в общия съд (гражданските съдилища).

Успоредно с това, други състави на ВАС застъпват обратното виждане – че управляващият орган действа като административен орган, на когото държавата е делегирала властнически правомощия да оперира с европейски средства, и че решението за корекция едностранно засяга права и задължения на бенефициера. Тази втора линия приемат, че актът напълно отговаря на определението за **индивидуален административен акт** по АПК и трябва да подлежи на оспорване по административен ред. Така до 2015 г. е налице **противоречива съдебна практика** по въпроса.

За преодоляване на това противоречие допринася **Тълкувателно решение №8/11.12.2015 г. на Общото събрание на колегиите на ВАС**. Макар произнесено по отношение на актовете на Разплащателната агенция при земеделските фондове, по своето съдържание то утвърждава общ принцип. ВАС приема, че актовете на държавен орган, издадени в изпълнение на нормативен акт и предвиждащи едностранна промяна в правата на адресата, **представляват индивидуални административни актове и подлежат на съдебен контрол по реда на АПК**. С това тълкуване се потвърждава, че действията на УО по налагане на финансова корекция са упражняване на публична власт, а не просто договорно право.

След 2015 г. и особено с влизането в сила на ЗУСЕСИФ (2016 г.) този въпрос практически е решен – законът изрично класифицира решението по чл.73, ал.1 ЗУСЕСИФ като индивидуален административен акт, който може да се обжалва по АПК. Това изясняване има съществени практически ползи за бенефициерите. Също така, в

административния процес **доказателствената тежест** за установяване на нередност лежи върху административния орган (УО), а съдът следи служебно за законосъобразността на акта на всички основания (чл.168, вр. чл.146 АПК).

3.2. Обжалване на решенията на УО: подсъдност, срок и суспензивен ефект

С изясняване на характера на актовете като административни, възникна и въпросът за **подсъдността** – кой съд е компетентен да разгледа спора. По общо правило, актовете на министри или национални агенции се обжалват директно пред ВАС, а тези на по-нисши органи – пред съответния административен съд. Тъй като ръководителите на управляващи органи често са представители на министерства (главни директори, ръководители на програми и др.), практиката приема, че жалбите срещу решенията за финансова корекция са подсъдни на административните съдилища по местонахождението на УО. Законодателно това беше уредено изрично в ЗУСЕСИФ. Срокът за обжалване е 14 дни от получаване на решението (също предвиден в закона), като ако в акта няма указание за този срок, се прилага общият срок по АПК (1 месец).

Обсъден е и въпросът за **суспензивния ефект** на жалбата – т.е. спира ли изпълнението на финансовата корекция самото ѝ обжалване. По принцип, подаването на жалба срещу административен акт не спира изпълнението му, освен ако законът предвижда обратното или съдът изрично разпорежи спиране (чл.166 АПК). В ранната практика някои съдилища приемаха, че жалбата *не спира* автоматично действието на решението за корекция, тъй като в ЗУСЕСИФ липсва специална норма за това. Други съдебни състави обаче временно спираха изпълнението, считайки че принудителното удържане на средства преди окончателното решение би могло да осуети правата на жалбоподателя. Така до 2016 г. се оформи известно разногласие по този процедурен въпрос.

Противоречивата практика относно суспензивния ефект е преодоляна с постановяване на **Определение №3544 от 22.03.2017 г. по адм. д. №14137/2016 г. на ВАС (петчленен състав)**. С него разширеният състав на съда уеднаквява разбирането, че **обжалването не спира автоматично** изпълнението на решението за финансова корекция. ВАС приема, че за този вид акт не е предвидено по закон изключение от общото правило на чл.166 АПК – следователно, ако бенефициерът желае спиране, той трябва изрично да го поиска от съда и да обоснове наличието на важни причини. След 2017 г. съдилищата трайно се придържат към тази линия – жалбата сама по себе си няма суспензивен ефект, но може да се постанови спиране при определени условия. В законодателен план въпросът също е решен: ЗУСЕСИФ (чл.73, ал.5) препраща към режима на предварително изпълнение по АПК, а през 2018 г. бе изменен АПК,

Чуждестранни кореспонденти- Швейцария, Русия, Израел, Обединени арабски емирства

Местни кореспонденти- София, Пловдив, Бургас, Варна, Русе, Плевен, Ловеч, Враца, Благоевград

въвеждайки възможност съдът да спре изпълнението, ако би настъпила трудно поправима вреда за оспорващия (чл.166, ал.2 АПК).

3.3. “Тежки нарушения” на ЗОП и пропорционалност при определяне на корекциите

➤ Квалификацията на нарушението

Дали е съществено (тежко) или по-леко – е от решаващо значение, тъй като предопределя размера на финансовата корекция (наказателната ставка). Именно тук се наблюдават някои от най-сериозните противоречия в практиката. Управляващите органи се ръководят от предварително установените категории нередности (в Наредбата и европейските насоки), но отделните контролни органи или съдилища невиняги са единодушни в оценката на конкретното нарушение.

➤ Ограничителни условия в поръчката.

В един случай община включва в поръчката изисквания към участниците (напр. определена професионална регистрация, специфичен опит на техническия ръководител и пр.), които потенциално ограничават конкуренцията. Управляващият орган на оперативната програма първоначално налага **5% финансова корекция**, считайки нарушението за относително малко по тежест (като се има предвид, че все пак е имало състезателна процедура и участници). Междувременно обаче Сметната палата (като външен одитор) при последващ контрол квалифицира същите тези условия като нарушение на принципа на свободната конкуренция по чл.2, ал.2 ЗОП и налага на възложителя административна санкция – глоба по ЗОП. Така **две различни институции дават различна оценка** на едни и същи обстоятелства: УО преценява, че не е налице сериозно нарушение при определяне на критериите, докато одиторът (Сметна палата в случая) приема критериите за дискриминационни и формално нарушаващи ЗОП. Казусът стига до съд и дори до Съда на ЕС чрез преюдициално запитване. **Върховният административен съд** поставя пред Съда на ЕС въпроса допустимо ли е националните органи, които защитават финансовите интереси на ЕС, да оценяват по различен начин едни и същи факти при обществена поръчка. С други думи – нарушава ли се принципът на пропорционалност, ако единият орган не установява нарушение, а другият – при липса на нови факти – приема наличието на такова и санкционира възложителя? В свое решение от 2024 г. по съединени дела C-514/21 и C-515/21 Съдът на ЕС отбелязва, че **принципът на пропорционалност не изключва различна преценка от различни национални органи**, стига всяка от тях да действа в рамките на своята компетентност и да спазва относимите правила. По-конкретно, Съдът посочва, че финансовата корекция е мярка за защита на бюджета на Съюза и може да се прилага само ако нередността има или може да има финансово отражение, докато административната глоба по ЗОП преследва наказателна цел и се

Чуждестранни кореспонденти- Швейцария, Русия, Израел, Обединени арабски емирства

Местни кореспонденти- София, Пловдив, Бургас, Варна, Русе, Плевен, Ловеч, Враца, Благоевград

налага дори при формално нарушение на принцип (без да е нужно доказване на конкретна щета). Следователно не е изключено УО да реши да не намалява финансирането, ако прецени, че няма финансов ефект, но едновременно с това надзорният орган по ЗОП да глоби възложителя за самото нарушение на закона. Такава ситуация е правно възможна. Именно затова се обсъждат нормативни промени за избягване на подобни **двойни последици**.

➤ **Незаконосъобразна промяна на договор за обществена поръчка**

Друг често срещан казус е удължаването на срока или изменение на условията по сключен договор, без спазване на изискванията на ЗОП. Управляващите органи третират необоснованото удължаване на срока за изпълнение като **съществено нарушение** – тъй като условие на договора се променя постфактум, това се приема като нерегламентирана промяна на обществената поръчка. В един случай община сключва договор с определен краен срок за строителство, но изпълнението се забавя значително над този срок, като страните подписват анекс за удължаване, а след това изпълнителят пак не успява в новия срок. **УО налага 25% финансова корекция** с мотив, че има нарушение на ЗОП – съществена промяна в условията на поръчката (срокът е бил част от критериите за оценка, превишаването му без обективни основания се счита за недопустима промяна). Бенефициерът обжалва пред административен съд, като изтъква, че реално не е променяла договора по законоустановения ред (няма втори анекс за последното закъснение) – т.е. нарушението не е в самия договор, а в неизпълнението му. **Административен съд – Разград** приема точно тази линия на аргументация: че последващото просрочие без анекс не представлява изменение на договора по смисъла на ЗОП, а “неточно изпълнение” на договора от страна на изпълнителя. Съдът отбелязва, че договорът съдържа клауза за неустойка при забава, което е гражданскоправен способ за компенсиране, и че самото закъснение (при липса на анекс) не е равнозначно на незаконна промяна на условията на възлагане. Поради това съдът заключава, че **УО неправилно е квалифицирал случая като нарушение на ЗОП**, и отменя решението за финансова корекция.

Интересно е да се отбележи, че подобен казус от практиката на Административен съд – Добрич е достигнал до Съда на ЕС с преюдициално запитване. Там въпросът е дали значително забавяне на изпълнение, без формален анекс, може да се счита за незаконна промяна на договора, съответно нередност, изискваща корекция. Съдът на ЕС се произнесе през 2023 г., като акцентира, че националните власти трябва да преценят конкретните обстоятелства и да спазят принципа на пропорционалност. Ако забавянето действително не влияе на равнопоставеността (напр. не дава неоправдано предимство на изпълнителя спрямо евентуални други, тъй като няма други), то може да не се квалифицира като нарушение изискващо финансова

Чуждестранни кореспонденти- Швейцария, Русия, Израел, Обединени арабски емирства

Местни кореспонденти- София, Пловдив, Бургас, Варна, Русе, Плевен, Ловеч, Враца, Благоевград

санкция. Въпреки това, практиката в България по тези казуси продължава да не е напълно еднородна – някои съдилища потвърждават корекциите, считайки всяко нарушение на договорно условие, свързано с първоначалните критерии, за тежко, докато други ги отменят поради липса на достатъчно сериозност на нарушението.

Обобщаващо, въпросът за “тежките нарушения” и пропорционалността се свежда до това да се установи **имало ли е реална или потенциална щета за бюджета и нарушена ли е конкуренцията/равнопоставеността**. Европейското право изисква наличие или възможност за финансова вреда, за да се налага корекция. Българските съдилища, макар и с някои колебания, постепенно възприемат този принцип. Когато нарушение на ЗОП е чисто формално и **не е повлияло** на избора на изпълнител или на цената (например техническа грешка в документация, поправена навреме), съдът може да приеме, че липсва нередност по смисъла на ЗУСЕСИФ и да отмени корекцията. Обратно, при **очевидно сериозни нарушения** – напр. заобикаляне на ЗОП чрез директно възлагане вместо изискуема процедура, ограничения, довели до отстраняване на кандидати, или нарушение, което е довело до завишени разходи – съдилищата потвърждават наложените високи корекции (25% или 100%).

След 2019 г. с фиксирането на ставките на европейско ниво, ролята на съда не е да “коригира размера” (защото той е предопределен за даден вид нарушение), а по-скоро да прецени правилно ли е квалифициран случаят към съответната категория. Ако УО е приложил ставка, несъответна на реалните факти, като например третирал е нарушение като по-тежко от колкото е, съдът може да отмени акта изцяло или частично. Има примери, при които съдебният акт отменя решението за финансова корекция **в частта за процента над определено равнище**, приемайки че правилната категория е по-ниска, тоест съдът сам упражнява известен контрол върху пропорционалността. В други случаи се налага пълна отмяна и връщане на преписката, ако преценката на УО за наличието на нарушение изобщо е неправилна.

3.4. Отмяна и изменение на актовете на УО (Вкл. последващи корекции)

Съдебният контрол върху решенията за финансова корекция се осъществява по общите правила – съдът може да отмени изцяло или частично акта, или да отхвърли жалбата (потвърждавайки акта). При отмяна, ако все още има период за допустими корекции (например при продължаващ одит), управляващият орган би могъл да издаде ново решение с коригиран размер, съобразявайки указанията на съда.

Интересен аспект е **възможността управляващият орган сам да преразгледа или измени решението си**. По АПК административният орган може по своя инициатива да отмени незаконосъобразния си акт в кратък срок или по искане на заинтересованото лице – да го поправи/отмени по реда на чл.99 и сл. АПК при

Чуждестранни кореспонденти- Швейцария, Русия, Израел, Обединени арабски емирства
Местни кореспонденти- София, Пловдив, Бургас, Варна, Русе, Плевен, Ловеч, Враца, Благоевград

новооткрити обстоятелства или доказана неправилност. В практиката случаи на доброволна отмяна от страна на УО са редки, тъй като често УО поддържа своята позиция до произнасяне на съда. Все пак ЗУСЕСИФ съдържа разпоредба (чл.73, ал.5 във връзка с чл.70, ал.2), която позволява възобновяване на производството и **увеличаване на размера на корекцията** от ръководителя на УО по предложение на одитиращ или сертифициращ орган. Тази норма цели да обхване случаи, при които след издаване на първоначалното решение се открият допълнителни нарушения или одитор установи, че корекцията е била занижена. Увеличението трябва да спазва процедурата и подлежи на обжалване. От друга страна, законът не урежда изрично процедура за **намаляване** на корекцията от самия УО след издаване на решението, освен чрез самата съдебна проверка. Ако бенефициерът представи допълнителни доказателства на етап възражения, преди окончателното решение, УО може да реши да наложи по-нисък процент или изобщо да не налага корекция – това е част от административния процес по чл.73, ал.3 ЗУСЕСИФ. След издаване на финалното решение, обаче, пътят за редукция е или по съдебен ред или по изключение – по инициатива на самия орган при ясно констатирана грешка.

В съдебната практика няма съществени спорове относно правото на съда да отменя тези актове – това е стандартна компетентност. По-скоро се коментира докъде може да стигне съдът при отменителното си решение. Тъй като финансовата корекция е свързана с сложна преценка дали има нарушение, някои съдебни решения съдържат указания към администрацията при новото произнасяне – например да оцени конкретни факти, да съобрази определен принцип. По този начин съдът индиректно насочва към евентуално намаляване на санкцията при новото произнасяне. Тук може да се отбележи, че докато **наказателните постановления** по ЗОП не могат да се увеличават при повторно разглеждане (забраната за *reformatio in peius*), то при финансовите корекции няма такова изрично правило – понеже не са “наказания” в строг смисъл. На практика обаче, ако съдът отмени като незаконосъобразна една корекция, рядко управляващият орган би опитал отново с по-висок размер, тъй като това би противоречало на констатациите на съда. По-вероятно е или да издаде нов акт с по-нисък процент, или изобщо да се откаже от корекцията.

3.5. Заключение

Развитието на уредбата и практиката относно финансовите корекции по проекти, финансирани от ЕС, демонстрира постепенното преодоляване на първоначалните неясноти, но и наличието на специфични противоречия, които продължават да изискват внимание. В нормативен план България е развила нормативната си база от липса на законова регламентация към детайлен специален закон (ЗУСЕСИФ, преименуван на ЗУСЕФСУ) и подзаконова уредба, синхронизирана с правото на ЕС. Това доведе до яснота относно характера на актовете на УО – те са

Чуждестранни кореспонденти- Швейцария, Русия, Израел, Обединени арабски емирства

Местни кореспонденти- София, Пловдив, Бургас, Варна, Русе, Плевен, Ловеч, Враца, Благоевград

индивидуални административни актове, издавани по установена процедура и подлежащи на съдебен контрол. Съдебната практика, от своя страна, изигра ключова роля за утвърждаване на принципите на законност и пропорционалност: чрез тълкувателни решения и множество казусни решения ВАС постанови, че бенефициерите имат право на ефективна съдебна защита по административен ред, както и че при налагането на корекции трябва да се отчита тежестта на нарушението и финансовият му ефект.

Остават обаче **предизвикателства пред уредбата и най-вече в съдебната практика**. Все още се наблюдават случаи на различно тълкуване – например дали дадено нарушение на ЗОП е достатъчно сериозно да оправдае максимална корекция, или дали определени действия са изобщо “нередност” или просто неизпълнение на договор. Тези противоречия водят до несигурност в бенефициерите и риск от нееднакво третиране. Част от проблема произтича от припокриването на контролни режими – национален и европейски – което може да доведе до двойно санкциониране или разминаване в изводите на различни органи.

В обобщение, съдебната практика до момента показва следното:

- Актовете на управляващите органи за финансова корекция подлежат на пълен съдебен контрол по АПК, като спорните въпроси за тяхната правна природа и подсъдност са решени в полза на административното правоприлагане.
- Съдилищата все повече прилагат принципа на пропорционалност – корекция се потвърждава само ако нарушението е съществено и с финансово отражение, а при дребни или формални пропуски се търси възможност за отмяна или намаляване.
- Нормативната уредба се усъвършенства, като обаче е необходимо допълнително прецизиране (напр. избягване на двойни санкции и осигуряване на последователност между решенията на различни органи).

Водещите решения на ВАС и натрупаната практика дават ценни ориентири, но постоянният диалог между националното право и правото на ЕС (чрез преюдициални решения) ще продължи да оформя рамката. Крайният стремеж е да се гарантира справедлив баланс: от една страна, защита на публичния интерес и средствата на ЕС, а от друга – законосъобразно и еднакво третиране на бенефициерите, без прекомерни или непропорционални наказания за нарушения на процедурните правила.

VIII. Примери на липса на съответствие между мотиви и основания за отмяна в съдебните решения

1. Дела с немотивирани съдебни актове

В тази категория попадат случаи, при които съдебното решение на административния съд или на ВАС е постановено практически без мотиви – липсва обосновка на изводите на съда. Това най-често се наблюдава, когато съдът не е изложил никакви съображения по същество за част или за цялото решение. По-долу са посочени конкретни дела и накратко изложено защо решението се счита за немотивирано:

- Висш съдебен съвет (решение № 9313/10.07.2020 на ВАС по адм. дело 14125/2019 във вр. с решение 5863/10.10.2019 на АССГ по адм. дело 8123/2019) – Върховният административен съд установява, че първоинстанционният съд не е изложил достатъчно мотиви относно размера на финансовата корекция. Административният орган е дал оскъдни мотиви за определяне на 10% санкция и изобщо никакви мотиви защо не налага минималния размер от 5%. Това прави решението на първата инстанция необосновано поради липса на мотиви в тази му част, както и не е обсъден рискът от потенциална вреда за наличие на нередност, достатъчен по смисъла на чл. 2, т. 15 от Регламент (ЕС) 1303/2013.
- Община Велико Търново (решение № 6568/25.05.2017 на ВАС по адм. дело 2459/2017 във вр. с решение 166/10.01.2017 на АССГ по адм. дело 8952/2016) – ВАС констатира, че решението на административния съд е немотивирано в една своя част. Първоинстанционният съд е отменил финансовата корекция над определен процент, но не е посочил мотиви за тази част от спора. Липсата на каквато и да е обосновка защо корекцията от 25% е неправилна прави съдебния акт немотивиран именно в отменената част. В резултат ВАС отменя решението на първоинстанционния съд в немотивираната му част и сам решава спора по същество (възстановява пълния размер на корекцията), като посочва че административния съд не е обсъдил нарушението на ЗОП.

- Министерство на правосъдието (решение № 1087/28.01.2021 на ВАС по адм. дело 6480/2020 във Вр. с решение 2151/22.04.2020 на АССГ по адм. дело 12218/2019) – Административният съд е приел, че изискванията в процедурата са прекомерни и е отменил оспорения акт, но без подробни мотиви относно правната квалификация на нарушението. В решението липсва ясна мотивировка коя правна норма е нарушена и защо конкретните изисквания са неоправдани – с други думи, съдебният акт на първата инстанция е постановен почти без мотиви по тези ключови въпроси. ВАС намира това за съществен пропуск и отменя първоинстанционното решение като немотивирано.

2. Дела с липса на конкретно основание за отмяна

Тук са включени случаи, при които съдът не е обсъдил изрично определено основание за отмяна, посочено от жалбоподателя. На практика това означава, че страната е твърдяла определена незаконосъобразност (напр. нарушение на материалния закон, несъответствие с целта на закона, съществено процесуално нарушение и пр.), но в мотивите на решението съдът или не се е произнесъл по него, или го е подминал без аргументация. По-долу са изброени примерни дела, в които се наблюдава такъв пропуск, с пояснение за пропуснатото основание:

- Висш съдебен съвет (решение № 12566/08.12.2021 на ВАС по адм. дело 7855/2021 във Вр. с решение № 2345/08.04.2021 на АССГ) – В конкретен казус жалбата е подадена от името на колективен орган (ВСС) и паралелно от физическо лице – член на същия орган. Административният съд е разгледал спора по същество, без да изясни надлежно въпроса за активната легитимация (кой от двамата е надлежният жалбоподател). В решението липсва обсъждане на това процесуално основание, въпреки че то е от значение за допустимостта на жалбата. Впоследствие ВАС отменя първоинстанционното решение като недопустимо, именно защото съдът не е обсъдил конкретно този въпрос за легитимацията.
- Община Велико Търново (решение № 7939/28.05.2019 на ВАС по адм. дело 9497/2018 във Вр. с решение № 3226/16.05.2018 на АССГ по адм. дело 10123/2017) – Административният съд е отменил акта за финансова корекция с аргумента, че липсва мотивировка по отношение на правната квалификация на нарушението, както и че не е обоснована връзката между поставените критерии и конкретните нужди на възложителя. Освен това

съдът приема, че е налице съществено нарушение на административно производствените правила по чл. 59, ал. 2, т. 4 АПК – т.е. липсват достатъчно мотиви в административния акт относно съответствието с приложимите изисквания. Върховният административен съд (ВАС) отменя решението на административния съд, като приема, че актът не е немотивиран, тъй като съдържа както фактически, така и правни основания. ВАС намира, че нарушението на чл. 25, ал. 5 и ал. 6 от ЗОП (отм.) е надлежно обосновано, и че има съответствие с чл. 70 и чл. 73 от ЗУСЕСИФ, както и с приложимото право на ЕС – Регламент (ЕС) № 1303/2013 относно дефиницията за „нередност“

3. Делата с необосновани решения спрямо релевантните основания

В тази категория попадат случаите, когато съдебното решение формално разглежда наведени основания, но не ги обосновава надлежно според изискванията на закона. С други думи, мотиви има, но те не доказват или не свързват убедително фактите по делото с приложимите правни критерии (чл. 146 от АПК, принципите за съразмерност, законосъобразност и др.). По-долу са представени дела, в които решението на съда не е достатъчно обосновано спрямо конкретните законови критерии:

- Министерство на културата (решение № 4023/30.03.2021 на ВАС по адм. дело 1022/2021 във вр. с решение 6777/27.11.2020 на АССГ по адм. дело 6952/2020) – Административният съд е отменил финансовата корекция по обществената поръчка с мотива, че поставеното изискване е незаконосъобразно, 5 години опит + специфични допълнителни критерии не е доказано като ненужно, тоест несъответствие с целта на закона – ограничаването на конкуренцията не е доказано. Мотивите на съда обаче са общи и абстрактни, без системен анализ – не е обяснено конкретно защо въпросното изискване е несъразмерно. ВАС счита първоинстанционното решение за недостатъчно обосновано и извършва сам задълбочен анализ: комбинацията от изисквания (5 години опит плюс няколко кумулативни критерия) е прекомерна и ненужно ограничава кръга на участниците; методиката за оценка използва едни и същи показатели както като минимални изисквания, така и като надграждащи критерии, което създава неяснота и възможност за субективизъм. Този подробен анализ липсва на

първа инстанция, поради което нейният съдебен акт не е бил достатъчно обоснован.

- Национален институт на правосъдието (решение № 8188/03.06.2019 на ВАС по адм. дело 10012/2018 във Вр. с решение 4055/ 15.06.2018 на АССГ по адм. дело 4297/2018) – Административният съд е отменил обществената поръчка с мотива, че авансово изплащане на дължимите суми за командировъчни разходи не е заобикаляне на ЗОП, а е допустимо съгласно Наредбата за служебните командировки. Съдът е счел, че след като липсват констатирани нарушения на ЗОП, не може да се стигне и до нарушение на принципите, предвидени в закона чл.2 от ЗОП. ВАС е отменил първоинстанционното решение като АССГ неправилно е преценил, че не са налице констатираните нарушения на разпоредбите на ЗОП и не е обосновал защо счита наведените законови норми за нарушени, респективно защо в административния акт липсват основания за отмяна.
- Национален институт на правосъдието (решение № 7619/05.08.2022 на ВАС по адм. дело 445/2022 във Вр. с решение № 5837/15.10.2021 на АССГ по адм. дело 4478/2021) – Административният съд отменя решението за финансова корекция, като приема, че е налице нарушение на материалния закон и на целта на закона. В мотивите си съдът посочва, че управляващият орган не е доказал наличието на реална дискриминация или ограничаване на конкуренцията, а е интерпретирал формално изискванията. Въпреки тези изводи, съдебният акт остава необоснован, тъй като съдът не извършва реален правен анализ за това как въпросните изисквания влияят върху достъпа на участници и конкуренцията в процедурата. Липсва конкретна връзка между фактите по делото и приложимите правни критерии, вкл. изискванията за равнопоставеност и съразмерност. ВАС отменя първоинстанционното решение с аргумента, че действително са поставени обективно дискриминационни изисквания, които водят до ограничаване на конкуренцията и нарушаване на равнопоставеността. В мотивите си ВАС подчертава, че съдът по същество не е анализирал въздействието на условията върху достъпа на потенциалните участници, което представлява съществена слабост в аргументацията.